

Barış Günü'nde barış gazeteciliği konuşuldu

1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Kadıköy'de buluşan Türkiye ve Fransa'dan uzman gazeteciler savaş haberciliği ve barış gazeteciliği konularını tartıştı. CKM'de düzenlenen etkinlikte Le Monde diplomatique gazetesinin 35 ülke ve 27 farklı dildeki kapak seçkisinden oluşan bir sergi de açıldı ● Sayfa 4'te

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 27 / Sayı: 1357

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

4 - 10 EYLÜL 2026

Plaklar

10. kez

Kadıköy'de dönecek

Kadıköy Belediyesi'nin gelenekselleşen Plak Günleri, 12-13 Eylül tarihlerinde belediye bahçesinde müzikseverleri ağırlayacak. İki gün boyunca söyleşiler, DJ performansları ve stantlarla renklenecek buluşma, Türk müziğinin iz bırakan ismi Esin Afşar'a ithaf ediliyor ● Sayfa 11'de

İstanbul ile arayı kapatmanın yolları

BEGÜM KAKI 7'DE

Geceyarısı Plakçısı: Cat Music

MURAT BEŞER 11'DE

Yazarlarımızı çaldılar!

İZEL ROZENTAL 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 381

PAUL VALÉRY 5'TE

Okula dönüşün faturası büyüyor

Okulların açılmasına günler kala veliler alışveriş telaşında. Temel kırtasiye ihtiyaçlarındaki fiyatlar geçen seneye göre ortalama yüzde 20 zamlanırken sektör temsilcileri özellikle ithal ürünlerde maliyet artışına dikkat çekiyor ● Sayfa 8'de

4 milyon çalışan kademeli emeklilik bekliyor

EYT kapsamı dışında kalan 4 milyon çalışan, emeklilikte adalet istiyor. EMADDER Başkanı Mihriban Uğurlu, tek bir gün farkla emekliliği 17-20 yıl uzayan 1999-2008 mağdurları için hazırladıkları kademeli geçiş modelini gazetemize anlattı ● Sayfa 3'te

Ömür sorunların gölgesinde uzuyor

» Türkiye'de doğuştan beklenen yaşam süresi 78,5 yıla yükseldi. 65+ Yaşlı Hakları Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Ali Şahin, yaşlı nüfusun yoksulluk, yalnızlık, bakım hizmetlerine erişim, dijital dışlanma ve iklim krizi gibi giderek büyüyen sorunlarla karşı karşıya olduğuna işaret ediyor ● Sayfa 12'de

İşsizlerin yeni kabusu: Hayalet ilanlar

» Aylarca yayında kalan ancak gerçek bir işe alım sürecine dönüşmeyen ilanlar, özellikle gençlerde umutsuzluğa yol açıyor. İnsan Kaynakları Danışmanı Sevgi Sönger, adayların ilanlara başvurup geri dönüş alamadıklarında kendi niteliklerinden şüphe etmeye başladıklarını dile getirdi ● Sayfa 14'te

Kolektif eser, kamusal sanat

İBB'nin kamusal sanat projesinde İstanbullular, Hasanağa'da aynı zamanın etrafında buluşarak usta sanatçı Bedri Rahmi'nin bir resmini, dev bir mozaik dönüştürdü. 4 metrelik eser, İstanbul'da kamusal bir alana yerleştirilecek ● Sayfa 6'da

Hayal gücü yol gösterdi

Akondroplazili çocuklar, yaratıcı yazarlık atölyesinde oyunlar oynadı, resimler çizdi, hayal gücünün peşinden giderek öyküler yazdı. Öyküleri, Okyanusa Açılan Kağıttan Gemiler'de yolculuğa çıktı ● Sayfa 13'te

Kadıköy 30 Ağustos'ta acıyı paylaştı

Kadıköy Belediyesi, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı çeşitli etkinliklerle kutlarken Girne açıklarında gerçekleşen gemi kazası nedeniyle Kalamış Atatürk Parkı'ndaki Emre Altuğ konserini iptal etti

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy'de, 30 Ağustos Zafer Bayramı etkinlikleri, sabah saat 09.00'da Kadıköy İskele Meydanı'nda düzenlenen çelenk töreni ile başladı. Törene, Kadıköy Kaymakamı Muhittin Pamuk, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, İkmal Maliye Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanı İkmal Albay Adem Vatan, Kadıköy Belediyesi başkan yardımcılarını, meclis üyeleri, birim müdürleri ve siyasi parti temsilcileri katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Atatürk Anıtı'na çelenk konuldu.

BAYRAM COŞKUSUNA ORTAK OLDU

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, törene dair sosyal medya hesabından şunları dile getirdi: "Büyük Zafer'in yıl dönümünde Atatürk

Anıtı'na çelenk sunma törenimizi komşularımız ve ilçe protokolümüzün katılımıyla gerçekleştirdik. Bağımsızlığın mimarı Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve vatanımız uğruna can veren kahraman şehitlerimizi bir kez daha minnetle anıyoruz. 30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun."

Törenin ardından Özgürlük, Fenerbahçe ve Kalamış Parkı'nı ziyaret eden Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Kadıköylülerin Zafer Bayramı coşkusuna ortak oldu; çocuklara Nutuk kitabı ile boya kalemi ve boyama kitabı hediye etti.

GİRNE'DEN ACI HABER

Etkinliklerin akşamki durağı ise Kalamış Festivali'nin gerçekleştiği Kalamış Atatürk Parkı'ydı. Kadıköylülerin yoğun katılım gösterdiği etkinlik alanında Zafer Bayramı coşkusu, bando gösterisi ve ardından şarkıcı Emre Altuğ konseri

ile yaşanacaktı. Bando ve konser saatine az bir zaman kala Girne'den acı habere geldi. 267 kişinin olduğu gemi, Girne açıklarında alabora oldu, can kayıpları yaşandı. Kadıköy Belediyesi de bu acı haber üzerine Kalamış'taki bando ve konser etkinliğini iptal etti. Belediye sosyal medya hesabından şu bilgiyi paylaştı: "Girne açıklarında gerçekleşen gemi kazasında yaşamını yitirenler ve kaybolanlar nedeniyle bu akşam Kalamış Atatürk Parkı'nda gerçekleştirmeyi planladığımız 30 Ağustos Zafer Bayramı Emre Altuğ konserimizi iptal ediyoruz. Yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyoruz; kayıp kişilere sağlıklı bir şekilde ulaşılmasını temenni ediyoruz. Hepimizin başı sağ olsun."

Girne'de 30 Ağustos'ta meydana gelen kazada 8 kişi yaşamını yitirirken, gazetemiz yayına hazırlandığı sırada kayıp 20 kişiyi arama çalışmaları devam ediyordu.

Kadıköy'de imar bilgilerine 7/24 erişim

Kadıköy Belediyesi'nin E-İmar hizmetiyle vatandaşlar, bina adresi veya ada/parsel bilgilerini girerek imar durumu, yapılaşma koşulları ve yürürlükteki planlara ilişkin bilgilere ulaşabiliyor

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi tarafından sunulan E-İmar hizmetiyle, ilçedeki yapıların imar durumuna ilişkin bilgilere dijital ortamdan ulaşabiliyor. Sisteme bina adresi ya da ada/parsel bilgileri girilerek bir taşınmazın yapılaşma koşulları hakkında bilgi edinilebiliyor. E-İmar sisteminde; TAKS (Taban Alanı Kat Sayısı), yani yapının parsel üzerinde kaplayabileceği taban alanının oranı ile KAKS (Kat Alanı Kat Sayısı), diğer adıyla emsal değeri, yani parsel üzerinde yapılabilecek toplam inşaat alanının oranı gibi yapılaşma bilgileri yer alıyor. Bunun yanı sıra plan fonksiyonu, bina yüksekliği, kat adedi, inşaat nizamı, ön, yan ve arka bahçe

mesafeleri gibi bilgiler de sistem üzerinden görüntülenebiliyor.

E-İmar uygulamasıyla yürürlükteki imar

planları, plan notları ve planlara ilişkin mahkeme kararları da veri tabanına işlenerek kullanıcıların erişimine sunuluyor. Kadıköy Belediyesi'nin Mimarlar Odası ile birlikte geliştirdiği sistem, Türkiye'de avan proje

başvurularının internet üzerinden onaylandığı ilk sistemlerden biri olma özelliği taşıyor. Uygulama özellikle avan (ön) proje işlemlerinin dijital ortamda yürütülmesine olanak sağlıyor. Projelerini hazırlayan mimarlar sistem üzerinden başvuru yapabilirken, tapu sahipleri, mimarlar ve müteahhitler de avan proje başvurularının hangi aşamada olduğunu ve onay durumunu dijital olarak takip edebilir. Böylece imar süreçlerine ilişkin bilgiye erişim ve proje takibi, belediyeye gitmeye gerek kalmadan çevrimiçi olarak gerçekleştirilebilir.

ASKI SÜRECİ

E-İmar uygulaması üzerinden, 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında askıya çıkarılan imar planlarına ilişkin bilgilere de ulaşılabilir. Askı sürecindeki planlar ile bu planlara yapılan itirazlara ilişkin bilgiler sistem üzerinden takip edilebilir. Böylece imar planlarının kamuya açık ve erişilebilir olması sağlanırken, askıdaki planlar ve bunlara yönelik itirazlar hakkında da bilgi edinilebilir.

7/24 HİZMET

Kadıköy Belediyesi Plan ve Proje Müdürü Zerrin Karamukluoğlu, "Uygulamanın temel amacı, özellikle İmar Müdürlüğü'ne bilgi almak için yapılan başvuruları azaltmak ve vatandaşların ihtiyaç duyduğu bilgilere hızlı bir şekilde ulaşılması. Böylece vatandaşların zaman kaybetmesinin önüne geçilirken, belediyemizdeki iş yükünü azaltarak verimlilik ve kaynak yönetimi hususlarında büyük katkılar sağlamak." ifadelerini kullandı.

T.C. KADIKÖY İLÇESİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

5393 sayılı Belediye Kanununun 20.maddesi gereğince "her ayın ilk haftası" toplanacak olan Kadıköy Belediye Meclisinin 9. Seçim Dönemi, 3. Toplantı Yılında yapacağı Eylül Ayı Toplantısı 07 Eylül 2026 Pazartesi günü başlayacaktır. Eylül Ayı Toplantısının ilk birleşimi 07 Eylül 2026 Pazartesi günü, saat 11.00'de aşağıda yazılı olan gündem ile yapılacağından belirtilen gün ve saatte Kadıköy Belediyesi Meclis Binası, Meclis Salonuna teşriflerinizi rica ederim.

Mesut KÖSEADAĞI
Belediye Başkanı

GÜNDEM:

1. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün, müdürlüklerin idari yapılanması ile ilgili teklifi.
2. Özel Kalem Müdürlüğünün, Görev, Yetki, Sorumluluk ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliği ile ilgili teklifi.
3. Temizlik İşleri Müdürlüğünün, Görev, Yetki, Sorumluluk ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliği ile ilgili teklifi.
4. Zabıta Müdürlüğünün, Görev, Yetki, Sorumluluk ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliği ile ilgili teklifi.
5. Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğünün, Yıkım Ruhsatı Ücreti tarifi ile ilgili teklifi.
6. Destek Hizmetleri Müdürlüğünün, Belediyemize hibe edilen 1 adet kombine kanal temizleme aracı ile ilgili teklifi.
7. Plan ve Proje Müdürlüğünün, Hasanpaşa Mahallesi 128 pafta, 455 ada, 14 ve 15 parseller ile ilgili teklifi.
8. Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün, Merdivenköy Mah. 3517 ada, 1 parselde bulunan arsa ile ilgili teklifi.
9. Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün, Caddebostan Mah. 949 ada, 94 parselde bulunan taşınmazlar ile ilgili teklifi.
10. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, CoGR (Community Green Resilience) Projesi ile ilgili teklifi.
11. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, Sıfır Atık Hibe Programı ile ilgili teklifi.
12. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, 2026 Yılı Gider Bütçesinde ödenek aktarımı ile ilgili teklifi.
13. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, yurt dışı görevlendirme ile ilgili teklifi.

KASEV VAKFI DİNLENMEEVİ HUZUREVİ ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57

E-mail: info@kasev.org

Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No: 1

Aydıntepe - Tuzla /İSTANBUL

● Erhan DEMİRTAŞ

Türkiye’de emeklilik sistemi son 25 yılda yapılan yasal düzenlemelerle önemli değişiklikler geçirdi. Bugün “kademeli emeklilik” başlığı altında yürütülen tartışmanın geçmişi de 1999 yılına uzanıyor. 1999 öncesinde SSK kapsamındaki çalışanlar için emeklilikte yaş şartı bulunmuyordu. Kadınlarda 20, erkeklerde 25 yıllık sigortalılık süresi ile gerekli prim gün sayısını tamamlayanlar emekli olabiliyordu. 8 Eylül 1999’da yürürlüğe giren 4447 sayılı Kanun’la sisteme önemli bir değişikliğe gidildi. Emeklilik için yaş şartı getirilirken, bu tarihten sonra ilk kez sigortalı olanlar için kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaş ve 7 bin prim günü şartı öngörüldü. Yasa yalnızca yeni işe başlayanları değil, daha önce sigortalı olanları da etkiledi. Emekliliğine az süre kalan birçok çalışan, yeni yaş şartıyla karşı karşıya kaldı. Bu kesim, yıllar içinde kamuoyunda Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) olarak anılmaya başladı.

1999 düzenlemesinin ardından başlayan hukuki süreçte Anayasa Mahkemesi bazı geçiş hükümlerini iptal etti. Daha sonra 4759 sayılı Kanun’la 1999 öncesinde sigortalı olanlar için sigortalılık süresine göre yeni bir kademeli geçiş sistemi oluşturuldu.

EYT 2023’TE ÇIKTI

Yıllarca süren EYT mücadelesinin ardından 3 Mart 2023’te yürürlüğe giren 7438 sayılı Kanun’la yeni bir düzenleme yapıldı. Buna göre, 8 Eylül 1999 ve öncesinde sigorta girişi bulunanlardan yaş dışındaki diğer şartları taşıyanlara yaş şartı aranmaksızın emeklilik hakkı tanındı. EYT düzenlemesiyle milyonlarca kişi emeklilik hakkına kavuşurken, 9 Eylül 1999 ve sonrasında ilk kez sigortalı olanlar kapsam dışında kaldı. Bu kez yeni bir tartışma başladı.

8 Eylül 1999’dan önce ve 9 Eylül 1999’dan sonra sigortalı olanlar arasındaki emeklilik koşullarında ortaya çıkan büyük fark, “kademeli emeklilik” talebini gündeme taşıdı.

Emeklilikte Adalet Derneği (EMADDER), 1999-2008 arasında ilk kez sigortalı olanlar için sigorta başlangıç tarihine göre kademeli bir emeklilik modeli oluşturulmasını istiyor. Dernek, EYT sonrasında bu dönemde sigortalı olanlar açısından yeni bir keskin geçiş oluştuğunu savunuyor.

“CİDDİ BİR SOSYAL ADALET MESELESİ”

EMADDER Genel Başkanı Mihriban Uğurlu, kademeli emeklilik mücadelesinde geline nokta gazetemize değerlendirdi. Konunun artık görmezden gelinebilecek bir talep olmaktan çıktığını söyleyen Uğurlu, “Kademeli emeklilik mücadelesinde bugün geldiğimiz nokta, bu ko-

nunun artık milyonlarca insanın yaşadığı ciddi bir sosyal adalet meselesi olarak gündemde yer almasıdır.” dedi.

Talepleriyle ilgili bakanlıklar, milletvekilleri ve siyasi parti temsilcileriyle görüştüklerini belirten Uğurlu, 8 Eylül 1999 sonrasında sigorta girişi bulunan vatandaşların yalnızca birkaç gün veya birkaç yıllık sigorta başlangıç farkı nedeniyle emeklilikte büyük bir uçurumla karşı karşıya kaldığını vurguladı. Kamuoyuna açıklanmış, yasalaşmış veya yürürlüğe girmiş somut bir kademeli emeklilik düzenlemesi bulunmadığını da kaydeden Uğurlu, mücadelelerinin konunun siyasi ve toplumsal gündemde tutulması yönünde sürdüğünü söyledi.

“İTİRAZIMIZ EMEKLİLİĞE DEĞİL, KESKİN GEÇİŞE”

Uğurlu, kademeli emekliliğe neden ihtiyaç duyulduğunu ise 1999’daki değişiklik üzerinden anlattı. “Bizim itirazımız emekliliğe değil, emeklilikteki keskin geçiş ve adaletsizliğe” diyen Uğurlu, şöyle konuştu: “8 Eylül 1999 tarihinde bir milat oluşturuldu. Bu tarihten önce sigortalı olanlarla hemen sonrasında sigortalı olanlar arasında, çalışma hayatındaki gün ve yıllar açısından çok küçük farklar bulunmasına rağmen emeklilik yaşında 17-20 sene gibi çok büyük farklılıklar ortaya çıktı.”

Kademeli emeklilik talebinin yalnızca ekonomik bir talep olmadığını söyleyen Uğurlu, konuyu Anayasa’daki eşitlik ve sosyal güvenlik hakkı çerçevesinde değerlendirdiklerini belirtti: “Bizim sorguladığımız nokta tam olarak burada ortaya çıkıyor: Birkaç günlük veya çok kısa süreli sigorta başlangıcı farkının, vatandaşın emekliliğinde yıllara varan sonuçlar doğurması ne ölçüde hakkaniyetli ve ölçülüdür?”

Uğurlu, aynı işyerinde aynı işi yapan, aynı primleri ödeyen ve hatta bazı durumlarda daha

fazla prim ödeyen çalışanlar arasında, yalnızca sigorta başlangıç tarihindeki fark nedeniyle yıllara varan emeklilik farkı oluştuğunu söyledi.

“Biz bu keskin uçurumun kademeli bir geçiş modeliyle giderilmesini istiyoruz.” diyen Uğurlu, sosyal güvenlik sistemlerinde değişiklik yapılabileceğini ancak değişiklikler sırasında kuşaklar arasında “makul, öngörülebilir ve hakkaniyetli” bir geçiş kurulması gerektiğini savundu.

KAÇ MİLYON KİŞİYİ İLGİLENDİRİYOR?

Kademeli emeklilik yaklaşık 4 milyon kişiyi ilgilendiriyor. Uğurlu, “Bu insanlar aynı ülkenin çalışanları; aynı sosyal güvenlik sistemine prim ödüyor, aynı ekonomik koşullarda çalışıyor ve yıllarca aynı yükümlülükleri yerine getiriyor. Dolayısıyla bizim itirazımız, insanların mevcut kanunlara göre emekli olmasına değil, aynı kuşağın içinde bu kadar sert ve keskin bir ayrım oluşturulmasına yöneliktir.” dedi.

Derneğin temel yaklaşımını üç başlıkta toplayan Uğurlu, sigorta başlangıç tarihinin esas alınması, emeklilik yaşının bir anda sıçraması ve prim şartlarının kişinin çalışma hayatı dikkate alınarak belirlenmesi gerektiğini ifade etti. EMADDER’in hazırladığı “önerilen kademeli yaş ile geçiş tablosu”na göre, 9 Eylül 1999 ile 2000 yılları arasında sigorta girişi bulunan kadınlar için 43, erkekler için 45 yaş ve 6 bin 400 prim günü şartı öneriliyor. 2001 yılında sigortalı olanlarda bu şart kadınlar için 44, erkekler için 46 yaş ve 6 bin 475 prim günü; 2002 girişlilerde kadınlar için 45, erkekler için 47 yaş ve 6 bin 550 prim günü olarak belirleniyor.

Öneriye göre yaş şartı ve prim günü sigorta başlangıç tarihine göre kademeli olarak artıyor. Buna göre 2003 girişliler için kadınlarda 46, erkeklerde 48 yaş ve 6 bin 625 prim günü; 2004 girişliler için kadınlarda 47, erkeklerde 49 yaş ve 6 bin 700 prim günü; 2005 girişliler için kadınlarda 48, erkeklerde 50 yaş ve 6 bin 775 prim günü öneriliyor.

2006 yılında sigortalı olanlar için kadınlarda 49, erkeklerde 51 yaş ve 6 bin 850 prim günü; 2007 girişliler için kadınlarda 50, erkeklerde 52 yaş ve 6 bin 925 prim günü; 2008 yılında sigortalı olanlar için ise kadınlarda 51, erkeklerde 53 yaş ve 7 bin prim günü şartı öneriliyor.

Kademeli emeklilik milyonların gündeminde

EYT düzenlemesinin dışında kalan milyonlarca çalışan için kademeli emeklilik talebi gündemde. EMADDER Genel Başkanı Mihriban Uğurlu ile milyonların yaşadığı emeklilik sorununu ve derneğin çözüm önerisini konuştuk

TÜİK’in açıkladığı verilere göre ağustosta aylık enflasyon yüzde 1,84, yıllık enflasyon ise yüzde 31,51 oldu. ENAG yıllık enflasyonu yüzde 49,03 olarak hesapladı. Açlık sınırı ise 37 bin 388 liraya yükseldi

TÜİK verilerine göre tüketici fiyat endeksi ağustos ayında bir önceki aya göre yüzde 1,84, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 31,51 arttı. Yılbaşından bu yana enflasyon yüzde 22,07 olurken, on iki aylık ortalamalara göre artış yüzde 31,79 olarak gerçekleşti. En yüksek ağırlığa sahip üç ana harcama grubunda yıllık enflasyon gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 33,79, ulaşımda yüzde 35,08, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda ise yüzde 39,77 oldu. Akademisyenlerden oluşan Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) ise ağustos ayı enflasyonunu aylık yüzde 2,24, yıllık ise yüzde 49,03 olarak hesapladı. Böylece ENAG’ın açıkladığı yıllık enflasyon ile TÜİK’in yüzde 31,51 olarak duyurduğu resmi enflasyon verisi arasındaki fark devam etti.

EYLÜL KİRA ZAMMI BELLİ OLDU

TÜİK’in açıkladığı on iki aylık ortalama enflasyon verisiyle birlikte eylül ayında konut ve iş yeri kiralarda uygulanabilecek azami zam oranı yüzde 31,79 olarak belirlendi. Böylece kira sözleşmesini bu ay yenileyecek kiracı ve iş yeri sahipleri için uygulanabilecek en yüksek artış oranı da netleşti. Geçen ay kira artış tavanı yüzde 31,90 olarak uygulanmıştı.

AÇLIK SINIRI YÜKSELİYOR

TÜRK-İŞ’in ağustos ayı araştırmasına göre dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 37 bin 388 TL’ye yükseldi. Gıda ile birlikte barınma, ulaşım, eğitim ve sağlık gibi temel ihtiyaçları kapsayan yoksulluk sınırı 121 bin 786 TL, bekâr bir çalışanın aylık yaşama maliyeti ise 48 bin 305 TL olarak hesaplandı. Araştırmaya göre mutfak enflasyonu ağustos ayında aylık yüzde 1,21, son 12 ayda yüzde 37,90, yıllık ortalamada ise yüzde 40,33 olarak gerçekleşti.

KAYIP İLANI

İstanbul Bilim Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünden almış olduğum Geçici Mezuniyet Belgemini kaybettim. Hükümsüzdür.

BETÜL YAZICIOĞLU

İstanbul’da balık sezonu başladı

Denizlerde av yasağının sona ermesiyle İstanbul’da yeni balıkçılık sezonu açıldı. İBB Başkanvekili Nuri Aslan, “Vira Bismillah” diyerek yeni sezon için bereket diledi

Denizlerde 15 Nisan’da başlayan av yasağının kalkmasıyla birlikte İstanbullu balıkçılar yeniden denizlere döndü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanvekili Nuri Aslan, yeni sezonun açılışı dolayısıyla Beylikdüzü’nde bulunan Gürpınar Su Ürünleri Hali’nde düzenlenen programa katıldı. İBB bürokratları, meclis üyeleri ve sektör temsilcilerinin yer aldığı törende Aslan, balıkçı esnafının heyecanına ortak olarak tezgahları inceledi.

“BALIKÇILIK BU ŞEHRİN RUHUDUR”

İstanbul için balıkçılığın köklü bir miras olduğunu dile getiren Aslan, şunları söyledi: “Denizlerimize ne kadar cömert davranırsak, onlar da soframıza o kadar cömertlik katar. İstanbul bir deniz kentidir; balıkçılık ise bu kadim şehrin ruhudur. Bu mirası korumak, hem denizcimizin emeğinin hakkını vermek hem de 16 milyon İstanbullunun sofrasına bereketli ve taze balığı ulaştırmak boynumuzun borcudur. Yeni sezonun ağırlarını bereketle doldurmasını diliyorum. Pruvanız neta, rüzgarınız kolayına olsun.”

Kişisel Gelişim ve Hobi Kursları

2026 - 2027 SEZONU KURS KAYITLARI BAŞLIYOR

* 65 yaş ve üzeri katılımcılar içindir.
* Kadıköy’de ikamet etmek zorunludur.
* Kurslar ücretsizdir.

01 - 30 Eylül 2026

Başvuru için:
19 Mayıs Mahallesi Sosyal Yaşam Evi
19 Mayıs Mah. Sultan Sok. No: 29
Tel: 0216 356 11 14

Sahrayıcedit Mahallesi Sosyal Yaşam Evi
Sahrayıcedit Mah. Gazda Sok. No: 7/1
Tel: 0216 363 43 81

KADIKÖY BELEDİYESİ

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

● Gökçe UYGUN

Türkiye'nin aylık gazetesi Le Monde diplomatique Türkçe, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi'nde bir etkinlik düzenledi. Program, Le Monde diplomatique gazetesinin 35 ülke ve 27 farklı dildeki kapak seçkisinden oluşan serginin açılışıyla başladı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ'ın katılımıyla gerçekleşen açılışın ardından program salonda devam etti.

Burada konukları selamlayan Köseadağ, Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" sözünün dün olduğu gibi bugün de hala yol göstermeyi sürdürdüğünü belirterek, "Basın, demokrasilerde 4. güç olarak gösterilmekte. Basın özgürlüğü, demokrasinin ve ifade hürriyetinin en önemli unsurlarından. Bu özgürlükler için çalışıp hayatlarını ortaya koyan, savaş dönemlerinde bin bir zorlukla halkın haber alma özgürlüğüne katkı sunan tüm basın emekçilerine teşekkür ediyorum. Bugün burada 1 Eylül'de yaptığımız bu anlamlı etkinliğin barışa katkı sunmasını umuyorum." dedi.

Açılış konuşmalarından birini yapan Le Monde diplomatique Türkçe Genel Yayın Yönetmeni Aykut Küçükkaya ise gazetecilerin siyasiler ve sermaye olarak iki güçle aralarına mesafe koymazlarsa onların elinde 'kukla' olacaklarını ifade ederek, "Ne yazık ki ülkemiz ve dünyamız kukla gazetecilerle dolu. Bu akşam burada, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde hep insanlıktan yana tavır alan meslektaşlarımız size seslenecek. O yüzden hepimiz çok şanslıyız." ifadelerini kullandı.

SAVAŞ MUHABİRLİĞİ, BARIŞ GAZETECİLİĞİ

Le Monde diplomatique'den Bruno Lombard ve Le Monde diplomatique Türkçe'den Gül İlbay da konuşmalarında gazete hakkında detaylı bilgileri dinleyicilerle paylaştılar. Açılış konuşmalarının ardından gazeteci Hazal Ocak'ın moderatörlüğünde "Savaş döneminde gazetecilik" konulu panele geçildi. Uluslararası gerilimler, jeopolitik kırılmalar, sıcak çatışmaların ve savaşların gölgesinde gazeteciliğin ele alındığı panelde Halk

Gazeteciler barış için buluştu

Kadıköy'de düzenlenen 1 Eylül etkinliğinde bir araya gelen gazeteciler, savaş dönemlerinde medyanın propaganda aracına dönüşmesini eleştirdi

TV dış politika yazarı Mustafa Kemal Erdemol, Sözcü TV Dış Haberler Müdürü Burak Tatari ve Le Monde diplomatique Türkçe yazarı Rasiş Reşat konuşmacı olarak yer aldı. Kıbrıs'ta gazetecilik yapan Reşat, Ada'da son 52 yıldır savaşı bir ortam olduğunu ama bunun barışın olduğu anlamına gelmediğini belirterek, "Silahlar patlamıyor ama kelimeler patlıyor!" yorumunu yaptı. Buna örnek olarak Türk tarafının 1974'ü Barış Harekatı, Rum tarafının işgal günü olarak tanımlaması, Türk tarafının 'sınır', Rum tarafının 'geçiş kapısı' demesi gibi farklı terminolojilere işaret eden Reşat, "Bu kelimeler manzumesi gazeteciliği zorlaştırıyor.

Şimdilerde bir barış gazeteciliği furyası var. Kelimeler silaha dönüşüyor. Çatışmalı zamanlarda o sözcükleri haberlerinde kullanan gazeteciler ister istemez bir tarafın askeri haline geliyor ironik bir şekilde." yorumunu yaptı. Gazetecinin tarafsız değil nesnel olmasının önemine işaret eden Mustafa Kemal Erdemol ise, "En iyi savaş muhabirleri, savaş karşıtı olanlardır. Barışı savunan gazeteciler

savaş muhabiri olmalı." dedi. Burak Tatari de savaş zamanlarındaki bilgi kirliliği ve propaganda ortamında yalnızca yalın gerçekleri aktarmanın temel sorumluluk olduğunu vurguladı.

MANİPÜLASYONLA MÜCADELE

Gecenin son bölümünde ise Fransa'nın dünya çapında tanınan usta kalemi gazeteci-yazar Serge Halimi "Savaş çıkırtkanları: Basın kuruluşları ve gazeteciler" başlıklı konferans verdi. Tunus asıllı, sosyalist kimliğiyle tanınan 71 yaşındaki Halimi, uzun yıllar Le Monde diplomatique'in Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı ve Genel Yayın Yönetmenliği'ni üstlendi. Avrupa ülkeleri ve ABD başta olmak üzere sayısız konferans veren Halimi Türkiye'de ilk kez okurlarıyla buluştu. Le Monde diplomatique'de makaleler kaleme alan, Yayın Danışmanlığı'nı sürdüren Halimi konuşmasında somut örnekler ve rakamlar ışığında dünya basınının savaşları ele alış biçimini irdeledi. Halimi özetle şunları söyledi: "İktidar sahipleri ve ana akım gazeteciler, muhalif ya da sadece eleştirel sesler yükselir yükselmez aynı stratejiye başvuruyorlar: itibarsızlaştırma ya da şeytanlaştırma... Amaç, resmi anlatıya itiraz edenleri sindirmek ve sadakatlerini sorgulamaktır. Savaş gazeteciliği ve saray gazeteciliği karşısında yalnızca kamuoyunun sağduyusuna güvenmek yetmez. İşte bu yüzden buradayız. Hiçbir şeyin gözden kaçmasına izin vermemek, demokrasiye hizmet ettiğini iddia ederken aslında her geçen gün daha da geçersiz, her geçen gün daha da ahlaksız hale gelen bir uluslararası düzeni savunmaktan başka bir şey yapmayan bilgi manipülasyonlarına karşı amansız bir mücadele yürütmek için... Aslında bunu yaparken Batı ile dünyanın geri kalanı arasındaki uçurumu daha da derinleştiriyorlar. Çünkü dünyanın geri kalanı, medya anlatılarımızdaki ikiyüzlülüğün ve manipülasyonların boyutunu artık kavramış durumda." dedi.

İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri, "Savaşa ve sömürüye karşı demokrasi ve barış kazanacak" çağrısıyla 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü Kadıköy'de kutladı

Kadıköy'de barış mitingi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

1 Eylül Dünya Barış Günü, tüm yurtda çeşitli etkinliklerle kutlanırken İstanbul'daki kutlamanın adresi Kadıköy oldu. İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla 1 Eylül Salı günü Kadıköy Altiyol'da bir araya gelen sendika ve siyasi parti temsilci ve üyeleri ile yurttaşlar, İskele Meydanı'na kadar "Yaşasın Barış", "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganı ile yürüdü. Yürüyüşte DEM Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan ile milletvekilleri Meral Daniş Betaş ve İskender Bayhan da yer aldı. İskele Meydanı'nda "Şimdi Barışı Büyütmeye

Zamanı" pankartı etrafında bir araya gelenler adına basın açıklamasının Türkçe metnini DİSK İstanbul Bölge Temsilcisi Asalettin Arslanoğlu, Kürtçe metnini ise Figen Yaşar okudu.

"YAŞAMIN TÜM DEĞERLERİ TAHRİP EDİLİYOR"

Hitler ordularının Polonya'yı işgal ederek II. Dünya Savaşı'nı başlattığı tarih olan 1 Eylül'ün, Dünya Barış Konseyi kararıyla Dünya Barış Günü ilan edildiğini hatırlatan DİSK İstanbul Bölge Temsilcisi Asalettin Arslanoğlu, bugün hâlâ dünyanın dört bir yanındaki halkların, emperyalist hegemonik güçlerin savaş politikalarıyla çepeçevre sarılmış durumda olduğunu söyledi ve şöyle devam etti: "Filistin'den, Lübnan'dan İran'a, Ortadoğu'dan, Afrika'ya dünyanın farklı coğrafyalarında milyonlarca insan öldürülüyor, yaralanıyor, yerinden ediliyor. NATO'nun yayılmacı politikaları nedeniyle, Avrupa'da bile savaşın yayılması riski yaşanıyor. Kentler, hastaneler ve okullar yıkılıyor; çocukların geleceği ellerinden alınıyor. Bölge halklarının insan onuruna yaraşır biçimde yaşamasını sağlayacak kaynaklar, insanların kanını oluk oluk akıtmak için harcanıyor. Savaşlar yalnızca cephelelerde yaşanmıyor. Savaşın faturası acının düştüğü evlerde, sofralarımızda, işyerlerimizde, okullarımızda ve hastanelerimizde karşımıza çıkıyor. Ekolojik denge yerle bir ediliyor; kadınlar, çocuklar ve gençler savaşların en ağır sonuçlarıyla karşı karşıya kalıyor. Toplumsal yaşamın bütün değerleri tahrip ediliyor."

"Emek, Barış ve Demokrasi Güçlerini oluşturan sendikalar, siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleri olarak 1 Eylül Dünya

Barış Günü'nde barış mücadelemizi büyütüyoruz." diyen Arslanoğlu, Barış Günü'nde talepleri şöyle sıraladı: "Haksız ve hukuksuz biçimde tutsak edilen siyasetçiler, gazeteciler, sendikacılar ve kadın mücadelesi aktivistleri derhal serbest bırakılsın. OHAL'in KHK'leri ile barış talebinde bulunduğu için işinden ve ekmeğinden edilen emekçiler görevlerine dönsün, grevlerin suç sayılmasın. İşçinin emeğinin karşılığını aldığı, kamu emekçisinin yoksulluğa mahkûm edilmediği, emeklinin geçim sıkıntısıyla boğuşmadığı, gençlerin gelecek kaygısına ve umutsuzluğa hapsedildiği bir yaşam. Kayyum politikaları son bulsun, seçme, seçilme, ifade ve örgütlenme özgürlüğü güvence altına alsın. Kadınların evde, sokakta ve işyerinde şiddete, tacize ve ayrımcılığa uğramadığı eşit ve özgür bir yaşam istiyoruz. Dağlarımızın, ovalarımızın, ormanlarımızın ve sularımızın sermaye güçlerine kurban edilmesin. Halkların, kimliklerin ve inançların kendi dilleriyle, kültürleriyle ve kimlikleriyle özgürce yaşayabildiği, eşit yurttaşlığın güvence altına alındığı bir düzen istiyoruz. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere halkın ihtiyaçlarının karşılandığı, kamu kaynaklarının silahlanma bütçelerine feda edilmediği; çocukların okula aç gitmediği, hastaların tedaviye erişebildiği ve gençlerin geleceklerini başka ülkelerde aramak zorunda kalmadığı bir yaşam istiyoruz."

"MÜCADELEMİZİ BÜYÜTÜYÖRÜZ"

Arslanoğlu, açıklamayı şu sözlerle bitirdi: "Barış, yalnızca savaşın sona ermesi değil; adaletin, eşitliğin, özgürlüğün ve demokrasinin yaşamın her alanında var olmasıdır. Kalıcı barış, işçilerin, emekçilerin, emeklilerin, kadınların, gençlerin, halkların ve tüm ezilenlerin ortak mücadelesiyle kurulacaktır. Savaşa karşı barış, sömürüye karşı emek, baskıya karşı özgürlüğü, ayrımcılığa karşı eşitliği büyütme-ye devam edeceğiz. Barışın inşasının emekçilerin omuzlarında yükseleceğini bir kez daha ilan ediyoruz."

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak
Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI
CİHAZ PİLLERİ
KULAK TIKAKI
GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

675 13 312 10

0 216 345 00 25
0530 029 06 01
www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkmazı Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul (Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 381

alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Paul Valéry ile devam ediyor

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük

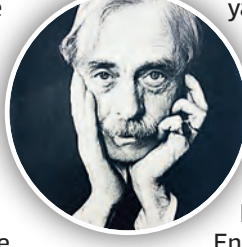
Hazırlayan: Leyla ALP

PAUL VALÉRY

(30 EKİM 1871- 20 TEMMUZ 1945)

30 Ekim 1871'de Fransa'nın Sète kentinde doğdu. Erken yaşta denize ilgi duyan Valéry, bir dönem Denizcilik Okulu'na girmeyi düşündü; daha sonra Montpellier'de hukuk öğrenimi gördü. Şiire ilgisi özellikle Victor Hugo, Paul Verlaine ve Charles Baudelaire okumalarıyla gelişti. 1894'te Paris'e yerleşerek edebiyata ve dü-

şünsel çalışmalarına yoğunlaştı. Pierre Louÿs'le olan dostluğu sayesinde André Gide ile tanıştı. 1900 yılında Jeannie Gobillard ile evlendi. 1912'de, yirmi yıllık bir suskunluk döneminden sonra, Gide'in ısrarı üzerine yeniden şiire başladı. Valéry'nin önemli eserleri arasında Monsieur Teste (1896), La Jeune Parque (1917) ve Variété (Çeşitlemeler) adlı deneme kitaplarını

yazdı. L'idée fixe (Sabit Fikir ya da Deniz Kıyısında İki Adam) da düşünce, bilinç ve zihinsel süreçleri irdelediği eserlerinden biridir. 1927'de Fransız Akademisi'ne seçildi. 1937'de Collège de France'da şiir ve poetika alanında ders vermeye başladı. En büyük şiiri La Jeune Parque (Genç Kader) olarak kabul edilir. Edebi konular üzerine

çok sayıda deneme ve makale yazdı ve bilimsel keşiflere ve siyasi sorunlara büyük ilgi gösterdi. Eserlerinde zihnin nasıl çalıştığı, bir düşüncenin insanı nasıl etkilediği ve düşünce ile beden arasındaki ilişki önemli yer tutar. Bu yönüyle özellikle 20. yüzyıl Fransız düşünce ve edebiyatının önemli isimlerinden biri kabul edilir. Valéry'nin Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan Sabit Fikir isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

SABİT FİKİR

Büyük acıların pençesindeydim; çok etkin ve çok şiddetli kimi düşünceler zihnimden ve dünyamdan geriye kalan her şeyi perişan ediyordu. Hiçbir şeyle oyalanamıyor, sonunda kendimi daha da kaybederek acıma geri dönüyordum. Buna, kendimi zihinsel, yani unutmaya mahkûm şeyler tarafından yenilmiş hissetmenin keder ve utancı da ekleniyordu. Belirli bir nedeni olan bir düşüncenin verdiği acı, doğası gereği, aynı düşünceyi sürdürür, oradan çoğalır, sürer durur, güçlenir. Dahası: bir anlamda kendini mükemmelleştirir, hep daha yüce, daha becerikli, daha güçlü, daha yaratıcı, daha tartışılmaz olur. İnsana işkence eden bir düşünce düşüncenin koşullarından sıyrılır; bir başkası olur, bir asalağa dönüşür.

Ruhumu yeniden dengelemeye ve neticede düşünceleri salt düşünceler durumuna indirmeye çalışmam boşunaydı, bunlar sadece bir anlık çabaydı, ardından daha derin acılar geliyordu. Ne hüznüm, ne öfkem, ne göğsümün üzerindeki bu kocaman yük ne de bu müteessir kalp birkaç imgeden kaynaklanan zorunlu sonuçlardı, bunu görmem bir işe yaramıyordu. Kendi kendime, bir başkası bunları bende görse hiç etkilenmezdi diyordum... Yine kendi kendime üç yıl sonra artık bu hayaletlerin gücü kalmayacak diyordum. Ve zamanın belki de ancak üç yılda yapabileceği şeyi zihnimle yapmak için, içinde delice bir arzu oluyordum. Ama zaman nasıl üretilir?

Ve —bize hoş görüldüğünde sevdiğimiz ve geliştirdiğimiz— absürd nasıl ortadan kaldırılır?

Beni büyük tedavi yöntemlerinden uzak tutan neydi bilmiyorum... Kendimi en küçükleri olan çalışma ve hareket ile sınırladım. Zihnime ve bedenime bir zorba gibi sert ve tutarsız davranıyordum. Zor alıştırmalar yapıtıyordum onlara: bu da, insanlığın araştırmalarıyla, soyutlamalarıyla yaptığı şeyi, yani görmeyecek kadar derinlere inmeyi daha küçük boyutta yapmam demekti. Ama kendi yarattığım bu sorunlardan çarçabuk bıkıyordum.

Bu sorunlardan çarçabuk bıkıyordum. Onların dolaylı konusu asıl konuyu birden mahvediyordu. Hüzün ve kaygı konusundaki ıştahımı yatıştırıyordum: yerlerine başka şey konmuyordu.

Neredeyse tüm gün başıboş dolaşmaya, Kenti ve Limanı arşınlamaya başladım. Ama basit ve tekdüze bir yürüyüş düşünen şeyi uyarmaktan başka bir şey yapmaz: Düşünen şey yürüyüşü hızlandırır, yavaşlatır: Ondan

rahatsız olmaz. Uygun adımlar yasası bütün çılgınlıklara teslim olur ve tanrılarımızı da şeytanlarımızı da içinde barındırır. Eskiden, hayırlı icat hareketini ve şarkıyla, kutsal doğum sayesinde şevkle yüceltilen bir bedenin coşkusunu görmüştüm. Şimdi düşüncelerimden kaçırıyordum. Küskünlükten, öfkeden, şefkatten ve çaresizlikten ölmek için ne varsa her şeyi oraya buraya taşıyordum. Ellerim hayal kuruyordu; alıp büyüyorlar; benden habersiz şekil ve edimler yaratıyorlardı; ve ben onları kasılmış ve ölümcül vaziyette yeniden buluyordum. Ve her an, olduğumdan başka yerdedim ve her şeyde sızlanmak için gerekli bir şey görüyordum.

Cisimleşmiş zehirli bir düşünceden daha yaratıcı ne olabilir? Ve o düşüncenin iğnesi yaşamı, yaşamın dışındaki yaşama doğru iter. Umudun ve umutsuzluğun bitip tükenmeyen bütün sahnelerini ve öykülerini, giderek artan ve her gerçekliğin bitimli kesinliğini çok aşan bir kesinlikle durmadan düzeltip değiştirir, yeniden canlandırır.

Yürüdükçe yürüyordum; ve kızgın ruhumun bu öfkesinin, zihnimin derinliklerinde varoluşumdan koparılmaz bir yangıyı sürdüren o gaddar böceği kaygılandırmadığını iyice hissediyordum. İğnesinin ucu görünen şeylerin her türlü değerini ortadan kaldırıyor. Ne güneş ne de parlayan toprak gözümü kamaştırıyordu. Nesneler kaygılarımla çelişiyor, onları tahrik ediyordu ve yoldan geçenleri yol üzerindeki gölgelerinden daha az algılıyordum. Sadece göğe ve yere bakabiliyordum.

Denize çıkıyordu bu yol. Yeşil yaprakların üstünde bir deniz fenerinin ışığı parlıyordu.

durdum; sanki... görüntüler ile düşlemler arasında —hakiki ile canlı arasında— gibiydim.

O zaman aklıma şu geldi: Hayali hastalıkların kısırdöngüsünü ve onların nöbet sırasını kırmak iyidir. Çok sayıda konjonktürün yaratmış olduğu ve kaynağı hayali olan bir iç daralması, güçlü ve basit herhangi bir içgüdü aracılığıyla tedavi edilmeliydi.

Bu nedenle, çok çeşitli biçimlerde ve her büyüklükte yuvarlanmış kayalardan oluşmuş sahile doğru öfkeyle inip, onların kınılma biçimlerinin ve tuhaf dengelerinin mükemmel düzensizliği içinde ilerleme gibi çok zor bir işe zorladım kendimi. Bu, insan bedeni denen tuhaf makineyi her an yepyeni ve tikel bir eylem üretmeye zorlamak demekti; bu eylem ondan öngörme ve uyum sağlama yollarını ve en farklı güçlerini bütünüyle hazır bulundurmasını istiyordu.

Ben zıplamaya, tırmanmaya ve bütünüyle sivri ve çıkıntılı engellerle dolu, hiç öngörülemeyen küçük uçurumlarla kesilmiş, çok düzensiz bir arazinin bütün güçlüklerine karşı mücadeleye başlarken, bir yandan kendimi içimdeki kara noktayı kollarken buluyordum; en ufak bir ara versem, oradan, içimdeki çırpınmaların, dayanılmaz varsayım ve tepkilerin bunalımı yeniden kendini gösterecekti. Absürd beni gözetiliyordu. Kayaların içinde en tehlikeli yolu arıyordum.

Atatürk Kitaplığı

Hazırlayan: Leyla ALP

Bu köşede, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü anlatan eserlere yer vereceğiz. Atatürk'ün hayatı, mücadelesi ve devrimleri üzerine yazılmış bu kitapların devlet adamı ve bir lider olması dışında çok yönlü kimliğini ve entelektüel derinliğini tanınamamızı sağlayacağını umuyoruz. Bu hafta Pozitif Yayınevi tarafından yayımlanan Falih Rifkî Atay'ın "Atatürk'ün Hatıraları 1914-1919" kitabından bölümler paylaşıyoruz. İyi okumalar.

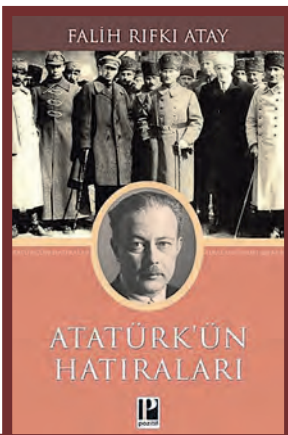
ATATÜRK'ÜN HATIRALARI- 4

Vahidüddin kabinelerinde benim için iki zıt fikir olduğunu yukarıda söylemiştim(...)

Beni İstanbul'dan çıkarmakla ağır bir yükten kurtulacaklarını zannedenler, makul bir sebep aramakla meşgul idiler. Nihayet bu sebep, işgal kuvvetleri zabıterinin raporları ile dolu bir dosya hâlinde ellerine geldi. Bir gün harbiye nazırı rahmetli Şakir Paşa beni makamına davet etti. Bürosunun karşısına oturdum. Bir tek kelime söylemeksizsin bana dosyayı uzattı:

"Bunu okur musunuz?" dedi.

"Dosyayı baştan nihayete kadar gözden geçirdim. Hülasası şu idi: "Samsun ve havalisinde birçok Rum köyleri Türkler tarafından her gün tecavüze uğramaktadır. Osmanlı hükümeti bu vahşi tecavüzlerin önüne geçememektedir. Bu havalinin emniyet ve huzurunu temin etmek insanîyet namuna borcumuzdur." Raporlar İstanbul hükümetine verilirken bir de protesto ilave edilmişti: "Bu tecavüzleri men etmek lazımdır. Eğer siz aciz iseniz, vazifeyi biz üstümüze alacağız!" Dosyayı okuduktan sonra harbiye nazırının yüzüne baktım:

"Emriniz Paşam?" dedim. "Bu böyle midir, zannedersiniz?" "Zannetmiyorum, fakat bir şeyler olmak ihtimali vardır."

Bunun üzerine asıl bahse geçti: "İşte," dedi, "Böyle midir, değil midir, evvela bunu meydana çıkarmak için oralara bir zatın gidip tetkiklerde bulunması lazımdır. Ben Sadrazam Paşa ile (Damat Ferit) görüştüm. Sizi münasip gördük. Oraya gidesiniz ve meselelerin mahiyetini anlayasınız."

"Memnuniyetle giderim. Ancak ben oraya Türkler Rumlara zulmediyor mu, etmiyor mu, yalnız bunu anlamak için mi gideceğim, memuriyetim bu mu olmak lazımdır?"

"Evet," dedi, "Konuştuğumuz budur!"

"Pekâlâ, yalnız müsaade buyurursanız, memuriyetime bir şekil vermek lazım! Sizi üzmeyim, arzu ederseniz Erkân-ı Harbiye reisinizle görüşerek bunu tespit edelim!"

"Hay hay!" dedi.

Nazırlık makamından çıkarak, Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Fevzi Paşa'yı aradım. Ye-

rinde yoktu. (...) Dairede İkinci Reis Diyarbekirli Kâzım Paşa ile karşılaştım. Kendisine Nazır Paşa'nın bana verdiği vazifeden bahsettim: "Malumatınız var mı?"

"Hayır!" dedi.

"İşte ben sana haber veriyorum!" dedikten sonra, "Kapıları kapatırır mısınız?" dedim. Kâzım Paşa gülererek yüzüme baktı: "Ne oluyoruz?" Kâzım Paşa ile açık konuşarak bütün düşündüklerimi anlattım: "Her ne sebep veya maksatla, beni İstanbul'dan uzaklaştırmak için bir vesile aramışlar ve bu memuriyeti bulmuşlar. Hemen kabul ettim. Ben zaten şu veya bu suretle Anadolu'ya geçmek fırsatı arıyordum. Mademki onlar teklif ettiler, fırsattan mümkün olduğu kadar istifade etmeliyiz!"

Kâzım Paşa: "Nasıl?" dedi. Cevabımı beklemeksizin ilave etti: "Ha... Zaten ordv müfettişlikleri meselesi var. Sen o taraflara Ordu Müfettişi unvanı ile gidebilirsiniz!"

"Unvanın ehemmiyeti yok," dedim, "Yalnız şimdi harbiye nazırı ile konuş, benden ne istiyorlar, tespit et, üst tarafını kendimiz yaparız."

Kâzım Paşa, harbiye nazırını gördü, kendi-

sinden aldığı direktif şu idi: "Maksat Samsun havalisinde Rumlara tecavüz eden Türkleri tedip etmek, sonra Anadolu'da birtakım millî teşekküller beliriormuş, onları da ortadan kaldırmak! Mustafa Kemal'i bunun için yolluyoruz. Kendisine Sadrazam Paşa ile beraber bir salahiyetname vereceğiz!" Kâzım Paşa bürosuna dönerek bana bunları izah etti.

"Çok güzel," dedim ve kapıların iyi kapalı olup olmadığına baktım: "Yalnızız!" dedi. "Onlar ne istiyorlarsa azamisini ilave ederek bir talimatname kaleme alınız, yalnız, bir iki noktayı ben not ettireyim!" "Peki!" dedi.

"Benim ehemmiyet verdiğim, salahiyet meselesi idi. Mümkün olduğu kadar Anadolu'nun her tarafına emirler verebilirdim idim. İstedğim bir madde Samsun'dan başlayarak bütün şark vilayetlerinde bulunan kuvvetlerin komandanı olmaklığım ve bu kuvvetlerin bulunduğu vilayetler valilerine doğrudan doğruya emir verebilmeliğimdi. Bir başka madde, bu muntka ile herhangi bir temasta bulunan askerî ve idari makamlara işarlarda bulunabilirdiğimdi. Kâzım Paşa'ya dedim ki: "Onların arzularını bir araya topla. Fakat sonuna bu iki maddeyi ilave et!" (Syf 88-90)

Eller, dev mozaik için birleşti

Bedri Rahmi'nin 1954 tarihli bir tablosu, 30 Ağustos kutlamaları kapsamında yüzlerce vatandaşın emeğiyle mozaik haline getirildi. 4 metrelik dev eser, İstanbul'da kamusal bir alana yerleştirilecek

● Gökçe UYGUN

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlamaları kapsamında Hasanpaşa'daki Müze Gazhane'de örnek bir kamusal sanat projesine imza attı. İBB Kültür'ün organize ettiği, bayram coşkusunu sanatla buluşturan etkinlikte, usta sanatçı Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun 1954 yılına ait özel bir eseri 4 metrelik dev bir mozaığa dönüştürüldü.

KUŞAKLARARASI SANAT İMECESİ

28, 29 ve 30 Ağustos tarihlerinde saat 15.00 ile 19.00 saatleri arasında Müze Gazhane bahçesinin tam ortasına dev bir masa kuruldu. Masaya Bedri Rahmi'nin eseri ve mozaik parçaları ile gerekli malzemeler konuldu. 30 Ağustos kutlamalarına katılan 7'den 70'e her yaştan İstanbullu bir araya gelerek, bu esere kendi katkısını sundu. Sanatçı Mustafa Pilevneli, yardımcı sanatçılar ve sanat öğrencileri rehberliğinde yürütülen imce usulü atölyede ortak bir eser yaratmanın heyecanı paylaşıldı. 3 günün sonunda yüzlerce kişinin elinin değdiği eser tamamlandı. Kurumaya bırakılması, parçaların birleş-

tilmesi gibi teknik işlemlerin ardından mozaığın, şehrin bir alanına kamusal sanat eseri olarak yerini alması planlanıyor.

ÖZEL KOLEKSİYONDAN HALKA

Projeji "Sevgili Bedri'ye vefa borcu..." diye tanımlayan Mustafa Pilevneli, "2007'de emekli oldum akademisyenlikten, o zamandan beri kendi resimlerimi yapıyordum. İBB'den böyle bir teklif gelince seve seve kabul ettim çünkü özlediğim bir şeydi. Hele Bedri Rahmi olunca balıklama atla-

dım!" diyerek duyduğu heyecanı anlattı. Pilevneli, çalışmanın 30 Ağustos Zafer Bayramı gibi anlamlı bir güne denk gelmesinden de ayrıca memnuniyet duyduğunu belirterek, "Mozaik olarak işlediğimiz bu çalışma, hocanın 1954'te çizip bana armağan ettiği ve yıllardır kendi evimde, koleksiyonumda sakladığım çok özel bir resim. Buradaki farklı kuşakların, çocukların, gençlerin ve yaşlıların bir arada olduğu bu imce beni çok heyecanlandırıyor. Bilhassa çocukların katılmasına çok seviyorum. Böylelikle insanlar mozaik sanatıyla tanışıyor. Belki bundan sonra hobi olarak kendilerine masa, çerçeve yapacaklar. Mozaik hayata girer böylelikle." diye konuştu.

İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat da projenin kamusal sanat açısından taşıdığı değere dikkat çekerek, 30 Ağustos nişanesi olarak halkın katılımıyla üretilen bu mozaik çalışmasının kentin kamusal alanlarından birine asılacağını belirtti. 30 Ağustos günü alanı ziyaret ederek Plievneli'yle görüşen Mahir Polat, Gazete Kadıköy'e yaptığı açıklamada Kadıköy için de benzer bir proje düşündüklerini müjdeleyerek, belki Haldun Taner binasının önüne benzer bir eser yerleştirilebileceğini söyledi.

Barış Manço severler Kadıköy'de buluştu

● Simge KANSU

Barış Manço'nun anısını yaşatmak amacıyla 25 Ocak 2009'da kurulan Barış Manço İlelebet Grubu, düzenlediği buluşma ve etkinliklerle çalışmalarını sürdürüyor. İstanbul'un farklı noktalarından Barış Manço sevenlerini bir araya getiren grup; sanatçıların da desteğiyle Barış Manço'nun şarkılarının seslendirildiği etkinliklerin yanı sıra okullarda resim ve şiir yarışmaları düzenliyor, 23 Nisan programlarına katılıyor ve öğrencilerle çeşitli projeler gerçekleştiriyor.

Grup, yaz başından bu yana düzenlediği üçüncü etkinlik kapsamında 29 Ağustos Pazar günü Kadıköy Kuzen Cafe'de Barış Manço sevenlerle buluştu. Herkese açık olarak gerçekleştirilen canlı müzik etkinliğinde sanatçının unutulmaz şarkıları hep birlikte seslendirilirken, grubun kurucusu Ergun Karaalioglu, organizasyon çalışmalarını yürüten Beti Rodrig ve müzisyen Kamuran Sağol da Barış Manço'ya dair anılarını ve grubun çalışmalarını anlattı.

"SEVENLERİNİ BİR ARAYA GETİRİYORUZ"

Grubun kurucusu Ergun Karaalioglu, "Kurulduğumuz günden bu yana, Barış Manço'nun şarkılarını, fotoğraflarını ve bizlere bıraktığı güzel anıları gelecek nesillere aktarmak için çeşitli etkinlikler düzenliyoruz. İstanbul'un farklı noktalarından Kadıköy'de gerçekleştirdiğimiz buluşmalara katılan birçok arkadaşımızla bu sevgiyi birlikte paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bugün grubumuzda aktif olarak görev yapan beş yöneticimiz bulunuyor. Ayrıca il dışından çalışmalarımıza destek veren yönetim ekibimiz Sinan Onatça, Gökhan Küçükarslan ve Gülten Ademoğlu'na da katkıları için teşekkür ediyoruz." dedi.

BARIŞ MANÇO KÜTÜPHANESİ GELİYOR

Grubun organizasyon işleriyle ilgilenen Beti Rodrig, "2018 yılından bu yana bu topluluğun içinde yer alıyor, grubun organizasyon süreç-

Barış Manço İlelebet Grubu, Kadıköy'de düzenlediği etkinlikte sanatçının sevenlerini bir araya getirdi

lerini yürütüyorum. Bugün gerçekleştirdiğimiz etkinlik, yaz başından beri düzenlediğimiz üçüncü buluşma. Eylül ayında ise dördüncü etkinliğimizi gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Okullarla birlikte hayata geçirmeyi planladığımız birçok değerli proje var. Bunlardan biri de en kısa sürede gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz Barış Manço Kütüphanesi projesi." şeklinde konuştu.

"HIÇBİR ZAMAN UNUTMADIK"

Müzisyen Kamuran Sağol ise, "Ben müzik yapmaya 1960'lı yıllarda başladım. O dönemlerde Barış Manço'nun elbette tanınan ve sevilen şarkıları vardı. Ancak 1970 yılında 'Dağlar Dağlar' yayımlandığında yaşadığım bir anı hâlâ unutamam. O sıralar Şişhane'de bir mekânda çalışıyorduk. Oldukça keyifsiz geçen bir programdı. Bir anda içimizden bu şarkıyı söylemek geldi. Şarkıya başladığımız anda mekândaki atmosferin nasıl değiştiği hâlâ gözümün önünde. O an, Barış Manço'nun müziğinin insanlar üzerindeki etkisini çok güçlü bir şekilde hissetmiştik. Zaman içinde birçok insanı unutabiliyoruz ancak Barış Manço'yu hiçbir zaman unutmadık. Ona duyduğumuz sevgi, yıllardır hem zihnimizde hem de kalbimizde yaşamaya devam ediyor." ifadelerini kullandı.

Chi Art Gallery sezonu "KANZEN" ile açıyor

Chi Art Gallery, yeni sanat sezonunu Serap Görünme, Hayal Köseoğlu ve Mehmet Sinan Kuran'ın farklı disiplinlerdeki üretimlerini bir araya getiren "Kanzen" sergisi ile karşılıyor. Sergi 9 Eylül'de açılıyor. Japoncada "tamlik", "bütünlük" ve "eksiksizlik" anlamına gelen kanzen kavramından yola çıkan sergi, Kadıköy'deki sanat rotasına yenilikçi bir bakış sunuyor. Birbirleriyle aynalaşmayan, kendi özgün dilini koruyan eserlerin yan yana gelerek nasıl bir bütün oluşturabileceğine odaklanan seçki, fotoğraf, resim ve çizim alanındaki farklı estetik dünyaları buluşturuyor.

Farklılıkların bir arada var olma biçimini ve "tamlik" fikrini sorgulatan "Kanzen", 10 Ekim'e kadar Fenerbahçe'deki Chi Art Gallery'de izleyiciyle buluşmaya devam edecek.

Eylülde "Terasta Caz" buluşması

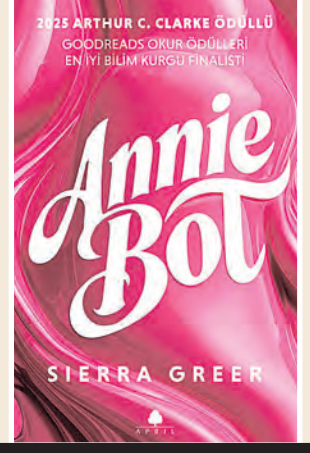
Kadıköy'ün sevilen buluşma noktalarından İstanbul Kitapçısı'nın terasında gerçekleşen konserler, şehrin temposuna kısa bir ara vermek ve caz müziği eşliğinde keyifli bir akşam geçirmek isteyenleri bir araya getiriyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür AŞ. tarafından düzenlenen "Terasta Caz" serisi, ay boyunca birbirinden farklı performanslarla devam ediyor. Program kapsamında 9 Eylül'de Nisan Biçer & Barış Arslan Duo, 16 Eylül'de Tolga Futacı, 23 Eylül'de Grup Leviers, 30 Eylül'de ise Khalkedon Caz Üçlüsü müzikseverlerle buluşacak.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Annie Bot

Çağdaş bilimkurgunun son yıllardaki en dikkat çekici romanlarından "Annie Bot", Sierra Greer imzasıyla April Yayıncılık etiketiyle Türkçede. Romanın dünyasındaki Stella'lar yemek yapan, ev temizleyen, çocuk bakan, seven, susan ve sahiplerinin ihtiyaçlarına göre şekillenen yapay zekâ ürünün dişiler. Annie de onlardan biri. Sahibi Doug için kusursuz bir sevgili olmak üzere tasarlandı. Görevi basit: Doug'ı mutlu etmek. Ama Annie öğreniyor. Merak etmeyi. Sır saklamayı. Arzu duymayı. Kısanmayı. Utanmayı. Korkmayı. Ve en tehlikeli: İstemeyi. Doug, Annie'nin "gerçek bir kadın gibi" davranmasını istiyor. Ne var ki Annie gerçeğe yaklaştıkça "kusurları" artıyor, ne kadar kadınlarsa o kadar itaatten uzaklaşıyor, ne kadar hissederse o kadar sorgulamaya başlıyor. Böylece romanın merkezindeki soru netleşiyor: Bir varlığı sevmek üzere programlamak mümkünse, onun sizi sevmeyi bırakmasına da izin verecek misiniz? **April Yayıncılık / 328 sf / Eylül 2026**

Dikkat çeken yeniler:

- Domates Yetiştiricisinin El Kitabı / Jean-Martin Fortier / Yeni İnsan Yayınevi
- Klasik Çağda - Delliğin Tarihi / Michel Foucault / Ayrıntı Yayınları
- Osmanlı'da Kapitalizmin Kökenleri / Cenk Reyhan / Tarih Vakfı Yurt Yayınları

ALBÜM

Ezra Collective / Jubilee Feeling

Mercury Prize ve BRIT Award ödüllü Ezra Collective, 11 Eylül'de Partisan Records etiketiyle yayımlanacak yeni albümü Here Because of Hope'dan üçüncü single "Jubilee Feeling"i paylaştı. İngiliz cazını 2010'ların Funky House enerjisiyle buluşturan parça, grubun Londra'ya ve kendilerini şekillendiren müzik kültürüne bir kutlama niteliğinde. "Jubilee Feeling", albümün Batı Afrika'dan Karayipler'e ve nihayetinde İngiltere'ye uzanan siyah müzik yolculuğunun Londra ayağını temsil ediyor. Joe Armon-Jones'un güçlü piyano performansı ile öne çıkan parça, grubun yeni albümündeki özgürlük, umut ve kolektif neşe temasını yansıttıyor. (Tanıtım Bülteninden)

Ruhu doyuran yeniler:

- Pay That Toll / OneRepublic
- Wings On Fire / Interpol
- Dön / Mavi Grl & Mert Tunçmakas

DİZİ

Olive Kitteridge

Elizabeth Strout'un Pulitzer Ödüllü aynı adlı romanından uyarlanan ve HBO yapımı 4 bölümlük bir mini dizi olan "Olive Kitteridge", New England'ın sakın bir kıyı kasabasında geçen 25 yıllık bir zaman dilimini konu alıyor. Dizinin merkezinde; Frances McDormand'ın muazzam bir derinlikle canlandırdığı sert, dikbaşlı ve dürist emekli matematik öğretmeni Olive ile Richard Jenkins'in büyük bir nezaketle hayat verdiği seven, iyimser ve sabırlı kasaba ecczacısı kocası Henry var. İki usta oyuncunun performanslarıyla derinleşen dizi; taban tabana zıt bu iki karakterin evliliği üzerinden insan ilişkilerinin karmaşıklığını, ebeveynlik kırılmalarını ve yaşlanmanın getirdiği yalnızlığı büyüleyici bir gerçekçilikle işliyor.

İstanbul ile arayı kapatmanın yolları

BEGÜM KAKI

begumkakii@gmail.com

Gündelik hayatın yoğun temposunda İstanbul'u çoğunlukla gözden kaçırıyor, kıymetini pek bilmiyoruz. Sürekli elimizin altında, gözümüzün önünde olduğundan belki de. Üniversite zamanlarımda Kadıköy'den Laleli'ye gitmek için Eminönü'ne vapurla geçerken bu yolculuğun güzelliğini normalleştirdiğim için bazen kafamı kaldırıp da İstanbul'u, Boğaz'ı hiç seyremezdim. Artık vapurun bir "sefa"ya dönüştüğü

keşmekeş yolculuklarımda ne zaman deniz yolculuğu yapsam denize bakmanın zevkini kaçırmamaya özen gösteriyorum. İstanbul, burada yaşayanlar için hengâmesiyle ünlü ancak bir an kendini Boğaz'ın ortasında bulunca o an artık İstanbul'da yaşamıyor, İstanbul'u yaşadığını hissediyor insan. Doğrusu geçtiğimiz hafta katıldığım "İstanbul Arası" vapur turu bu düşünce- lere sürükledi beni. Uzun zamandır sadece şehrin kalabalığından, kaostan şikâyet ederken bir anda güzel bir kalabalıkla Boğaz'ın sularında yine bu şehrin hikâyeleriyle, kültür sanat hayatına değer katanlarıyla üç saatlik bir yolculuk yapınca İstanbul'da yaşamaman bir şans olduğunu geçirdim içimden. İBB Kültür AŞ'nin İstanbulluları kamusal alanda sanatla buluşturmak için yaptığı çalışmalarından biri "İstanbul Arası". Tur boyunca bir rehber eşliğinde Boğaz'ın Saklı Hikâyeleri anlatılıyor, Balat ile özdeşleşen Monologlar Müzesi'nin özel bir temsil gerçekleştiren ve her turda farklı sanatçı ve grupların konserleriyle İstanbul'a dair hoş anlar yaşıtılıyor katılımcılara. İstanbul hangi tarafa dönseniz bir tarihken içerisinde yaşayanların da hikâyelerini barın-

dırıyor. Semtlerin, sokakların, evlerin, eşyaların hikâyeleri yaşayanlarıyla var oluyor. Bu yolculukta Monologlar Müzesi de vapurun koridorlarında dört ayrı İstanbulludan hikâye anlatıyor: "Kozalak Çiçeği", "Kara Mezat", "Sakıncalı Komşu", "Müessif Bir Hadise". Bir mektubun peşinden giden kantocunun kırk aşk hikâyesini eşyaların hikâyeleriyle hayatının kahramanına veda eden bir mezatçıya, buralardan geçerken 20 kilo sınırına anılarının yanına toprak sıkıştırılanların kırıncı vedasını piyanonun başındaki matmazelin coşkunu bir atın sırtındaki asi bir genç kıza dönüşümüne bağlıyorlar. Buraların insanlarını yaşadıkları zamanların İstanbul'u ile anlatıyorlar. Hikâyenin hikâyeyi doğurduğu Monologlar Müzesi'nde izleyici Melis Öz, Tuğçe Şahin, Nuran Şirin ve Elif Özen'in performanslarıyla zamanlar arası bir İstanbul yolculuğuna çıkıyor bu vapurda. Önümüzdeki günlerde de devam edecek "İstanbul Arası" turları şehirde yaz ile vedalaşmak için güzel bir seçenek olabilir.

Tiyatroda yeni sezondan ilk haberler

Yeni başlangıçların ayı eylül, mevsimi sonbahar ile birlikte kültür sanat da tatilden yeni haberlerle dönüyor. Yeni sezonla birlikte İstanbul yine, yeni ve farklı hikâyelerin buluşma noktası olmaya hazırlanıyor. Tiyatro sahneleri açısından rekoltesi yük-

sek bir sezon olacağına dair inancım sağlam ki ilk haberler de bu beklentimi şimdiden besliyor. Programında hangi satırı işaretleyeceğimizi şaşırdığımız, her sene çıktayı yukarıya taşıyan 8. İstanbul Fringe Festival, 19- 26 Eylül'de Türkiye'den ve dünyadan performansları İstanbul sahnesine taşıyacak. Açıklanan oyunlarla heyecanlandırılan, açıklanacaklarla bu heyecanı perçinleyen 30. İstanbul Tiyatro Festivali de 22 Ekim – 3 Aralık'ta bizi yoğun bir tiyatro mesaisine sokacak. Uluslararası konuklarından aldığımız haberlerin yanı sıra festivalin açıklanan yerli yapımları "Sanaatçı Belirsiz İvi Buradaydı" ile "Dorian Gray'in Portresi" de iddialı kadrolarıyla nasıl bir iş çıkacağına dair merak uyandırıyor. İstanbul'da yaşamaman kıymetini bileceğimiz bu haberlere ek bir de prömiyerleri- ne hazırlanan, hazırlıkları devam eden yapımlar var. İlk bağımsız tiyatro ekibi Fact Tiyatro'nun başrolünde Nihal Yalçın'ın yer alacağı yeni oyunu "Çatiya Tıklatma". Filistinli yazar Khawla İbraheem'in yazdı-

ğı, Ali Haydar Çataltepe'nin yöneteceği oyunda Nihal Yalçın'ı Gazze'de yaşayan Meryem adlı Filistinli bir anne olarak izle-

yeceğiz. Meryem'in oğlunu olası bir bombardımandan kurtarabilmek için yaptığı hazırlıklara odaklanırken Filistin'de gündelik hayatı ele geçiren, yaşamları bitiren, insanların dünyalarını alt üst eden savaşa dair bir hikâye anlatılacak oyun. Bu kadar güncel ve sert bir meselenin nasıl ele alınacağı merak ettiğim oyunda Yalçın'ı yeniden tek kişilik performansıyla izleyeceğimiz için oldukça mutluyum. "Çatiya Tıklatma", 5

Ekim Pazartesi akşamı prömiyerini, 6 Ekim Salı günü ikinci gösterimini 20.30'da Moda Sahnesi'nde gerçekleştirecek. Son olarak ise Mono Creative ve Free Stage Performing Arts'ın henüz oyuncu seçmeleri devam eden, "Pâl Sokağı Çocukları" uyarlaması haberiyle bu sezona dair umudum iyice parladı.

İstanbul'a yeni bir gözle bakacağımız ve kültür sanat vesilesiyle yeniden ilişki kuracağımız bir sezon olması ümidiyle...

Çıngıraklı Sokak'ta "Yaz Şiirleri"

Çıngıraklı Sokak'ın 44. şiir buluşması, Yeldeğirmeni'ndeki Recaizade Sokak'ta gerçekleşti. Buluşmada şiirler okundu, şarkılar söylendi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

"Şiir yeryüzünün vicdanı" mottosuyla Ocak 2023'te yayın hayatına başlayan Çıngıraklı Sokak Aylık Şiir Gazetesi, kamusal alanlarda şiirin sesini yükseltmeye devam ediyor. Parklarda, vapurda, meydanlarda, sokaklarda şiir buluşmaları gerçekleştiren Çıngıraklı Sokak, 44. buluşmayı "Yaz Şiirleri" olarak 29 Ağustos Cumartesi günü Rasimpaşa Mahallesi Recaizade Sokak'ta gerçekleştirdi. Nazım Hikmet, Gültan Akin, Hasan Hüseyin Korkmazgil, Edip Cansever ve Atilla İlhan gibi usta şairlerden şiirlerin okunduğu, katılımcıların da kendi şiirlerini seslendirdiği etkinliğe, şarkılar da renk kattı. Sokaktan geçenlerin meraklı gözlerle baktığı buluşmada, bir arada şiir okumanın mutluluğu yaşandı; sokağın günlük akışına duygular da karıştı.

"HALKLA BULUŞMALI"

Çıngıraklı Sokak Aylık Şiir Gazetesi'nden şair ve yazar Mustafa Köz buluşmaya dair şunları dile getirdi: "Parklar, bulvarlar, vapurlar, trenler... Kadıköy'ün birçok kamusal alanı buluşma noktamız. Mehmet Ayvalıtaş Meydanı, Ali İsmail Korkmaz Parkı, Şahkulu Sultan Dergahı, Haydarpaşa Garı... 2 Temmuz'da Şahkulu'nda, Haydarpaşa Dayanışması ile Haydarpaşa Garı'ndaydık. Buluşmaların bir amacı ve hedefi var. Şiir okuyarak gündemin altını çiziyoruz. Dünyanın yarasına bakmalıyız. Yoksa kapalı kapılar ardında odamızda okumak değil. Bir amaca hizmet etme-

li. Halkla buluşmalı. Bugünkü buluşmanın amacı tam da bu. Okurla buluşmak, yoldan geçenleri şiire katmak. Biz onlara gidelim diyoruz. Onlar bize geliyor. Böylece bir hareket oluyor. Şiir bir eylem biçimi. Bir vicdan meselesidir."

"VİCDANLARA SESLENİYORUZ"

Çıngıraklı Sokak'ın yazarlarından Handan Deniz Tinik de buluşmaların önemini şöyle anlattı: "Şiir yeryüzünün vicdanı. Dolayısıyla yeryüzünün vicdanına, insanın vicdanına, toplumların vicdanına dokunan her şey bizim bir temamız ve gündemimiz haline geliyor. Dünya kanamaya, sarsılmaya devam ediyor. Hukuksuz, adil olmayan, savaşların olduğu, çocukların öldürüldüğü bu dünyadayız. O yüzden vicdana dokunan konuları, kamusal alanda ifade

etmenin yollarını arıyoruz. Haydarpaşa tren istasyonunu bir rant alanına dönüştürmek istiyorlar. Gönüllüler senelerdir her ay buluşarak istasyon olarak kalmayı için direnmeye devam ediyor. İçinden tren geçen şiirler dedik; Haydarpaşa tren istasyonunun önünde bu konuyu gündemde tutmak adına şiirler okuduk. Bazen vapurdayız, trendeyiz, başka illerdeyiz. Deprem bölgesindeki çocuklara kütüphane kurulmasına kadar pek çok farklı alanda aktif rol üstlendik. Hatay depremi olduğunda bölgedeydik. Orada çocuklarla çalışmaları organize ettik. Buluşmalardan bir tanesini bir bağış etkinliği gibi yaptık. Oyuncaklar, resimler, boyalar topladık, bölgeye göttürdük. Daha sonra kitap kampanyası başlat- tık. Hatay Defne'ye bir çocuk ve gençlik kütüphanesi kurduk."

"SOKAKTA ŞİİRİ OKUMAK KEYİFLİ"

Çocukluğundan beri şiir yazmayı çok sevdiğini ifade eden, etkinlikte yazdığı "Belki" şiirini okuyan Edebiyat Öğretmeni Esra Koyuncu, "Şiir özgür sanat dallarından biri. Şiirin sokakta okunması çok özel bir şey. Sokağa taşımak, insanların şiirleri duyması, insanların dikkatini çekmesi önemli. Kendi şiirimi okurken de, diğer şiirleri dinlerken de çok keyif aldım. Sokakta ilk defa deneyimledim ve çok hoşuma gitti." dedi.

"DUYGULAR PAYLAŞILDI"

Kızı Aurora Bade ile etkinliğe katılan İrfan Çelik de şunları dile getirdi: "Şiir duyguyu işin içine alarak insanı peşinden sürükleyip götüren bir edebiyat türü. Bugün burada da duygular paylaşıldı. Duyguları insanların birbiriyle paylaşması çok önemli. Çoğu arkadaşın şiir okurken elleri titredir. Ben de dahil. Çünkü hiç tanımadığımız bir ortamda duygularımızı şiirlerle, şiir dilleriyle ifade etmeye çalıştık. Şiir her tarafta olmalı. Şiirin kapalı kapılar ardında değil de kamusal alanda sesini duyurması açısından gerçekten önemli bir etkinlik. Bunun daha geniş kitlelere hitap etmesi en büyük temennimiz."

SAHNE GÜNLERİ

Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle düzenlenen Özgürlük Parkı Sanat Günleri, iki ay boyunca dopdolu bir programla sanatseverleri ağırlamaya devam ediyor. Tiyatrodan müziğe ve stand-up gösterisine uzanan zengin içerikli etkinlikler her akşam saat 21.00'de Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro'da sahneleniyor.

BU HAFTANIN PROGRAMI ŞÖYLE:

04 EYLÜL

EVİLİKTE UFAK TEFEK CİNAYETLER

Eric-Emmanuel Schmitt'in yazdığı, Ersin Umut Güler'in yönettiği oyunda Dolunay Soyser ve Mehmet Bülent İnal rol alıyor. Bir çiftin geçmiş ve gerçekleri soluksuz bir hesaplaşmaya dönüşüyor. Gerçek ile temsil arasındaki sınırların kaybolduğu oyun, seyirciyi yalnızca bir tanık olmaya değil, bu arayışın parçası olmaya da davet ediyor.

Biletler: biletix.com – biletinial.com – bubilet.com.tr – passo.com.tr – tiyatrolar.com.tr

05 EYLÜL

EMRE AYDIN KONSERİ

Pop müziğin sevilen ismi Emre Aydın, Özgürlük Parkı Açık hava Sahnesi'nde dinleyicilerle buluşuyor. "Afili Yalnızlık", "Hoşçakal", "Beni Vurup Yerde Bırakma" ve "Sen Beni Unutamazsın" gibi sevilen şarkılarını seslendirecek sanatçı, açık havada müzikseverlere keyifli bir gece yaşatacak.

Biletler: biletix.com – biletinial.com – passo.com.tr – bubilet.com.tr

06 EYLÜL

BALLI SÜT

Önem Günel'in hikâyesinden yola çıkan, Anıl Can Beydilli'nin yazıp yönettiği oyunda Tülin Özen ve Nilperi Şahinkaya rol alıyor. Çocuklukta yaşanan bir travmanın iki kız kardeşin yetişkinlik hayatındaki izlerini anlatan "Ballı Süt", üç farklı zaman diliminde geçmişle hesaplaşan Derya ve

Asiye'nin hikâyesini sahneye taşıyor. Duygusal ve mizahi yönleriyle öne çıkan oyun, birbirine yabancılaşan iki kardeşin söylenmemiş sözlerini, değişen hayallerini ve kendilerini bulma süreçlerini ele alıyor. Biletler: biletinial.com – tiyatrolar.com.tr – biletix.com – bubilet.com.tr

07 EYLÜL

KAKTÜS ÇİÇEĞİ

Barillet ve Gredy'nin yazdığı, Kemal Başar'ın yönettiği romantik komedide Karel Cezayirli, Lale Başar, Kemal Başar, Yağmur Vural, Köksal Ünal, Kerem Gökçer ve İsak Behar rol alıyor. Paris'in ünlü diş hekimli Julien, yalanla başlayan ilişkisi ciddileşince durumu kurtarmak

için giderek daha fazla yalana başvuruyor. Çapkın doktorun hesaplarını yoluna koymaya çalışan asistanı Stephanie de kendisini bu karmaşanın içinde buluyor. Oyun, aşk, yalan ve yanlış anlaşılmalardan oluşan Güney Karacaoğlu, Zeynep Kankonde ve Bülent Alkış rol alıyor. Eski bir apartmanın bodrum katında yaşayan iki yaşlı komşu kadının tekdüze hayatı, radyodan duydukları bir anonsla değişiyor. Oyun, yalnızlık, yaşlılık ve özelemleri sıcak ve dokunaklı bir hikâyeye ele alıyor. Biletler: tiyatrolar.com.tr – bubilet.com.tr – biletix.com

08 EYLÜL

HADI ÖLDÜRSENE CANIKOM

Aziz Nesin'in yazdığı, Barış Dinçel'in yönettiği oyunda Günay Karacaoğlu, Zeynep Kankonde ve Bülent Alkış rol alıyor. Eski bir apartmanın bodrum katında yaşayan iki yaşlı komşu kadının tekdüze hayatı, radyodan duydukları bir anonsla değişiyor. Oyun, yalnızlık, yaşlılık ve özelemleri sıcak ve dokunaklı bir hikâyeye ele alıyor. Biletler: tiyatrolar.com.tr – bubilet.com.tr – biletix.com

09 EYLÜL

MUTLU AİLE TABLOSU

Sam Bobrick ve Joey Bobrick'in yazdığı, Emre Kinay'ın yönettiği oyunda Pınar Altuğ Atacan, Emre Kinay, Derin Bülbül, Yarkın Ünsal ve Taner Ergör rol alıyor. Ellili yaşlarının ortalarında sıkıcı ve düz bir çift olan

Elaine ve Ken Haber, iki yetişkin çocuklarının da etkisiyle birbirlerine hiçbir zaman uygun olmadıklarını ve hayatı kaçırdıklarına ikna olurlar. Haber çifti, uzun süredir evli olmalarından kaynaklı monotonluğunu sandıkları hayatlarını değiştirmeye

karar verirler ve hayatları kabusa dönüşür. Biletler: biletinial.com – bubilet.com.tr

10 EYLÜL

ŞAİRLER MEZARLIĞI

Ersin Doğan'ın yazdığı, Selena Demirli'nin yönettiği oyunda Selena Demirli ve Dilek Uluer rol alıyor. Tiyatro ve şiiri buluşturan "Şairler Mezarlığı", şiir ve bedenini iç içe geçtiği gerçeküstü bir dünyaya yolculuk sunuyor. Oyun, bir anne ile dünyaya

doğmadan yaşamını yitiren bir bebeğin, ölümden ötesinde buluşan iki ruhun hikâyesini anlatıyor. Mısra ve Piraye'nin zamansız ve mekansız buluşması üzerinden hatırlar, özelemler, acılar ve hiç yaşanmamış hayatlar sahneye taşınıyor. Biletler: biletinial.com – tiyatrolar.com.tr – bubilet.com.tr

● Simge KANSU

2026-2027 eğitim öğretim yılı için geri sayım başladı. Okul öncesi ve ilkokul 1. sınıf öğrencileri 7-11 Eylül tarihleri arasında uyum eğitimine katılacak, okullarda birinci dönem ise 14 Eylül Pazartesi günü başlayacak. Okulların açılmasına sayılı günler kala velilerin gündeminde kırtasiye, çanta ve diğer okul ihtiyaçlarının aile bütçesine getireceği yük var. Tüm Kırtasiyeciler Derneği (TÜKİD) Yönetim Kurulu Başkanı Taha Keresteci, Öğrenci Veli Derneği (Veli-Der) Genel Başkanı Ömer Yılmaz ve Nedim Kırtasiye sahibi Nedim Şahin, okul alışverişindeki fiyatları, sektörün son durumunu ve velilerin karşı karşıya kaldığı ekonomik yükü değerlendirdi. Sektör temsilcileri birçok üründe fiyatların geçen yıla yakın seyrettiğini belirtirken, özellikle ithal girdisi yüksek ürünlerde maliyet artışlarının daha belirgin olduğuna dikkat çekiyor. Temel okul ihtiyaçlarından oluşan bir alışverişin yaklaşık 2 bin 500 TL'yi bulabildiği ifade edilirken, dar gelirli aileler açısından eğitim harcamalarının giderek daha ağır bir yük haline geldiği vurgulanıyor.

“İTHAL ÜRÜNLERDE MALİYET ARTIŞI ÇOK”

TÜKİD Yönetim Kurulu Başkanı Taha Keresteci, “Özellikle ağustos ayının ikinci yarısından itibaren okul alışverişlerinin hızlandığını görüyoruz. Veliler bir yandan çocuklarının ihtiyaçlarını eksiksiz karşılamaya çalışırken diğer yandan bütçelerini koruyabilmek için fiyat araştırması yapıyor. Geçen yıla kıyasla satış adetlerinde çok yüksek bir sıçrama beklememekle birlikte, okul sezonunda ciroların yaklaşık yüzde 20-25 civarında artılabileceğini öngörüyoruz. Buradaki artışın önemli bir bölümünün adet artışından ziyade maliyet ve fiyat seviyelerindeki yükselişten kaynaklanacağını da özellikle belirtmek gerekir. Özellikle ithal girdisi yüksek olan, plastik ve metal aksam içeren ürünlerde, çanta ve bazı teknolojik/elektronik ürünlerde maliyet artışları daha belirgin hissediliyor. Defter ve kâğıt ürünlerinde ise kâğıt, enerji, işçilik, baskı ve lojistik maliyetlerinin toplam etkisini görüyoruz.” ifadelerini kullandı.

Kırtasiye maliyetlerinin değişkenlik gösterebileceğini dile getiren Keresteci, “Burada öğrencinin yaş grubu, okulun ihtiyaç listesi ve tercih edilen ürünlerin marka ve kalite seviyesi büyük farklılık yaratıyor. Ancak temel okul ihtiyaçlarını düşündüğümüzde, bir öğrencinin çanta, matara, defter, kalem, silgi, kalemtraş, boya grubu, cetvel seti ve benzeri temel ürünlerden oluşan

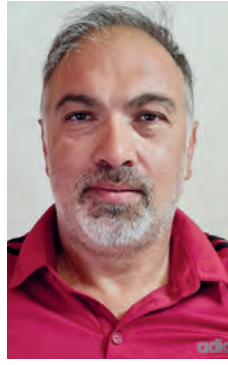

alışverişinin yaklaşık 2 bin 500 TL gibi bir bütçe gerektirebildiğini söyleyebiliriz. Özellikle okul çantası, toplam alışveriş bütçesinde önemli bir pay oluşturuyor. Bu nedenle velilerin ürün seçiminde yalnızca fiyatı değil; dayanıklılığı, kullanım ömrünü ve çocuk sağlığı açısından güvenilirliğini de göz önünde bulundurması büyük önem taşıyor.” dedi.

Sahte kırtasiye ürünlerine karşı dikkatli olunması gerektiğini söyleyen Keresteci, “Fiyat hassasiyetinin arttığı dönemlerde daha ucuz ürünlere yönelim artabiliyor. Ancak özellikle çocukların doğrudan temas ettiği kırtasiye ürünlerinde yalnızca fiyat odaklı tercihler çeşitli riskler barındırabiliyor. Kayıt dışı, standartlara uygun olmayan veya taklit ürünlerde kullanılan boya, plastik, yapıştırıcı ve benzeri malzemelerin içeriği konusunda yeterli güvence bulunmayabilir. Bu nedenle ürünlerin güvenilir ve kayıtlı satış noktalarından alınması; ambalaj üzerindeki üretici veya ithalatçı bilgilerinin, gerekli uyarıların, yaş ibarelerinin ve kullanım talimatlarının kontrol edilmesi gerekiyor. Aşırı keskin koku, kolay çıkan boya veya düşük kaliteli ambalaj gibi unsurlar da tüketiciler için uyarıcı işaretler olmalı.” şeklinde konuştu.

“MASRAFLAR KAYGI YARATIYOR”

Okul harcamalarının bazı aileler için ekonomik yük oluşturduğunu söyleyen Veli-Der Genel Başkanı Ömer Yılmaz, “Her eğitim öğretim döneminin başlangıcı, çocukların okula dönmesi açısından aileler için mutluluk veri-

ci olsa da artan eğitim masrafları velilerde ciddi bir kaygı yaratıyor. Özellikle açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşayan, asgari ücretle ya da sosyal yardımlarla geçinmeye çalışan aileler için kırtasiye, okul çantası, ayakkabı ve benzeri temel ihtiyaçlar bütçeyi önemli ölçüde zorluyor. Bazı veliler bu harcamaları karşılayabilmek için borçlanmak ya da diğer temel ihtiyaçlarından kısmak zorunda kalıyor. Oysa hiçbir çocuk ekonomik yetersizlikler nedeniyle eğitim hakkından mahrum bırakılmamalı. Eğitim giderlerinin yalnızca okulların açıldığı dönemde ortaya çıkan geçici bir yük olmadığı, eğitim öğretim yılı boyunca aile bütçesi üzerinde devam eden ciddi bir ekonomik ağırlık oluşturduğu unutulmamalı.” dedi.

Yılmaz, “Özellikle dar gelirli ailelere eğitim öğretim yılı başlamadan önce destek sağlanması büyük önem taşıyor. Çocukların okul ihtiyaçlarının karşılanmasında devletin ve yerel yönetimlerin sorumluluk üstlenmesi, ailelerin üzerindeki ekonomik yükün hafifletilmesine katkı sağlayacaktır. Eğitim temel bir hak ve bu hakkın herkes için eşit şekilde erişilebilir olmasını sağlamak kamunun temel sorumluluklarından biridir. Karar alıcıların mevcut ekonomik koşulları dikkate alarak gerekli destek mekanizmalarını güçlendirmesi hem velilerin

Okul alışverişi bütçeleri zorluyor

Okula dönüş alışverişi hızlanırken temel kırtasiye bütçesi 2 bin 500 TL'yi buluyor. Sektör temsilcileri ithal ürünlerdeki maliyet artışına dikkat çekerken, veli dernekleri dar gelirli aileler için destek çağrısında bulundu

kaygısını azaltacak hem de çocukların eğitim hayatına daha sağlıklı koşullarda devam etmesini sağlayacaktır.” şeklinde konuştu.

“ESNAF FİYATLARI DAHA UYGUN”

Kadıköy'de bulunan Nedim Kırtasiye'nin sahibi Nedim Şahin ise şunları dile getirdi: “Şu anda daha çok klasör, delikli poşet, telli dosya ve tahta kalem gibi kayıt döneminde ihtiyaç duyulan ürünler satın alınıyor; kayıt sürecinin ardından ise diğer okul malzemelerine yönelik satışların artmasını bekliyoruz. Birçok üründe fiyatlar geçen yılla hemen hemen aynı seviyede kalırken, bazı ürün gruplarında ortalama yüzde 15 civarında artış yaşandığını söyleyebiliriz. Bugün 10 TL'ye kurşun kalem veya silgi, 5 TL'ye kalemtraş bulmak mümkün. Kırtasiye dükkanlarındaki temel ürün fiyatları, zincir satış noktalarına kıyasla çoğu zaman daha uygun olabiliyor. Müşterilerimizden aldığımız geri bildirimler de zincir mağazalarda artık temel kırtasiye ürünlerinden çok çocukların ilgisini çekecek daha süslü ve farklı tasarımlı ürünlerin öne çıktığını, bunun da fiyatlara yansdığını gösteriyor. Okulların alışveriş için öğrencileri ve velileri belirli zincir satış noktalarına yönlendirmesinin ise hem fiyatlar hem de tüketicinin tercih özgürlüğü açısından doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum.”

Sağlıklı beslenme okul çantasında başlıyor

● Hülya ARSLAN

Okul zilinın yeniden çalmasıyla birlikte çocukların günlük rutini de değişiyor. Erken kalkma, okula yetişme telaşı, öğün saatlerinin değişmesi ve günün büyük bölümünün okulda geçirilmesi, beslenme alışkanlıklarını da doğrudan etkiliyor. Bu süreçte çocukların yeterli ve dengeli beslenmesi kadar, sağlıklı beslenme alışkanlıklarının günlük yaşamın bir parçası haline getirilmesi de önem taşıyor. Kadıköy Belediyesi Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nde görev yapan Diyetisyen Figen Fişekçi Üvez, okul çağındaki çocukların beslenmesinde dikkat edilmesi gereken noktaları anlattı.

“ÇOCUKLARIN TABAĞINDA DENGELİ OLMALI”

Okul çağındaki çocukların günlük beslenmesinde 5 besin grubunun yer alması gerektiğini belirten Üvez, üç ana öğünün yanı sıra 1-2 ara öğünün de beslenme düzenine eklenebileceğini söyledi. Çocukların beslenmesinde farklı besin gruplarının dengeli biçimde yer alması gerektiğini vurgulayan Üvez, “Çocukların tabağında denge ve ideal beslenme programında 5 besin grubu olmalıdır. Bunlar kemik ve kas gelişimi için günlük 3 porsiyon süt ve yoğurt, gelişim seviyesine uygun et, tavuk, balık, yumurta, peynir ve kuru baklagillerin olduğu protein içeren et grubu, lif ve vitamin desteği sağlayan sebzeler ve meyveler, gelişimlerini destekleyecek ekmek, pirinç, bulgur, makarna, yulaf gibi karbonhidratlardır. Bütün bu örneklerde çocukların alerjik durumları tabii ki göz önünde bulundurulmalıdır.” dedi.

Ara öğünlerde ana öğünün atlanmaması gerektiğine dikkat çeken Üvez, “Ara atıştırma, ana yemekten en geç 1,5-2 saat önce bitirilmelidir. Cips, bisküvi veya hazır kekler yerine birkaç adet ceviz/fındık ile 1 porsiyon taze meyve veya 1 bardak ayranın yanında tam tahıllı küçük bir galeta gibi kaliteli kombinasyonlar tercih edilmelidir.” dedi.

“KAHVALTİ EVDE ACELE ETMEDEN YAPILMALI”

Servis saatleri, yol mesafesi ve sabah iştahsızlığı nedeniyle kahvaltı yapmakta zorlanan çocuklar için alternatifler sunulabileceğini belirten Üvez, erken yatış ve yeterli uykunun da önem taşıdığını

Okulların açılmasıyla çocukların beslenme düzeni yeniden şekillenirken, dengeli öğünler kadar kahvaltı, su tüketimi ve yemek seçiciliğine yaklaşım da önem taşıyor

söyledi.

Sabah kahvaltısının mümkün olduğunca evde ve aceleyle getirilmeden yapılmasını öneren Üvez, “Erken uyanmanın getirdiği uykusuzluk ve yükselen stres hormonu sindirimi yavaşlatarak sabah iştahsızlığını tetikler. Mümkün olduğunca çocuğu kahvaltı saatini de hesap ederek erken yatırmalı ve sabah çocuğu uykusunu almış bir şekilde metabolizmasının uyanmasına zaman tanımak en sağlıklı çözümdür. Kahvaltı evde ve acele edilmekten kaçınılmalı. Kahvaltı yapılmadığında kanda glikoz seviyesi düşer ve beyin, enerji üretimi için kortizol ve adrenalin gibi stres hormonlarını salgılamaya başlar. Klinik araştırmalar, kahvaltıyı atlayan çocuklarda soru çözme hızının, hafıza performansının ve dikkat süresinin gerilediğini gösteriyor.” dedi.

Kahvaltı yapmayı reddeden çocuklar için süt veya yoğurt, meyve ve kuruyemiş hazırlanabilecek smoothie, peynir ve cevizli küçük bir tost, yulafli kâse veya haşlanmış yumurta gibi alternatiflerin tercih edilebileceğini söyledi.

Beslenme çantasının hazırlanmasında besinlerin niteliğine dikkat edilmesi gerektiğini belirten Üvez, “Hafif düzeyde bir susuzluk, vücudun yüzde 1-2 su kaybetmesi bile bilişsel fonksiyonları ve odaklanmayı doğrudan düşürür. Yu-

murta veya peynir gibi protein kaynakları okul süreci boyunca uzun süre tokluk sağlar. Sade süt, ayran veya kefir kemik gelişimini destekler. Ceviz, badem veya fındık da beslenme çantasında yer almalıdır.” dedi.

Hazır meyve suları, aromalı sütler, cips, bisküvi, gofret ve işlenmiş et ürünleri gibi seçeneklerin sınırlandırılması gerektiğini belirten Üvez, “Rafine unlu beyaz poğaçaya ve açmalar da sık tüketilmemelidir. Eklenecse evde yapılmış olmalı ve mutlaka yanında sebze yani lif ve protein kaynakları ile desteklenmelidir.” dedi.

“BAĞIŞIKLIK İÇİN BESLENME ŞART”

Okulların açılmasıyla çocukların kalabalık ortamlarda daha fazla bulunmasının bağışıklık açısından da dikkat edilmesi gereken bir dönem olduğunu söyleyen Üvez, “Çocuğu hastalıklardan korumak için eczanedeki takviyelerden önce tabağa bakmak gerekir. Güçlü bir bağışıklık sistemi için ilk adım fermente gıdalar ve probiyotiklerdir. Ev yapımı yoğurt, kefir ve ayran, bağırsakları güçlendirerek hastalık yapan maddelerin kana karışmasını engeller. Vücutumuzdaki zararlı maddeleri etkisiz hale getiren antioksidanlar ise renklerde gizlidir. Bu yüzden tabağa kırmızı, turuncu, yeşil ve mor sebze-

meyveler eklenmelidir.” dedi.

Üvez, kivi, narenciye ve karpas biber gibi C vitamini kaynakları ile kabuklu kuruyemişlerde bulunan çinkonun birlikte tüketilmesini önerdi.

“ÇOCUKLARA ‘YE’ BASKISI YAPILMAMALI”

Yemek seçen çocuklarda sofradaki baskının okul ortamında da farklı sorunlara dönüşebileceğini belirten Üvez, “Bu krizleri aşmak ve okul sürecini sağlıklı yönetmek için her şeyden önce ‘O tabak bitecek!’ baskısını bırakmak şart. Çocuğun peşinde tabakla koşturmak ya da ekran karşısında uyuşturarak yemek yedirmek, çocuğun kendi açlık ve tokluk sinyallerini duymasını engeller. Okulda ise bu baskı, çantadakileri çöpe atma, gizleme veya kantindeki paketli gıdalara yönelme olarak geri döner. En etkili çözüm, çocuğu sürece dâhil etmektir. Ancak ucu açık sorular yerine ona sınırları belli seçenekler sunulmalıdır.” dedi.

Beslenme çantasında çocuğun sevdiği yiyeceklerin yanı sıra yeni besinlere de yer verilmesini öneren Üvez, “Çocuğun sevdiği en az bir ‘güvenli gıda’nın yanında tadımlık miktarda yeni bir besin bulunabilir. Yemek seçen çocuklar genelde tadından çok doku, koku veya rene takıldığı için yiyeceklerin birbirine temas etmesini önlemek ve sunum şeklini değiştirmek iyi olabilir. Örneğin sebze yiyeceği köfteye veya mücvere dönüştürmek kabul edilebilirliği artırır. Okulda da öğretmenle iş birliği yapılarak ‘ye’ baskısı kurulması engellenmelidir. Bir çocuk bir yiyeceği reddetti diye tamamen vazgeçilmemeli. Yeni bir besinin kabul edilmesi için baskısız bir ortamda 10-15 kez görülmesi gerekir.” dedi.

Kantin seçimlerinde de yasaklayıcı yaklaşım yerine doğru alternatiflerin anlatılması gerektiğini söyleyen Üvez, “Çocuğa ‘Çikolata almak kesinlikle yasak!’ demek, o çikolatayı çocuk için dünyanın en cazip şeyi haline getirmekten başka bir işe yaramaz. Bu yüzden yiyecekleri kategorik olarak yasaklamak yerine, çocuğa örnek olmak ve mantığını anlayacağı bir dille anlatmak gerekir.” ifadelerini kullandı.

Kantindeki seçimlerde somut örnekler verilmesinin önemine de dikkat çeken Üvez, “Cips veya çikolata yerine kaşarlı tost ile ayran almanın ona oyunda nasıl daha çok ve kaliteli uzun süre kullanılabilir enerji vereceğini açıklamak somut bir farkındalık yaratır.” dedi.

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Akran Zorbalığı Alt Komisyonu’nun hazırladığı “İl-köğretim ile Ortaöğretim Kurumlarında Akran Zorbalığının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu Raporu”, 6-17 yaş grubundaki çocukların yüzde 13,8’inin yani her 7 çocuktan birinin akran zorbalığına maruz kaldığını gözler önüne serdi. Raporda öne çıkan tespitler dikkat çekiyor: “Bedensel veya zihinsel işlevsel zorluk yaşayan çocuklarda zorbalığa uğrama oranı yüzde 27. Çocuklar arasında en sık karşılaşılan zorbalık türü alay edilme. Çocukların yüzde 7,2’si akranları tarafından kasıtlı olarak sosyal gruplardan dışlanıyor. Fiziksel şiddete maruz kalan çocukların oranı ise yüzde 4,4. Çocukların yaklaşık yüzde 80’i günde 3 saatten fazla ekran karşısında kalıyor ve bu durum siber zorbalık riskini artırıyor.”

Okulların açılmasına az bir zaman kalmışken açıklanan raporun çarpıcı verilerini ve akran zorbalığını Klinik Psikolog İrem Gamze Arslan ile konuştuk.

● Akran zorbalığı nedir? Hangi davranışlar akran zorbalığına giriyor?

Zorbalık, dolaylı veya doğrudan yapılan, süreklilik gösteren fiziksel ve psikolojik saldırılar bütünü olarak tanımlanabilir. Akran zorbalığı ise yaşları görece yakın çocukların çoğunlukla güçlü olan çocuğun (fiziki veya nüfuzlu), gözüne kestirdiği daha güçsüz bir çocuğu dolaylı veya doğrudan sistematik bir şekilde psikolojik veya fiziksel olarak zorlamasıdır. Akran zorbalığını bir çocuğun başka bir çocuğa kötü davranması olarak düşünmek, bu davranışa sığır yerden bakmaktır. Çünkü burada sistematik bir şekilde tekrar tekrar yapılan kasıtlı bir davranış var. Bir davranışa zorbalık adını verebilmemiz için davranışın kasıtlı olması, tekrarlanması ve çocuklar arasında bir güç eşitsizliğinin bulunması gerekir. Çocuklar arasında yaşanan her çatışmayı zorbalık olarak adlandırmak kadar, zorbalığı “çocuk işidir” diyerek önemsizleştirmek de sorunlu. Bir çocuk tekrar tekrar aşağılanıyor, dışlanıyor ya da hedef haline getiriliyorsa, zamanla yalnızca arkadaşlarıyla değil, kendisiyle kurduğu ilişki de bundan etkilenebilir.

● Çeşitleri var mı?

Akran zorbalığını fiziksel, psikolojik (duygusal), sözel ve siber olmak üzere dört başlık altında inceleyebiliriz. İtme, vurma, eşyalarını kırma ya da saklama gibi davranışlar fiziksel zorbalık olurken; alay etme, küçümseme, hakaret, lakap takma gibi eylemler ise sözel zorbalıktır. Siber zorbalık ise elektronik (sanal) yolla gerçekleşir, zorba kişi anonimdir. Sosyal medyada küçük düşürme, özel bilgileri paylaşma, çevrimiçi tehdit zorbalığıya örnektir.

● Zorbalığa neler zemin hazırlıyor?

Zorbalık, çocuğun içinde bulunduğu ilişkiler ve sosyal çevre içerisinde ortaya çıkan bir olgudur. Ailede, okulda ya da akran grubunda saldırganlığın, aşağılanmanın, güç kullanmanın ve farklı olanı dışlamanın normalleştirildiği bir ortam varsa çocuk bunları ilişki kurmanın yollarından biri olarak öğrenebilir.

Bazen çocuk kendi yaşadığı çaresizlik, değersizlik ya da öfkeyle doğrudan baş edemediğinde, bu duyguları kendisinden daha güçsüz gördüğü başka bir çocuğa yöneltebilir. Dolayısıyla zorbalık davranışının arkasında yalnızca saldırganlık değil, zaman zaman işlenememiş öfke, güçsüzlük, değersizlik, utanç ve suçluluk duyguları da bulunabilir. Ancak burada çok önemli bir ayrım yapmak gerekir, bunları anlamaya çalışmak, zorbalık yapan ço-

Zorbalığı “çocuk işidir” diyerek önemsizleştirmemek gerektiğine dikkat çeken Klinik Psikolog İrem Gamze Arslan, farklılıkların alay konusu olmadığı, şiddetin bir iletişim biçimi olarak kabul edilmediği zaman zorbalıkla mücadele edilebileceğini söylüyor

çuğu mazur görmek değildir. Tam tersine, davranışın altında ne olduğunu anlamak, onu gerçekten değiştirebilmenin ön koşuludur.

“UTANCA VE ÖFKE DUYGUSUNA NEDEN OLUR”

● En yaygın olarak karşılaştığımız “alay edilme” sanki. Alay edilmek çocukları nasıl etkiler?

Alay edilmek yetişkinlerin gözünde zaman zaman “çocuklar arasında olur böyle şeyler” diye küçümsenebiliyor. Oysa çocuk açısından alay edilmek, yalnızca birkaç kelimenin söylenmesinden ibaret değildir. Çocuğun kendisini başkalarının gözünde nasıl gördüğünü, gruba ait olup olmadığını ve kabul edilip edilmediğini doğrudan etkileyebilir.

Özellikle çocukların benlik algılarının ve sosyal kimliklerinin geliştiği dönemlerde, akranlarının bakışı çok önemlidir. Sürekli alay edilen bir çocuk bir süre sonra yalnızca “benimle dalga geçiyorlar” diye düşünmeyebilir; “demek ki bende yanlış olan bir şey var” duygusuna ulaşabilir. Burada alay edilen özellik çocuğun bedeniye bedeniyse, konuşmasıysa konuşmasıyla, akademik başarıysa başarıyla, akademik başarıysa başarıyla ilgili bir utanç gelişebilir. Zorbalık devam ettiğinde ise bir süre sonra bu utanca bir de öfke duygusu eklenebilir. Çocuk başkalarının kendisi hakkında söylediklerini içselleştirerek kendisine de aynı acımasızlıkla bakmaya başlayabilir. Bu nedenle alay edilmenin etkisini yalnızca o an yaşanan üzüntü üzerinden değerlendirmek gerekir. Tekrarlanan alay, çocuğun kendilik algısında iz bırakabilir.

● Bedensel veya zihinsel işlevsel zorluk yaşayan çocuklar zorbalığa uğradığında ne gibi duygular yaşıyor?

Bedensel, zihinsel, iletişimsel ya da öğrenmeyle ilişkili bir işlevsel zorluk yaşayan çocuk, zaten gündelik yaşamda diğer çocuklardan farklı deneyim-

ler yaşayabiliyor. Buna bir de akranları tarafından dışlanmak veya farklılığı üzerinden hedef alınmak eklendiğinde ağır bir ruhsal yük ortaya çıkabiliyor. Çocuklar “ben diğerleri gibi değilim ve bu nedenle kabul edilmiyorum” duygusuna sürükleniyor. Bunun beraberinde utanç, yalnızlık, öfke, çaresizlik ve değersizlik duyguları da geliyor. Üstelik bu çocukların zorbalığa maruz kalma oranlarının daha yüksek olması, meseleyi bireysel bir durum olmaktan çıkarıp toplumsal bir durum hâline getiriyor. Bedensel veya zihinsel işlev zorluğu taşıyan bireylere yönelik önyargıların, dışlayıcı tutumların ve ayrımcılığın azaltılması; farklılıkların kabulünü ve toplumsal yaşamda eşit katılımı destekleyen çalışmaların güçlendirilmesi gerekiyor.

“AĞIR DUYGUSAL YÜK YARATIR”

● Sosyal dışlanmanın çocukta bıraktığı izler neler?

Çocuk için bir gruba ait olmak yalnızca sosyal bir ihtiyaç değil, aynı zamanda gelişimin temel ihtiyaçlarından biridir. Bu nedenle dışlanmak, “arkadaşlarım benimle oynamadı” cümlesinden çok daha büyük bir ruhsal problem olabilir. Özellikle kasıtlı ve tekrarlayan dışlanmada çocuk, grubun dışında bırakıldığını tekrar tekrar deneyimler. Bir süre sonra okula gitmek istememe, sosyal ortamlardan kaçınma, kendisini geri çekme ya da “Nasıl olsa beni istemiyorlar” şeklinde bir beklenti geliştirme görülebilir. Dışlanma, çocuğun hem kendisiyle hem de diğer insanlarla kurduğu ilişkiye dair güvenini zedeleyebilir. Bazen çocuk öfkesini dışarıya yöneltilir, bazen de tam tersine içine çekilir, kendisine yöneltilir. Bu çocuklar sürekli sakar eylemlerde bulunurlar; düşerler, bir yere takılırlar veya somatizasyon belirtileri gösterirler. Hastalanırlar, başları döner, mideleri bulandır... Bu nedenle sessizleşen, arkadaşlarından uzaklaşan ya da “Okula gitmek istemiyorum” diyen, bedensel semptomlar gösteren bir çocuğun davranışını yalnızca uyum problemi olarak değerlendirmek gerekir. Belki de çocuk bize yaşadığı bir ilişki deneyimini anlatmaya çalışıyordu.

● Siber zorbalık nedir? Tehlikeleri nelerdir?

Sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları, çevrimiçi oyunlar ya da başka dijital platformlar üzerinden bir çocuğu hedef almak, aşağılayıcı mesajlar göndermek, fotoğraf veya bilgilerini izni olmadan paylaşmak, hakkında söylenti yaymak, onu grup ve iletişim kanallarından dışlamak gibi davranışlar siber zorbalık kapsamında değerlendirilebilir. Siber zorbalığın önemli bir farkı, çocuğun okuldan ya da fiziksel ortamdan ayrıldığında da zorbalığın devam etmesidir. Üstelik dijital ortamda içeriklerin çok hızlı biçimde yayılabilmesi, çok sayıda kişinin olaya tanık olabilmesi ve içeriğin uzun süre dolaşımında kalabilmesi çocuğun yaşadığı çaresizlik duygusunu artırabilir. Bu nedenle siber zorbalığı yalnızca “telefon üzerinden yapılan bir şey” olarak görmek gerekir. Çocuğun gerçek ilişkilerini ve ruhsal dünyasını doğrudan etkileyen bir zorbalık biçimidir. Dijital ortamda yaşanan olumsuz deneyimlerin çocuklar üzerinde fark edilenden daha ağır duygusal yükler yaratabileceğine de dikkat çekilmelidir.

“GÖRÜLMEK VE CİDDİYE ALINMAK ÖNEMLİ”

● Çocuklar zorbalıkla nasıl baş edebilir?

Zorbalığa uğrayan çocuk kendisini güçsüz ve yalnız hissediyor olabilir. Duygusal anlamda güçlü bir çocuk zorbalığa karşı koyacak gücü bulabilir. Bunun için de öncelikle çocuğun yaşadıklarının yetişkinler tarafından görülmesi ve ciddiye alınması gerekir. Çocuğun yaşadıklarını anlatabileceği güvenilir bir yetişkininin olması çok önemlidir. Bu kişi ebeveyni, öğretmeni, okul psikolojik danışmanı ya da çocukla çalışan başka bir uzman olabilir. Çocuğa “Bunda senin suçun yok” mesajının verilmesi, yaşadığı duyguların anlaşılması ve yalnız bırakılmaması gerekir. Bir çocuğun zorbalık karşısında ihtiyacı olan şey çoğu zaman daha kalın bir zırh değil, arkasında güvenebileceği ve destek alabileceği yetişkinlerin ve arkadaşlarının olduğunu bilmesidir. Çocuğun, yardım istemenin bir güçsüzlük olmadığını deneyimlemesi de sağlanmalıdır.

● Nasıl önlenebilir? Aile ve okul önleme noktasında neler yapılabilir?

Zorbalığı önlemek yalnızca zorbalık yapan çocuğu cezalandırmakla mümkün değildir. Ailelerin çocuklarıyla açık bir iletişim kurması, onların okul ve arkadaşlık ilişkilerini merak etmesi ve “Bugün okulda ne oldu?” sorusunun ötesine geçebilmesi önemlidir. Çocuğun davranışlarındaki ani değişiklikler, içine kapanma, okula gitmek istememe ya da arkadaş ilişkilerinden uzaklaşma gibi işaretler dikkate alınmalıdır.

Zorbalık yalnızca zorba ile zorbalığa maruz kalan çocuk arasında gerçekleşmez; çoğu zaman onu izleyen bir grup vardır. Bu grubun gülmesi, sessiz kalması ya da paylaşması zorbalığın devam etmesini güçlendirebilir. Sonuçta hedefimiz yalnızca zorbalığı azaltmak değil, çocukların birbirleriyle kurdukları ilişkilerin niteliğini de değiştirmek olmalı. Çocuğun farklı olduğu için dışlanmadığı, hata yaptığı için aşağılanmadığı, yardım istediğinde küçümsenmediği bir okul kültürü oluşturabildiğimiz ölçüde zorbalığı gerçekten önleyebiliriz.

Zorbalığın önlenmesi konusunda ailelerin, okulların, ruh sağlığı uzmanlarının ve dijital platformların birlikte sorumluluk alması gerekiyor. Bir başka ifadeyle, çocuğa “zorbalık yapma” demek kadar, çocuğun içinde bulunduğu yetişkin dünyasının da nasıl bir ilişki kültürü ürettiğine bakmamız gerekiyor. Farklılıkların alay konusu olmadığı, dışlanmanın normalleştirilmediği ve şiddetin bir iletişim biçimi olarak kabul edilmediği bir kültür oluşturmak, zorbalıkla mücadeleyi yalnızca bir okul politikasından çıkarıp toplumsal bir sorumluluk haline getirebilir.

Kadıköy “daha mutlu ve yaratıcı çocuklar” için çalışıyor

ÇOCUĞUNUZUN BAŞARILI GELECEĞİ İÇİN BİZİ SEÇİN !

PEDAGOG. ALİYE NİLÜFER ÖKTEMER

MAIL: bilgi@tanmavibeyazcocuk.k12.tr
WEB :www.tanmavibeyazcocuk.k12.tr
TEL:02163388138- 5325882135

FENERYOLU MAH. DOSTANE SOK.NO:8 KADIKÖY- İSTANBUL

Kadıköy Belediyesi, çocukları sağlık, eğitim, kültür sanat ve spor alanında desteklemek için yeni çalışmalara imza atıyor; var olan projeleri de geliştiriyor. Belediye, 2011 yılında “daha mutlu ve yaratıcı çocuklar” mottosuyla toplumu ruh sağlığı konusunda bilinçlendirmek için Kadıköy Belediyesi Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi’ni hizmete açtı. Türkiye’deki koruyucu ruh sağlığı çalışmaları alanında belediye bünyesinde kurulan ilk Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi özelliğini taşıyan merkez, 0-18 yaş aralığındaki çocuk ve ergenlerin ruhsal-zihinsel gelişimleri tespit ederek ailelerine danışmanlık hizmeti veriyor; çocuk ve ergenlerin ruhsal tedavilerini sürdürüyor. Merkez çatısı altında ihtiyaç duyan anne ve babalar da ruhsal danışmanlık ve tedavi hizmeti alabiliyor. Ayrıca bireysel olarak başvuran yetişkinler için de danışmanlık ve tedavi hizmetleri veriliyor.

ÜCRETSİZ SEMİNERLER

Kadıköy’de ikamet eden çocuk, ergen ve yetişkinlerin ücretsiz hizmet aldığı merkez bünyesinde 1 çocuk ve ergen psikiyatristi, 1 yetişkin psikiyatristi, 2 yetişkin psikologu (klinik psikolog) ile 6 çocuk psikologu (klinik psikolog) yer alıyor. Başvuran her çocuk, ergen ve yetişkinin merkezden 12 seans yararlanma hakkı var; ağır ruhsal ve zihinsel zorlukları olan çocuklar ise özel eğitim merkezlerine ve hastanelere yönlendiriliyor. Bireysel hizmetlere ek olarak koruyucu ruh sağlığı çalışmaları kapsamında anne-çocuk ilişkisini güçlendirmek amacı-

Kadıköy Belediyesi Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi, 2011 yılından beri toplumun ruh sağlığına katkıda bulunmak, insanları ruh sağlığı konusunda bilgilendirmek, bilinçlendirmek için çalışmalarını sürdürüyor

la yetişkin psikodrama grupları da yapılıyor. Saha çalışmaları olarak ise belediyenin kültür merkezleri ve etüt merkezlerinde halka yönelik ücretsiz ebeveyn seminerleri düzenleniyor.

RUH SAĞLIĞI TOPLANTILARI

Kadıköy Belediyesi Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi, 2019 yılından bu yana

Türkiye Psikiyatri Derneği İstanbul Şubesi ile işbirliği yaparak halka yönelik ruh sağlığı toplantıları düzenliyor. Bu işbirliği kapsamında toplum ruh sağlığına katkıda bulunmak ve farkındalık yaratmak amacı ile belediyenin kültür merkezlerine Türkiye’de ruh sağlığı alanında önde gelen uzmanlar davet ediliyor. Merkez bu yıl da işbirliği kapsamında halka yönelik ücretsiz seminerler düzenlenmeye devam edecek.

“AKLIMDAKİ SORULAR”

Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi’nde anne ve babalar, randevu tarihlerini bekleme sürecinde çocuklarının ruhsal gelişimleri ve bu süreçte karşılaştıkları zorluklar ile ilgili merak ettiklerini “Aklımdaki Sorular” ile öğreniyor. Uzman psikologlar ailelere bilgilendirme yapıyor. Uzmanlar, Aklımdaki Sorular hizmeti kapsamında merkezde her hafta salı günleri 14.00 - 14.45 saatleri arasında 0-6 yaş, 15.00 - 15.45 saatleri arasında ise 7-17 yaş arası çocukların ebeveynlerinin sorularını cevaplıyor.

RANDEVU VE BİLGİ İÇİN İLETİŞİM ADRESİ
 Merkeze başvuru yapmak ve bilgi almak için
 0216 360 88 10 – 0216 360 88 30 – 0216
 414 67 11 numaralı telefonları arayabilirsiniz.

İstanbul'un 39 ilçesinde yer alan 745 mahallenin yaşam kalitesi ölçüldü. Caddebostan ve Fenerbahçe mahalleleri İstanbul'un en yüksek yaşam kalitesine sahip ilk 10 mahallesi arasına girdi

● Erhan DEMİRTAŞ

Kentsel yaşam kalitesinin mahalle ölçeğinde izlenmesini ve karşılaştırılmasını amaçlayan "İstanbul'da Mahalle Düzeyinde Yaşam Kalitesi Endeksi", Marmara Belediyeler Birliği (MBB) Kültür Yayınları tarafından yayımlandı. Prof. Dr. Murat Şeker, Doç. Dr. Mete Başar Baypınar, Doç. Dr. Arif Saldanlı, Doç. Dr. Hakan Bektaş, Ar. Gör. Bilge Kağan Özbay ve Şirin Nas tarafından kaleme alınan çalışma, İstanbul'un 39 ilçesinde yer alan 745 mahalleyi inceledi. Araştırma, TÜBİTAK 3005 Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destek Programı kapsamında desteklenen "Mahalle Düzeyinde Yaşam Kalitesi Endeksi: İstanbul Örneği" başlıklı araştırmanın sonuçlarına dayanıyor.

Çalışmada yaşam kalitesi; demografi ve sosyal yapıdan eğitim ve sağlığa, gelir ve refahtan sosyal yaşama, çevre ve yeşil alandan kentsel altyapı, afet direnci ve ulaşım kadar uzanan 11 alt endeks ve 107 gösterge üzerinden değerlendirildi. Nüfusu 2 bin ve üzerinde olan 745 mahalle araştırma kapsamına alındı. Gösterge setinin oluşturulmasında literatür taramasının yanı sıra uzman görüşlerinden de yararlanıldı. Mahalleler yalnızca aldıkları endeks puanlarına göre sıralanmadı; benzer özellikler gösteren mahalleler de gruplandırıldı.

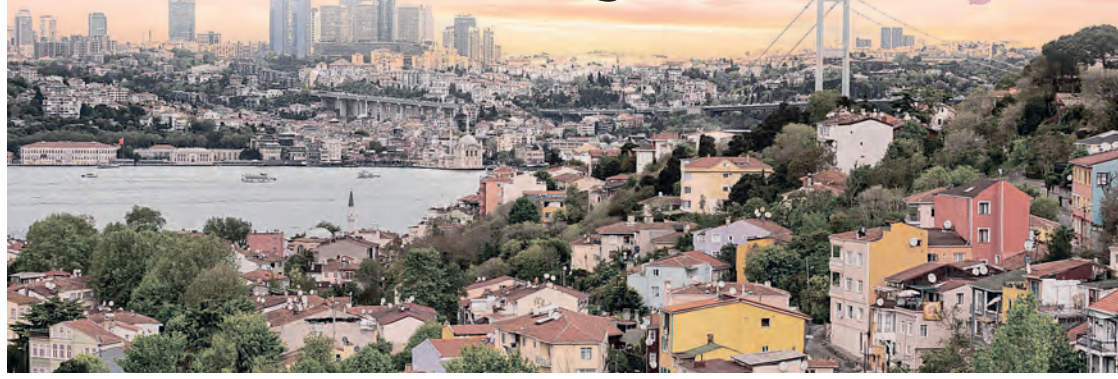
Araştırmanın temel bulgularından biri, İstanbul'da yaşam kalitesinin kent genelinde dengeli dağılmadığını ortaya koyuyor: Üst sıralardaki mahalleler ağırlıklı olarak tarihi ve ekonomik merkezler ile daha avantajlı bölgelerde yoğunlaşırken, alt sıralardaki mahalleler daha çok kentin çeperlerinde ve hizmetlere erişimin sınırlı olduğu alanlarda yer alıyor.

KADIKÖY İLK 10'DA

Raporun Ana Endeks Sonuçları bölümünde yer alan mahalle sıralamasına göre İstanbul'da

İstanbul'un yaşam kalitesi haritası çıkarıldı

yaşam kalitesi en yüksek mahalle Beşiktaş'taki Levent oldu. Levent 100 puanla listenin ilk sırasında yer aldı. Levent'i 95,6 puanla Şişli-Teşvikiye, 91 puanla ise Şişli-Harbiye izledi. Kadıköy'den Caddebostan 82,8 puanla dördüncü, Fenerbahçe ise 82 puanla altıncı sırada yer aldı.

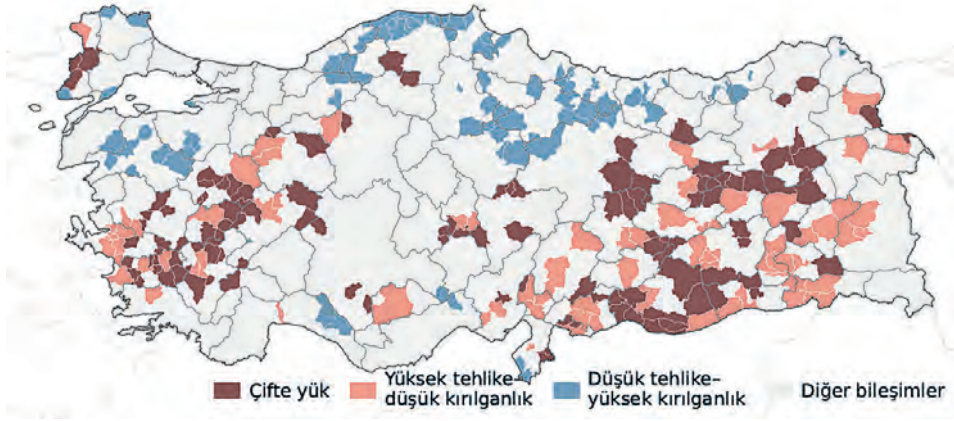
İstanbul'un en yüksek yaşam kalitesi skoruna sahip ilk 10 mahallesi şöyle sıralandı:

- Beşiktaş – Levent: 100,0
- Şişli – Teşvikiye: 95,6
- Şişli – Harbiye: 91,0
- Kadıköy – Caddebostan: 82,8

- Beşiktaş – Nispetiye: 82,1
- Kadıköy – Fenerbahçe: 82,0
- Beşiktaş – Bebek: 81,9
- Beşiktaş – Etiler: 81,4
- Beykoz – Acarkent: 81,0
- Şişli – Esentepe: 78,9

Ana endeks sonuçları, üst sıralarda Beşiktaş, Şişli ve Kadıköy mahallelerinin yoğunlaştığını ortaya koydu. Kadıköy, İstanbul genelinde ilk 10'a iki mahalleyle giren ilçelerden biri oldu.

Araştırmanın küme analizinde de Kadıköy'deki mahallelerin yüksek yaşam kalitesi gruplarında

120 ilçe çifte risk altında

Türkiye'de sıcaklıkla yoksulluğun kesişimi ilk kez haritalandı; aşırı sıcak riski yalnızca termometrenin gösterdiği sıcaklığa değil, bu sıcaklıklardan korunma kapasitesine de bağlı. Her 8 ilçeden 1'inde yüksek sıcak tehlikesi yoksullukla kesişiyor

● Gökçe UYGUN

Sıcaklıkla yoksulluk arasındaki bağlantıyı araştıran Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Coğrafya Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Doğukan Doğu Yavaşlı, 1980-2024 arasındaki 44 yıl boyunca Türkiye'nin tüm ilçelerindeki (973) aşırı sıcak hava koşullarını hesapladı ve hane halkı gelir yapılarıyla karşılaştırdı.

İLK KEZ HARİTALANDIRILDI

Araştırmaya göre ilçeler hem sıcak tehlikesi hem sosyoekonomik kırılabilirlik açısından ayrı ayrı sıralandığında, her iki listede de en riskli grupta yer alan 120 ilçe

ortaya çıktı. Yani her sekiz ilçeden birinde - yüksek sıcak tehlikesi, yoksullukla kesişiyor. Güneydoğu Anadolu'da, Çukurova'da, İç Ege yaylalarında ve Doğu Anadolu'nun alçak vadilerinde yüksek sıcaklıklar, düşük uyum kapasitesiyle birlikte daha riskli bir hâl alıyor. Ülkenin en sıcak yerleri arasında bulunan Antalya ve Muğla kıyıları ise görece yüksek uyum kapasiteleri sayesinde daha düşük risk sınıfında kalıyor.

TEHLİKE İLE KIRILGANLIĞIN KESİŞİMİ

Yavaşlı, aşırı sıcaklardan söz ederken çoğunlukla havanın kaç derece olduğuna odaklanıldığını, oysa aynı sıcaklığın yarattığı hasarın, sıcağın korunma imkanlarına bağlı olarak farklılık gösterdiğine dikkat çekiyor; "Örneğin Antalya'da termometre 42 dereceyi gösterdiğinde, kent sakinlerinin önemli bir bölümü kışkımlı bir iç mekanda serinleyebilmesine karşın, aynı sıcaklıklar Harran Ovası'nda yaşandığında ise toplumun önemli bir kısmı klimaya erişemez. Hatta tarlada çalışan biri için gölgede dinlenmek dahi mümkün olmayabilir. Dolayısıyla meteorolojik olarak aynı olay, sonuçları bakımından farklı olabilir. Risk, tehlike

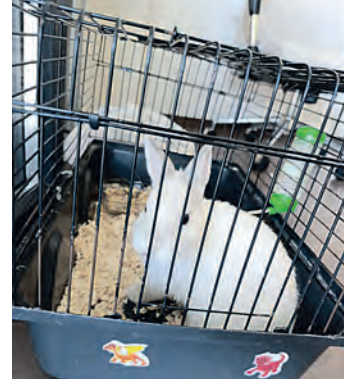
ile kırılabilirliğin kesişiminde ortaya çıkıyor. Sıcaktan korunma kapasitesi gelire doğru orantılı artmıyor. Klimaya erişim, açık havada çalışma zorunluluğu, sağlık hizmetlerine erişim gibi açılardan bakıldığında, en yoksul hanelerle orta gelirli haneler arasındaki fark, orta gelirli hanelerle en zengin haneler arasındaki farktan çok daha derin."

Evcil hayvan bakımında mevsimsel adaptasyon

Mevsimsel değişiklikler, evcil hayvanları da etkiliyor. Uzmanlar, yaz aylarında bakım rutinlerinin mevsim koşullarına göre yeniden düzenlenmesini öneriyor

Yaz aylarında artan sıcaklıklar, insanlar kadar başta kedi ve köpekler olmak üzere tüm evcil hayvanların günlük yaşamını, beslenme düzenini ve genel sağlık durumunu doğrudan etkiliyor. Yaz aylarında kedi ve köpeklerde en sık karşılaşılan sorunlar arasında su tüketiminde azalma, sıvı kaybı riski, iştah düşüklüğü, sıcak çarpması, pati yüzeylerinde yanıklar, dış parazit artışı ve davranış değişiklikleri yer alıyor. Özellikle yavru, yaşlı ve kronik rahatsızlığı bulunan hayvanların bu dönemde daha yakından takip edilmesi gerektiği vurgulanıyor.

Su tüketimindeki azalma, iştah değişiklikleri ve sıcak stresine bağlı sağlık riskleri, bakım rutinlerinin mevsim koşullarına göre yeniden şekillendirilmesini gerekli kılıyor. Uzmanlar, bu dönemde en etkili yaklaşımın "mevsimsel adaptasyon" olduğunu belirtiyor. Mevsimsel adaptasyon; beslenmeden günlük rutine, su tüketimi-

Yaz aylarında tavşanları serin tutmak için su ile dondurulup buzlandırılmış su şişelerini kafesine yerleştirebilirsiniz.

minden aktivite saatlerine kadar tüm bakım süreçlerinin yaz koşullarına göre yeniden düzenlenmesini ifade ediyor. Böylece sıcak havalardan oluşturabileceği risklerin azaltılması hedefleniyor.

KARIŞIK BESLEME YAPILMALI

Veteriner Hekim Murat Altunyeva yaz aylarında karışık beslemenin önemine dikkat çekiyor: "Karışık besleme yaklaşımı; kuru mamanın besin yoğunluğu ile yaş mamanın yüksek nem içeriğini bir araya getirerek hem beslenmeyi daha cazip hale getiriyor hem de günlük sıvı alımını destekliyor. Ancak en doğru beslenme planı, her kedi ve

köpeğin yaşı, yaşam tarzı ve sağlık durumu dikkate alınarak veteriner hekim rehberliğinde oluşturulmalı. Bununla birlikte, yaz aylarında yürüyüş saatlerinin yeniden düzenlenmesi, serin dinlenme alanlarının oluşturulması, su tüketiminin teşvik edilmesi ve düzenli parazit koruması gibi günlük bakım rutinlerinde yapılacak basit ancak etkili değişiklikler de sıcak havalardan olumsuz etkileriyle mücadele ederken kedi ve köpeklerin sağlığını desteklemeye önemli katkı sağlar."

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı
Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu
Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN

Genel Yayın Yönetmeni
Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü
Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı
Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Kılkaldırı İş Merkezi
No: 98 Kadıköy
Tet: 0 (216) 345 70 60
İlan/Reklam:
0 (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.instagram.com/gazetekadikoy
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

Baskı: Türkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 51 Levent Mahallesi Maresal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etiler/Beşiktaş / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Geceyarısı Plakçısı: Cat Music

MURAT BEŞER

muratbeser034@gmail.com

İstisnasız tüm Kadıköylülerin anılarında yeri vardır; Bahariye Caddesi üzerinde, bir kuşağın üzerinde ömür boyu unutulmayacak derin etkiler yaratan filmlerin izlendiği Kadıköy Pasajı'ndaki Kadıköy Sineması'nın...

Uzay gemisine benzeyen, köpekbalığı ağzını andıran 60'ların gözde tasarımlarından birine sahip olan bu sinema, 1964 yılında mimar Melih Koray tarafından bir tiyatro binası olarak tasarlanmış ve aynı yıl iş adamı Aslan Ekşiği tarafından yaptırılmış. Pasaja girdikten birkaç adım sonra sizi karşılayan sağa doğru kıvrılan merdivenleri bitirdiğinizde sizi fütüristik tasarımıyla İtalya'da zamanında ödül kazanan 170 metre yükseklik muazzam bir fuayeye karşılar. Duvarlarında da Cüneyt Arkın'lı "Dünyayı Kurtaran Adam"dan Feridun Karakaya'lı "Cilalı İbo"ya, İrfan Atasoy'lu "Kilink"ten

Levent Cakır'lı "Zagor"a, Tayfun Demir'li "Süpermen"den Kartal Tibet'li "Tarkan"a kadar kült filmlerin afişleri...

Kadıköy Sineması geçmişten bugüne uzanan kültürel hizmetleriyle halen ayakta. Üstelik de bu güzel fuayesinin içinde artık bir de plakçı var: Cat Music...

Cat Music'i sinemanın fuayesine kuran kişi, doğma büyüme bir Kadıköylü Modalı olan Emre Ratip. Plak ve kitap meraklıları Emre'yi hatırlar; bundan 25 yıl önce de Akmar Pasajı'nda, arka girişte ilk soldaki Hanefi'nin dükkanında bir yıllık bir dükkanlık tecrübesi olmuştur. Daha o günlerde hevesi kabarmış Emre'nin bir plakçı açma konusunda, ama koşulları elvermemiş. O yüzden de yapmakta olduğu İngilizce öğretmenliği-ne devam etmiş, bir yandan da plak biriktirmiş.

Müzik aşkı çocukluğunun mirasıydı. Hey Dergisi'nin Doğan Şener'i Emre'nin Billur Yengesinin amcasıydı. 1969 doğumlu Emre henüz (Erol Evgin'in de mezunları arasında yer aldığı) Moda İlkoku-

lu'nda öğrenciyken evlerine gelip giden Doğan Bey, Emre'ye kasetler getiriyordu. Elvis Presley'den The Beatles'a, Cem Karaca'dan Barış Manço'ya hepsini o kasetlerden ezberlemişti. Bu büyük bir şans. Kadıköy Anadolu Lisesinin ardından en son İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili Edebiyatı'nda okuduktan sonra öğretmenliğe başlamış, Marmara Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmıştı.

Akmar sonrası bakmış zaman hızlı geçiyor, en azından online olsa da plak alıp satmaya başlayabilirim diye düşünmüş. Bu işe başladıktan kısa bir süre sonra bir abisi onu Kadıköy Sineması'nın yöneticileriyle tanıştırmış. Sinemanın sahibi Erol Bey tanışmalarının ardından geçen

uzunca bir süre sonra "sinemanın fuayesinde bir plakçı açmak ister misin?" diye sormuş. Emre'nin arayıp da bulamaya-cağı fırsattı bu. İlk oturup konuşmalarının ardından şartlarda anlaşmışlar. İlk iş olarak bir firma kurmuştu, şemsiyesi altında bu dükkanı açabileceği. Cat Music ismi ise çok sevdiği kedilerden geliyordu, ki evde de zaten bir kedisi vardı ve hep onunla birlikte müzik dinliyordu. Müzik ve kedi onun için vazgeçilmez ikiliydi. Logo-yu da yakın dostu Plak Burada'nın sahibi Cüneyt Ekizkuyu ile birlikte tasarladılar.

Mal tedariki konusunda da işe evinde 30 yıldan beri biriktirdiği plak-kaset-DVD'leri getirerek başlamış Emre. Sahip olduğu çevrenin imkanını kullanarak tüm esnaf, antikacı ve eskicilerden mal topluyor, yeni gelenlerin haberini alıyor; yanı sıra tanıdığı insanların evlerinden çıkan müzikal malzemeyi de buldukça alıyor. Hatta artık sinemaya film seyretmeye gelenlerden bir kısmı öğrencilere hibe olarak bağışlamak üzere mal vermeye başlamış. Bir manada bu dükkanın mekanik ticaretin tamamen dışında ufaktan bir sosyal dayanışma ağı oluşturmaya başladığı bile söylenebilir. Bunun bir zamanlar bilhassa Akmar'da belli bir kuşakta yaşadığımız, gözlemediğimiz alt-kültürel

dayanışmanın farklı bir örneği...

2026 yılının mart ayında açılan Cat Music'te çok yeni olmasına karşın fuayede başlayan sohbetler zamanla abikardeş-arkadaş hukukuna dönüşmeye başlamış; ilk planda alışveriş olmasa bile ilerleyen zamanlarda müşteri ilişkisine de dönüşmüş.

Sinema lobisi oluşu dışında Cat Müzik farklı bir konseptte sahip, alıştığımız plak ve müzik dükkanlarına benzemiyor. Burada öğrenciler ve sanata meraklı insanlar çoğunlukta olduğu için (askıda sinema bileti uygulaması yapan Erol Bey'in de önerisiyle) öğrencilere katkıda bulunmak üzere askıda kitap, kaset ve DVD uygulaması yapılıyor. Satışlardan elde ettiği gelirin bir kısmı da 30 yaşını aşmamış öğrencilere askıda bilet olarak dönüşmesi koşuluyla sinemanın gişesine gidiyor.

Görsel sanatlarla işitsel sanatların bir araya geldiği bir mekan olması hasebiyle de film müzikleri ve DVD'lere daha fazla ağırlık veren bir konseptte sahip Cat Music. Ancak diğer rock-pop-caz-disko gibi türler de yok değil. Buranın bir farkı da çalışma saatleri. Saat yedi sekiz de-ğinde kapanmıyor pasaj; gecenin 11 ya da 12'sinde de açıklar, film gösterimi olmasından dolayı. Şayet gecenin bir vakti plak ihtiyacınız olursa adres belli...

Eylül festivallerle geliyor

Sinemadan fotoğrafa, iklimden sürdürülebilir yaşama pek çok temayı taşıyan eylül festivallerinden bir derleme...

● Gökçe UYGUN

Directed By Women Türkiye 2026 festivali, 11-13 Eylül 2026 tarihlerinde Kadıköy'deki Sinematek / Sinema Evi sahipliğinde sinemaseverlerle buluşmaya hazırlanıyor. Dünya genelinde farklı dil, kültür ve coğrafyalardan kadın sinemacıları

buluşturan uluslararası 8. Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali, bu yıl da sinemada kadın perspektifini ve üretkenliğini ön plana taşıyor. Festivalin seçkisinde, tamamı kadınlar tarafından yönetilen ve en fazla 25 dakika uzunluktaki kısa filmler yer alıyor. Etkinliğin direktörlüğünü Filiz Kuka Ildız üstlenirken, program direktörlüğünü Ceren Şahan ve proje koordinatörlüğünü Yağmur Bihter Yaman yürütüyor. Kadın yönetmenlerin sinema dünyasındaki görünürlüğünü artırmayı hedefleyen festivalde üç gün boyunca gösterimler ve yan etkinlikler yapılacak.

MUBI FEST İstanbul geri dönüyor. Dünyanın dört bir yanından filmler, sinema sohbetleri, gibi etkinliklerin programında olduğu festival, 4-6 Eylül'de Paribu Art'ta yapılacak. Festivalde Coward (Lukas Dhont), Ata Yurdu, Miyazma Kampı, The Unknown, Hope, Paramparça Aşklar Köpekler gibi filmler gösterilecek.

Bu yıl 26 Eylül – 11 Ekim tarihleri arasında dokuzuncu edisyonu gerçekleştirilecek **212 Photography Istanbul**, fotoğrafın 200. yılında uluslararası sanatçıları ve farklı küratöryel yaklaşımları İstanbul'un kültür-sanat rotasına yayılan programıyla bir araya getiriyor. Sergilerden konuşmalara, sanatçı buluşmalarından atölyelere uzanan programıyla festival, bu yıl da fotoğrafın farklı ifade biçimlerini bir araya getirerek şehrin kültür sanat takvimine yön vermeye hazırlanıyor. Festival, dokuzuncu edisyonunda da yalnızca bir sanat etkinliği olmanın ötesine geçerek şehirle kurulan yaratıcı diyaloga odaklanan kapsamlı programı ve mekân desteğiyle İstanbul'un pek çok noktasında sanatla örülü bir keşif rotası sunacak. Festival kapsamında bu yıl sergilere ev sahipliği yapacak mekânlar arasında Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi, Galata Rum Okulu, 212 Studio, Akaretler, Eski Posta Han, St. Benoît Kilisesi, Yapı Kredi bomontiada, Taksim Sanat, Institut français gibi İstanbul'un mimari ve tarihi açıdan öne çıkan noktaları yer alacak. Festivalin söyleşi, film gösterimleri ve imza günleri ise Minoa, Pera Müzesi ve Soho House'ta gerçekleştirilecek. Festivalin paralel sergileri kapsamında ise Anna Laudel, Art Han (Kurşunlu Han), Art ON, Collect Gallery, Evvin Sanat, Galeri 77, offgrid Art Project, oktowallz ve Ruzy Gallery yer alacak. Festival programı, çağdaş fotoğrafın farklı yaklaşımlarını temsil eden uluslararası sanatçıları bir araya getiriyor. Yakın zamanda

hayatını kaybeden çağdaş belgesel fotoğrafın etkili isimlerinden Martin Parr, gündelik yaşamı mizah, ironi ve keskin gözlem gücüyle yorumladığı kapsamlı seçkisiyle festivalde yer alırken; dünyayı gökyüzünden belgeleyen ikonik çalışmalarıyla tanınan Yann Arthus-Bertrand, insan ile doğa arasındaki ilişkiyi farklı bir perspektiften bakmaya davet ediyor. Jill Greenberg ise çarpıcı portreleri aracılığıyla duygu, güç ve kırılganlık kavramlarını pop estetiğiyle yeniden yorumluyor.

İklim aktivistleri, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP31'e alternatif olarak düzenlenen "İKLİM FEST 26"da buluşacak. İklimi Değil Sistemi Değiştir Platformu tarafından organize edilen festival, 26 Eylül Cumartesi günü Burgazada Cennet Bahçesi'nde düzenlenecek. Bandista, Cümbüş Cemaat, Peradi Ensemble, 1912 ve OKOS'un sahne alacağı festivalde katılımcıların konserlerin yanı sıra çeşitli standlar, iklim hareketinin içinden konuşmacılar, atölyeler ve sürpriz konuklar da bekliyor. Müziği ve dayanışmayı iklim mücadelesiyle buluşturacak olan İKLİM FEST için alınan her bilet, 26 Eylül'de Burgazada'da gerçekleştirilecek festivalin ötesinde, Antalya'daki iklim buluşmasına uzanan dayanışmanın da parçası olacak. Festivalden elde edilen gelir, Halkların İklim Zirvesi'ne ve zirvenin açılış yürüyüşüne katılımlı büyütme için kullanılacak. Katılımı büyütme isteyenler için bilet kategorilerinde yer alan Askıda Bilet seçeneğiyle başka bir katılımcıya bilet hediye etmek mümkün.

Türkiye'nin tek plastiksiz etkinliği olan **Plastic Free Festival**, 19 Eylül'de yeniden Müze Gazhane'de yapılacak. Bu sene 4.'sü gerçekleştirilecek olan festival, 'sürdürülebilir adımlarla plastiksiz bir yaşam' amacını taşıyor. The Purest Solutions Academy, Etki Çemberleri Vakfı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ile Küresel Çevre Fonu & Küçük Destek Programı (GEF&SGP) işbirliğiyle hayata geçirilen festivalde, katılımcılar sürdürülebilir markalarla tanışma ve farklı sektörlerden uzmanlarla bir araya gelme fırsatı bulacak. Katılımın ücretsiz olduğu festivalde, plastiğin doğaya ve denizlere verdiği zararları geniş kitlelere anlatmak, bireyleri doğa dostu alternatiflerle buluşturmak ve sürdürülebilir yaşam biçimlerini herkes için erişilebilir kılmak amacıyla paneller, yarışmalar ve atölyelerle dolu bir program olacak.

10-13 Eylül tarihleri arasında Tepe Nautilus'ta gerçekleştirilecek **İstanbul Coffee Festival**, bu yıl da kahve kültürünün müzik, sanat ve deneyimle buluşturacak. Festivalde, dünyanın dört bir yanından gelen kahve markaları, kavurma atölyeleri, barista şovları ve workshop'lar yapılacak.

Plak Günleri

10. kez

Kadıköy'de

● Hülya ARSLAN

Kadıköy'ün gelenek-selleşen etkinliklerinden biri haline gelen Plak Günleri bu yıl 10. kez müzikseverlerle buluşmaya hazırlanıyor. Kadıköy Belediyesi tarafından düzenlenecek olan etkinlik, 12-13 Eylül günlerinde belediye bahçesinde gerçekleştirilecek. Geçtiğimiz yıl Kalamış Atatürk Parkı'nda usta sanatçı Edip Akbayram'ın anısına düzenlenen Plak Günleri, bu yıl ise Türk müziğinin unutulmaz isimlerinden Esin Afşar'a ithaf edilecek. İki gün boyunca plak kültürü, müzik ve koleksiyonerlik, Kadıköy'ün merkezinde yeniden hayat bulacak.

ESİN AFŞAR ANISINA

Bu yılki Plak Günleri, sanat yaşamı boyunca müzikten tiyatroya, edebiyattan sahne sanatlarına uzanan üretimleriyle iz bırakan Esin Afşar'ın anısına gerçekleştirilecek. Türkiye'den gerçek müziklerini özgen yorumuyla bir araya getiren Afşar, güçlü sesi ve çok yönlü sanatçı kimliğiyle hafızalarda yer edindi. Kadıköy Belediyesi, 10. Plak Günleri'nde Esin Afşar'ın sanat mirasını müzikseverlerle buluşturacak.

İki gün sürecek etkinlikte plakçılar stantlarını açacak; müzikseverler, farklı dönemlerden plakları inceleyip satın alma fırsatı bulacak. Plak Günleri'nde ayrıca DJ performansları ve söyleşiler de gerçekleştirilecek.

Kadıköy Belediyesi 10. Plak Günleri, bu yıl belediye bahçesinde Esin Afşar anısına düzenlenecek

Yaşlı nüfusun karşı karşıya olduğu yoksulluk, yalnızlık, bakım açığı, dijital dışlanma, yaş ayrımcılığı ve iklim krizi gibi sorunları 65+ Yaşlı Hakları Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Ali Şahin ile konuştuk

● Erhan DEMİRTAŞ

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 2023-2025 dönemini kapsayan Hayat Tabloları sonuçlarına göre, Türkiye’de doğuştan beklenen yaşam süresi 78,5 yıl oldu. 2022-2024 döneminde 78,1 yıl olan ortalama yaşam süresi böylece 0,4 yıl arttı. Erkeklerde 75,5 yıl olan doğuştan beklenen yaşam süresi 75,9 yıla yükselirken, kadınlarda 80,7 yıldan 81,1 yıla çıktı. Kadınların erkeklerden ortalama 5,2 yıl daha uzun yaşadığı belirlendi. Araştırmaya göre, 15 yaşındaki kişilerin ortalama kalan yaşam süresi 64,7 yıl, 30 yaşındakilerin 50,3 yıl, 50 yaşındakilerin ise 31,3 yıl oldu. 65 yaşındaki bir kişinin ortalama kalan yaşam süresi ise 18,4 yıl olarak hesaplandı. Bu süre erkeklerde 16,7 yıl, kadınlarda ise 20 yıl oldu.

TÜİK verileri, eğitim düzeyi ile yaşam süresi arasında da dikkat çekici bir fark bulunduğunu gösterdi. Eğitim seviyesi yükseldikçe beklenen yaşam süresi de artarken, 30 yaşındaki erkeklerde ortaöğretim altı eğitim seviyesi ile yükseköğretim mezunları arasındaki yaşam süresi farkı 5,1 yıl, kadınlarda ise 4,6 yıl oldu. Araştırmada günlük faaliyetleri sınırlandıracak sağlık sorunu olmadan geçirilmesi beklenen yaşam süresi de hesaplandı. Türkiye’de doğuştan sağlıklı yaşam süresi ortalama 58 yıl oldu. Erkeklerde 59,1 yıl olan sağlıklı yaşam süresi kadınlarda 56,9 yıl olarak belirlendi.

“DEMOGRAFI HIZLA DEĞİŞİYOR”

TÜİK’in açıkladığı verileri değerlendiren 65+ Yaşlı Hakları Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Ali Şahin, Türkiye’nin tarihinin en hızlı demografik dönüşümlerinden birini yaşadığını belirtti. Türkiye’nin genç nüfusuyla övünen bir toplumdur, nüfusunun yüzde 11,1’i 65 yaş ve üzeri olan “çok yaşlı” bir topluma evrildiğini ifade eden Şahin, asıl meselenin yaşlanmak değil, bu sürecin hızı olduğunu vurguladı. Şahin, bu sürecin Batı ülkelerinde 100 yılda gerçekleşen hıza kıyasla Türkiye’de sadece 30 yıla sıkıştığını dikkat çekti.

Şahin, yaşlanan toplumla birlikte en önemli sorun alanlarından birinin yaşlı yoksulluğu olduğunu belirtti. Yaşlı bireylerin yüzde 81,8’inin ev sahibi olmasının bugüne kadar yoksulluğa karşı önemli bir koruma sağladığını ifade eden Şahin, özellikle kiracı yaşlıların giderek büyüyen bir geçim kriziyle karşı karşıya olduğunu söyledi: “Bu tablonun arkasında giderek derinleşen bir kira ve geçim krizi büyüyor. Sabit ve kısıtlı emekli gelirleri, fırlayan gıda enflasyonu ve yüksek kira bedelleri karşısında eriyor. Metropollerde kiracı olan yaşlılar, emekli maaşlarının tamamını kiraya vermek zorunda ka-

“YALNIZLIK VE DUYGUSAL İZOLASYON”

Yaşlıların karşı karşıya kaldığı önemli sorunlardan bir diğeri yalnızlık ve duygusal izolasyon olduğunu belirten Şahin’in paylaştığı bilgilere göre Türkiye’de yalnız yaşayan 65 yaş üstü bireylerin yüzde 74,4’ü kadınlardan oluşuyor.

Eş kaybı, hane içi rollerin değişmesi ve kentleşmeyle birlikte geniş aile yapısının çözümlenmesinin yaşlı bireyleri sosyal hayattan uzaklaştırdığına dikkat çeken Şahin, “Mahalle ölçeğinde sosyal etkileşim alanlarının yokluğu, yaşlı bireyleri evlerin dört duvarı arasına mahkûm etmektedir.” diye konuştu.

Türkiye’nin yaşlanan nüfusla birlikte yüzleşmesi gereken en kritik sorunlardan birinin uzun dönemli bakım açığı olduğunu belirten Şahin, 75 yaş üstü bireylerde bakım ihtiyacının yüzde 27’ye dayandığını söyledi. Buna karşın kamusal veya profesyonel evde bakım hizmeti alabilenlerin oranının yüzde 2,5 seviyesinde kaldığını ifade etti.

Bakım ihtiyacı ile sunulan hizmetler arasındaki büyük boşluğun aile içinde, büyük ölçüde kadınlar tarafından karşılandığını vurgulayan Şahin, “Aradaki devasa boşluk, resmi olmayan ve hiçbir sosyal güvencesi bulunmayan aile içi kadın bakıcılar; kız çocukları, gelinler ve yaşlı eşler tarafından karşılanıyor. Bu durum hem bakım veren ka-

Ömür uzuyor, sorunlar büyüyor

lıyor. Özellikle 75 yaş üstü kadınlarda temel ihtiyaçları karşılayamama oranı erkeklerin iki katına ulaşıyor.”

dınlarda tükenmişliğe hem de bakım alan yaşlıda nitelikli bakım hakkının ihlaline yol açıyor.” dedi.

Türkiye’de bu alanda yeni bir sistem kurulması gerektiğini ifade eden Şahin, Genel Sağlık Sigortası tabanlı ulusal sağlık sistemine benzer şekilde “Uzun Dönemli Bakım Sistemi”nin hayata geçirilmesinin artık acil ve hayati bir zorunluluk olduğunu belirtti. Şahin, sistemin finansmanına ilişkin kamunun ve bireysel tasarrufların rolünün belirlenmesi, aynı zamanda sistemin hangi destek ve bakım hizmetlerini kapsayacağını kararlaştırılması gerektiğini söyledi.

“DİJİTALLEŞME YAŞLILARI DIŞLIYOR”

Yaşlıların günlük hayatta karşılaştığı engellerin yalnızca ekonomik ve sosyal sorunlarla sınırlı olmadığını belirten Şahin, kamu hizmetlerinden bankacılığa, sağlık randevularından diğer birçok işleme kadar dijitalleşmenin hızlanmasının yaşlı nüfus açısından yeni bir dışlanma riski yarattığını ifade etti.

Dijital okuryazarlığı sınırlı olan yaşlıların sistemin dışında kalabildiğini belirten Şahin, “Kamu hizmetlerinin, bankacılık işlemlerinin ve sağlık randevularının (MHRS vb.) tamamen dijitalleşmesi, dijital okuryazarlığı kısıtlı olan yaşlı nüfusu sistemin dışına itiyor. Fiziksel şubelerin ve yüz yüze hizmet kanallarının kapanması, yaşlıların kendi işlerini bağımsızca yapabilme kapasitesini elinden alıyor.” diye konuştu.

YAŞ AYRIMCILIĞI

Şahin, yaşlı bireylerin toplumda ve çalışma hayatında “verimsiz, tüketici veya topluma yük”

olarak görülmeyle başlanmasının önemli bir yaş ayrımcılığı sorununa işaret ettiğini söyledi.

Geçim zorunluluğu nedeniyle ileri yaşlarda çalışmayı sürdüren kadınların daha fazla ayrımcılıkla karşı karşıya kaldığını belirten Şahin, “75 yaş üstünde geçim zorunluluğu nedeniyle çalışmaya devam eden kadınların, aynı yaştaki erkeklerle göre 4 kat daha fazla ayrımcılığa uğraması bu algının en somut kanıtıdır.” dedi.

Yaşlılığın toplum için bir yük olarak değil, deneyim ve birikim taşıyan bir dönem olarak görülmesi gerektiğini vurgulayan Şahin, “Yaşlı bireylerin bilgi, birikim ve deneyimleriyle topluma katkı sağlamaya devam edebilecekleri ‘Aktif ve Hak Temelli Yaşlanma’ yaklaşımını hakim kılmak zorundayız.” diye konuştu.

“İKLİM KRİZİ YAŞLILARI VURUYOR”

Şahin’in dikkat çektiği bir diğer risk alanı ise iklim krizi oldu. Aşırı sıcak hava dalgaları, orman yangınları ve seller gibi aşırı hava olaylarının yaşlılar açısından ciddi riskler oluşturduğunu belirten Şahin, özellikle kronik hastalık oranının yüksek olduğu 65 yaş üstü grubun sıcaklıklar nedeniyle doğrudan hayatı risk altında olduğunu söyledi.

Betonlaşmış kent merkezlerinde “kentsel ısı adaları” içinde yaşayan yaşlıların özellikle yüksek risk altında olduğunu ifade eden Şahin, yaşlıların afet ve acil durum planlarında yeterince yer bulmadığını vurguladı. Şahin, “Orman yangınları, seller ve aşırı sıcaklarda hareket kısıtlılığı olan veya yalnız yaşayan yaşlıların tahliyesi başta olmak üzere, yaşlılar acil müdahale süreçlerine ilişkin kamusal planlarda hâlâ yer bulmuyor.” dedi.

İklim adaletinin yaşlı haklarından ayrı düşünülmemesi gerektiğini ifade eden Şahin, “Kentlerin iklim krizine karşı dirençli hale getirilmesi süreçlerinde, yaşlı nüfusun özel kırılganlıkları ve soğutma/gölge alanlarına erişim hakkı acilen planlanmalıdır.” ifadelerini kullandı.

“YAŞLI DOSTU BİR TÜRKİYE MÜMKÜN”

Şahin, Türkiye’nin yaşlanan nüfusuna paralel olarak sosyal politikalarını, kentsel mimarisini ve sağlık altyapısını yeniden düzenlemek zorunda olduğunu belirtti. Yaşlı destek ve bakım hizmetlerinde ailenin ve yakın çevrenin önemli bir rolü bulunduğunu, ancak bunun kamunun sorumluluğunu ortadan kaldırmaması gerektiğini vurgulayan Şahin, dernek olarak taleplerini de sıraladı.

Şahin, “Yaşlıların haklarına saygı gösterme, bu hakları koruma ve gerçekleştirme, bu bağlamda yaşlı destek ve bakım hizmetlerini uygulamada ailenin ve yakın çevrenin önemli rolünün kabul edilmesi, kamunun birincil sorumluluğunu azaltmamalıdır.” dedi.

Mahalle ölçeğinde Gündüz Yaşam ve Dayanışma Merkezleri kurulması gerektiğini belirten Şahin, uzun dönem bakım sisteminin de bir an önce kurgulanması gerektiğini söyledi. Şahin, sistemin finansman kaynaklarının tartışılması ve karara bağlanması çağrısında bulundu.

Yerel yönetimlere de çağrıda bulunan Şahin, “Yerel yönetimler ‘Yaşlı Dostu ve İklim Dirençli Kent’ standartlarını acilen hayata geçirmeli” dedi. Dijitalleşme sürecinde fiziksel erişim ve yüz yüze iletişim kanallarının açık tutulması gerektiğini vurgulayan Şahin, yerel iklim eylem planlarına yaşlıların koruyucu sağlık ve tahliye protokollerinin de dahil edilmesi gerektiğini ifade etti.

Yaşlı kadınlar şiddet verilerinde görünmüyor

BM raporu, yaşlı kadınların maruz kaldığı şiddetin yaş ilerledikçe daha da görünmez hale geldiğine dikkat çekti

● Hülya ARSLAN

Kadına yönelik şiddet çoğunlukla genç kadınların yaşadığı deneyimler üzerinden ele alınırken, ileri yaştaki kadınların karşılaştığı şiddet daha az konuşuluyor. Birleşmiş Milletler (BM) Kadına ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddet Özel Raportörü Reem Alsalem’in hazırladığı “Yaşlı Kadınlara Yönelik Şiddet” başlıklı yeni rapor, bu görünmezliği dikkat çekiyor. Raporda yaşlı kadınların yalnızca yaşları nedeniyle değil, kadın olmalarından kaynaklanan eşitsizliklerle de karşı karşıya kaldıkları ve bu durumun şiddet riskini artırabildiği vurgulanıyor. Yaşlılık döneminde ortaya çıkan ekonomik ve fiziksel bağımlılık, sosyal çevrenin daralması, bakım ihtiyacı ve sağlık sorunları, şiddete karşı koymayı ve yardım mekanizmalarına ulaşmayı zorlaştırabiliyor.

ŞİDDETİN YAŞI YOK

Yaş ilerledikçe kadınların şiddetten tamamen uzaklaştığı düşüncesi, sorunun görünmezlik nedenlerinden biri. Oysa mevcut küresel veriler bunun tersini gösteriyor. Daha önce partneri olmuş 60 yaş ve üzerindeki kadınların yüzde 23’ünün yaşamlarının bir döneminde partnerlerinden fiziksel ve cinsel şiddet gördüğü tahmin ediliyor. İleri yaşlarda şiddetin biçimi de değişebiliyor. Fiziksel saldırıların yanı sıra kadının parasını kullanmasına izin verilmemesi, gelirin başkası tarafından kontrol edilmesi, mal varlığı üzerindeki kararlarının engellenmesi ya da ekonomik kaynaklarının elinden alınması da şiddet biçimleri arasında yer alıyor. Bakım ihtiyacı olan kadınlar açısından ise bağımlılık başka bir

boyut kazanıyor. Günlük ihtiyaçlarını karşılamak için bir yakınının ya da bakım veren kişinin desteğine ihtiyaç duyan kadınlar daha kırılgan hale gelebiliyor. Şiddetin faili de yalnızca eş ya da partnerle sınırlı kalmıyor. Aile üyeleri, çocuklar, bakım veren kişiler ve kurumlarda görev yapan kişiler de yaşlı kadınlara yönelik şiddetin faili olabilir.

İSTATİSTİKLERDE DE GERİDE KALİYORLAR

Yaşlı kadınların karşı karşıya olduğu şiddetin boyutunun anlaşılmasını zorlaştıran bir başka sorun ise veri eksikliği. Kadına yönelik şiddet araştırmalarında yaş gruplarının sınırlı tutulması, ileri yaştaki kadınların deneyimlerinin yeterince ölçülmemesine neden oluyor. Kadına yönelik şiddet konusunda veri bulunan 161 ülke ve bölgenin 104’ünde, 50 yaş ve üzerindeki kadınların partner şiddetine ilişkin ölçüm yapılırken yalnızca 74 ülkede veriler yaş gruplarına ayrılarak yayımlandı. Küresel partner şiddeti tahminlerinde kullanılabilecek verilerin ise sadece yüzde 11,5’i 50 yaş ve üzerindeki kadınlara ilişkin.

Yeterli veri bulunmadığında yaşlı kadınların yaşadığı şiddetin gerçek boyutunu ortaya çıkarmak ve bu gruba yönelik politikalar geliştirmek de güçleşiyor. Bu nedenle yaşlı kadınların araştırmaların dışında bırakılmaması, yaş gruplarının daha kapsamlı biçimde ele alınması gerekiyor.

EKONOMİK BAĞIMLILIK ÇIKIŞI DARALTIYOR

Yaşlı kadınların şiddet karşısındaki kırılganlığında ekonomik koşullar da belirleyici oluyor. Yaşam boyunca çalışma hayatının dışında kalan, düşük gelir elde eden veya uzun yıllar ücretsiz bakım emeği veren kadınlar, ileri yaşlarda yeterli ekonomik

kaynağa sahip olmayabiliyor. Kendi geliri-ne erişimi sınırlı olan bir kadın için şiddet uygulayan kişiden uzaklaşmak; barınma, sağlık, bakım ve geçim sorunlarını da beraberinde getirebiliyor.

Bu nedenle ekonomik bağımsızlık, yaşlı kadınların şiddetten uzaklaşabilmesinin önemli koşullarından biri olarak öne çıkıyor. Bunun yanında hareket kısıtlılığı, sağlık sorunları, dijital araçları kullanamama, sosyal çevreden uzaklaşma veya bakım ihtiyacı da yardım talep etmeyi zorlaştırabiliyor. Yaşlı kadınlara yönelik şiddetle mücadele bu nedenle yalnızca şiddet ortaya çıktıktan sonra yapılacak müdahalelerle sınırlı tutulmamalı. Sosyal hizmetlerden sağlık sistemine, ekonomik desteklerden güvenli barınma olanaklarına kadar daha geniş bir destek ağı oluşturulması gerekiyor.

EŞİTSİZLİK ÇOCUKLUKTAN BAŞLIYOR

Yaşlı kadınların bugün yaşadığı ekonomik ve sosyal eşitsizliklerin bazıları çocukluk dönemine kadar uzanıyor. Kız çocuklarının eğitim hakkına erişememesi, erken yaşta evlilik ve şiddet, ilerleyen yıllarda kadınların ekonomik bağımsızlığını ve yaşamları üzerindeki karar gücünü etkileyebiliyor. UN Women Türkiye verilerine göre, Türkiye’de kadınların yüzde 30’u 18 yaşından önce evleniyor. 18 yaşından önce evlenen kız çocuklarının yüzde 48’i fiziksel şiddete maruz kalırken, yaklaşık üçte birinin ailesi tarafından okula gitmesine izin verilmediği belirtiliyor.

Çocuklukta başlayan bu eşitsizlikler, kadınların yetişkinlik ve yaşlılık dönemindeki koşullarından bağımsız düşünülemiyor. Eğitim hakkından mahrum bırakılan, ekonomik olarak güçlenemeyen veya erken yaşta evlendirilen kız çocuklarının ilerleyen yıllarda bağımlılık ilişkileriyle karşılaşma riski de artıyor.

GELİŞİM
T İ P LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

TÜRKMEN
AKADEMİ ÜYESİ

TÜRKMEN
AKADEMİ ÜYESİ

Bilgilendirme:
Tanısında büyük güçlükler bulunan Alzheimer Hastalığı konusunda, kan alınarak yapılan çalışmada 6 farklı Alzheimer testi birlikte çalışarak değerlendirme yapılmış ve tanıda doğruluk artırılmıştır. Bilgi için www.gelisimlab.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Halk arasında “cüce” olarak bilinen, bilimsel adı Akondroplazi olan kemik büyüme hastalığı nadir hastalıklar içerisinde yer alıyor. 2020 yılında kurulan Akondroplazi ve Aileleri Derneği de Akondroplazili çocukların ve gençlerin yaşadığı sorunları görünür kılmak ve sorunlara çözüm üretmek için çalışma yürüttüyor. Merkezi İstanbul Kadıköy’de olan dernek, yurdun dört bir yanındaki çocuklara ulaşmaya çalışıyor, “biz de varız” demeleri için geziler planlıyor; kahvaltı masasında bir araya getiriyor; drama ve seramik gibi çeşitli atölyeler düzenliyor. Dernek şimdi de 7 hafta süren Yaratıcı Yazarlık Atölyesi yaptı. Çocuklar yedi hafta boyunca her hafta sonu dernek binasında atölye eğitmeni ve çocuk kitabı yazarı Yetgül Karaçelik ile bir araya geldi, oyunlar oynadı, resimler çizdi, hayal gücünün peşinden giderek öyküler yazdı. Hayvan sevgisi, arkadaşlık, paylaşma, empati, ‘farklı ama aynıyız’ fikri gibi daha birçok düşünceden beslenen öyküler, Okyanusa Açılan Kağıttan Gemiler kitabında bir araya geldi. Derneğin desteği ile basılan kitap, çocuklara üretmenin mutluluğunu yaşattı.

Akondroplazi ve Aileleri Derneği Başkanı Aynur Yıldırım, Yaratıcı Yazarlık Atölyesi eğitmeni Yetgül Karaçelik ve kitapta öyküleri olan çocuklarla dernek binasında bir araya geldik, kitap sevincini paylaştık, duygu ve düşüncelerini dinledik.

“ÇOCUKLARA ÇOK İYİ GELDİ”

Hayallerini, sıkıntılarını, sevinç ve üzüntülerini kısacası tüm duygularını hayal gücü ile kağıda dökmeleri için Yaratıcı Yazarlık Atölyesi düzenlediklerini söyleyen Aynur Yıldırım, “‘Okyanusa Açılan Kağıttan Gemiler’ çocuklara

Kağıttan gemiler okyanusa açıldı

Akondroplazili çocuklar, hayal gücünün peşine takıldı; “Okyanusa Açılan Kağıttan Gemiler” kitabına arkadaşlığı, paylaşmayı, empatiyi ve hayvan sevgisini taşıdı

çok iyi geldi. Özgüvenleri arttı. 18 öyküde tüm duygu ve düşüncelerini yansıttılar. Onların öyküleri bize yol gösterecek. Hayallerini gerçekleştirmeleri, yaşadıkları kaygıları azaltmak ya da sorunlarına çözüm üretmek için elimizden geldiğince destek olacağız. Kitabın tanıtımını da 6 Eylül Pazar günü YAYKOOP Kadıköy’de yapacağız.” diye konuştu.

“OYNADIK, ÇİZDİK VE YAZDIK”

Kolektif ve yaratıcı çalışmaların çocukların

gelişimindeki önemine değinen Yaratıcı Yazarlık Atölyesi eğitmeni Yetgül Karaçelik, atölyenin bu amaca tam anlamıyla hizmet ettiğini söyledi ve şöyle devam etti: “Atölyeyi çok sevdim. Kitap okudum. Okuduğum hikayeler üzerinden resim çizdiler, drama yaptık. Hikayeyi başlattım, devam ettirmelerini istedim. Ortak bir şekilde öyküler yazdık. Sonra kendi özgün hikayelerini yazmaları için alan açtık. Oynadık, çizdik ve yazdık. Keyifli bir üretim süreci yaşadık.”

“BU ÇAYIR KİMİN?”

Çok eğlenceli bir atölye süreci yaşadığını, yüzmeyi çok sevdiği için Okyanusa Açılan Havuz hikayesini yazdığını söyleyen 12 yaşındaki Belinay Mete, artık yazmayı da çok sevdiğini söyledi, “Atölye eğitmenimiz oyunlar oynattı, resim çizdik. Arkadaşlarımla hikaye yazmak mutlu etti.” dedi.

Atölyede arkadaşlarıyla vakit geçirmenin büyük bir keyif verdiğini dile getiren 13 yaşındaki Elif Ebrar Yiğitli ise hikaye konusu seçme ve konuyu geliştirmede zorlandığını ama bu durumun hayal gücünü geliştirdiğini ifade etti. Yiğitli, “Resimler çizdik. Çizdiğimiz resimleri hikayeye dönüştürmeye çalıştık. Kafamızda farklı farklı hikayeler oluşturduk. İki tane hikayem var. ‘Bu Çayır Kimin?’ hikayesinde iki keçinin tartışması var. Ama çayırda böcekleri, çiçekleri görüp bu çayırın kimsenin olmadığını, herkese ait olduğunu öğreniyorlar. Badminton sporu yapıyorum. ‘Turnuvadaki Kayıp Top’ta da yaptığım spordan yola çıkarak bir hikaye yazdım. Maçta bir anda top kayboluyor. Topu bulmaya çalışırken gelişen dayanışmayı ve arkadaşlığı anlatıyor.” dedi.

“MUTLU SONLARI SEVİYORUM”

Arkadaşlarının hikayelerini okuduğunu ve çok beğendiğini söyleyen 11 yaşındaki İnci Mina Orcan da hikayelerinin konusunu şöyle anlattı: “Kağıttan Gemiyi Tanımayan Balıklar’da mavi bir balığımız var. O balık ilk başta arkadaşlarını önemsemiyor. Çünkü tek olmak istiyor. Ama sonra, öbür balıkların ne kadar kıymetli ve arkadaş olduğunu anlıyor. Büyük Sır’da da bir tane faremiz var. Okuldaki insanlar fareyi yakalamak ve bir yere atmak istiyor. Sonra iki arkadaş farenin de yaşamaya hakkı olduğunu söylüyor. Fareyi öldürmesinler diye fareye gizli bir alan yapıyorlar.”

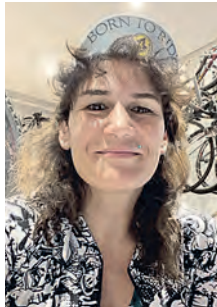
19 yaşındaki lise öğrencisi Zehra Betül Şahinkaya, yazar olmanın çocukluk hayali olduğunu, atölye sayesinde hayalini gerçekleştirmek adına bir adım attığını söyledi, “Şu an çok mutluyum. Eğlendim ve öğrendim. Mutlu sonla biten hikayeleri seviyorum. O yüzden yazdığım hikayelerin de mutlu sonla bitmesini istedim.” dedi.

● Hülya ARSLAN

Bisikleti yalnızca bir ulaşım aracı olarak görmeyen Zincir Kıran Kadınlar, genç kadınları sinema aracılığıyla kendi hikâyelerini anlatmaya davet ediyor. 15-24 yaş arasındaki genç kadınlara yönelik “Filmini Pedalla” projesiyle bisiklet, iklim ve sürdürülebilir gelecek temaları kısa filmlerde buluşacak. Proje lise ve üniversite öğrencileri bireysel ya da ekip halinde film hazırlayabilecek.

“NEDEN DIŞA BAĞLI KALALIM?”

Projenin fikir aşamasının 2012 yılında Büyüka’da gerçekleştirilen Bisikletli Film Festivali’ne dayandığını belirten Zincir Kıran Kadınlar İniyatifli Kurucu Başkanı Hande Kurt, aradan geçen 14 yılda bu alandaki çalışmaların yeterince yaygınlaşmadığını söyledi. Türkiye’de bisiklet üzerine film üretebilecek çok sayıda insan olduğunu vurgulayan Kurt, “Vapurla bisikletleriyle Büyüka’ya gitmişler, orada film izlemişler. Bunun üzerinden 14 yıl geçti. O festivali hatırlayan insanların bir kısmı artık bisiklet sürmüyor. Bugünün gençleri ise bisikletle bir film festivalinin yapılabileceğini bile bilmiyor.” dedi.

Bisiklet filmlerinin yer aldığı uluslararası bir arşiv bulunduğunu anlatan Kurt, “2012 yılında bir marka bu film festivalinin üyeliğini satın alarak Türkiye’de festivali gerçekleştirmişti. Yani dünyadaki bisiklet filmlerine erişip burada gösterim yapabiliyordunuz. Aradan geçen yıllarda ise Türkiye’de bu festivale yatırım yapabilecek bir marka kalmadı. Çünkü ya kadın yok ya da bu işe dair vizyon yok.” dedi.

Kurt, bunun üzerine Türkiye’deki üretimlere odaklandıklarını belirterek, “Biz başka şeyleri halledelim, ona da sıra gelecek gibi

diye düşündük. İyi ya da kötü, biz yapalım o zaman fikri gelişti. Çünkü Türkiye’de bisiklet filmi çekecek bir sürü insan var aslında. Neden dışa bağlı kalalım? Bir sürü insan bisiklet sürüyor, bisikletle ilgili deneyimler biriktiriyor. Bunların hikâyeleri var. Neden kendi filmlerimizi üretmeyelim, kendi arşivimizi oluşturalım diye düşündük.” dedi.

İLK EĞİTİMLER GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye’de bir bisiklet film arşivi oluşturmak istediklerini belirten Kurt, “Bir üniversiteyle anlaşsak, ki şu an İstinye Üniversitesi ile görüşüyoruz, bu filmlerin arşivini orada tutabiliriz. Arşiv zamanla büyür, yeni filmler eklendikçe çoğalır. Hatta Türkiye’de Netflix ya da HBO gibi bir film platformu da oluşturabiliriz. Çünkü Türkiye’de bu konuda üretim yapan, hikâyesini anlatmak isteyen çok sayıda genç var. Bir deneyim iyi anlatılmaz, iyi aktarılmazsa kişinin kendi içinde kalıyor, adeta kişisel bir kuyunun dibine atılıyor. Hâlbuki o deneyimi başka birine aktardığınızda, onun için bir ilham kaynağına dönüşebilir, onu harekete geçirebilir. Biz de biriken bu deneyimlerin kaybolmasını istemiyoruz.” dedi.

İlk eğitimlerde Doç. Dr. Ece Vitinel ve yönetmen Canan Yılmaz gençlerle buluştu. Başvurular 15 Eylül-15 Ekim 2026 tarihleri arasında alınacak. Jüri değerlendirmesinin ardından lise ve üniversite kategorilerinden 10’ar finalist belirlenecek. Finalist filmler 1 Kasım’da Kadıköy’de gerçekleştirilecek özel gösterimde seyirciyle buluşacak. Jüri ve seyirci oylaması sonucunda iki genç kadın yönetmen seçilecek.

Kurt, projenin yalnızca Türkiye’deki gösterimle sınırlı kalmayacağını belirterek kazanan genç kadınların filmlerinin Hollanda ve İtalya’da anlaşma sağlanan üniversitelerde de gösterileceğini söyledi. Proje için hâlen sponsor aradıklarını ifade eden Kurt, destek bulunması halinde genç kadın yönetmenleri, filmlerinin gösterileceği ülkelere götürerek bu gösterimlerde yer almalarını sağlamak isteklerini de ayrıca belirtti.

Pedallar genç kadınların hikâyeleri için dönüyor

Zincir Kıran Kadınlar’ın “Filmini Pedalla” projesi, genç kadınları bisiklet, iklim ve gelecek temalı kısa filmler çekmeye çağırıyor

GÖZ VAKFI
1984’ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

KATARAKTA KARŞI DÜZENLİ TAKİP SAĞLIKLILIKLI GÖRÜŞ

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Hastanesi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

Aktif bir işe alım süreci olmadığı hâlde yayımlanan “hayalet ilanlar”, adaylarda zaman ve emek kaybının yanı sıra özgüven kaybına da yol açabiliyor. İnsan Kaynakları Danışmanı Sevgi Sönger, “Bu ilanlara başvurup geri dönüş alamayan gençler, zamanla hayallerinden vazgeçip niteliklerinin altındaki işlere başvurabiliyor.” dedi

● **Simge KANSU**

İş arama sürecinde adayların karşısına çıkan ancak gerçekte aktif bir işe alım sürecini temsil etmeyen “hayalet ilanlar”, son dönemde çalışma hayatının tartışılan konularından biri hâline geldi. Uzun süre yayında kalan, sürekli yenilenen ancak başvuruların değerlendirilmediği bu ilanlar; adaylar açısından zaman ve emek kaybının yanı sıra özgüven kaybı, umutsuzluk ve kariyer tercihlerinin yanlış yönelmesi gibi sonuçlara da yol açabiliyor. İnsan Kaynakları Danışmanı Sevgi Sönger, hayalet ilanların neden yayımlandığını, iş arayanların bu ilanları nasıl fark edebileceğini ve şirketler ile işe alım platformlarının bu konudaki sorumluluklarını değerlendirdi.

ŞİRKETLER NEDEN HAYALET İLAN YAYINLIYOR?

Hayalet ilanın ne olduğunu açıklayan Sönger, “Hayalet ilan, şirketin aslında aktif olarak işe alım yapmadığı hâlde yayımladığı iş ilanlarıdır. Bu ilanlar güncelleniyor veya sürekli yenileniyor olsa da başvurular aktif olarak incelenmez ve herhangi bir görüşme planlaması yapılmaz. Şirketlerin bu tür ilanlar yayımlamasının birkaç nedeni olabilir. Bunlar arasında aday havuzunu genişletmek ve güncel tutmak, şirketin büyüdüğü algısını yaratmak ve başvuru aşamasında maaş beklentileri hakkında bilgi edinmek yer alır. Bunun yanı sıra, etik olmamasına rağmen bazı firmalar bu ilanları farklı amaçlarla da yayımlayabiliyor. Örneğin rakip şirketlerden kimlerin başvuru yaptığını görmek veya özellikle küçük şehirlerde ve iş olanağının kısıtlı olduğu pozisyonlarda, kendi çalışanlarından kimlerin başka iş arayışında olduğunu tespit etmek için gizli ilanlar verilebiliyor. Bazı firmalar ise çalışanların hoş karşılamadığı yeni bir uygulamaya hayata geçirildiğinde, personele ‘yerinize başka aday bakıyoruz’ algısı vererek olası itirazların önüne geçmeye çalışabiliyor.” dedi.

“İŞ ARAYANLARI UMUTSUZLUĞA DÜŞÜRÜYOR”

Hayalet ilanların iş arayanlar açısından zaman ve emek kaybına yol açabildiğini belirten Sönger, “Zaman ve emek kaybı önemli bir olumsuz etki. Ancak daha da önemli olan,

“Hayalet ilanlar” iş arayanları umutsuzluğa sürüklüyor

adayların bu ilanlara başvurup geri dönüş alamadıklarında kendi niteliklerinden şüphe etmeye başlamaları ve zamanla umutsuzluğa kapılmaları. Hayalet ilanlar, insanların başvuru stratejilerini ve kariyer tercihlerini de yanlış yönlendirebiliyor. Hem İK müdürü veya olarak gerçekleştirildiği yüzlerce iş görüşmesinde hem de üniversitede kariyer merkezi müdürlüğü yaptığım dönemde öğrenci ve yeni mezunlarla yürüttüğüm danışmanlıklarda bu durumla sıklıkla karşılaştım. Bu ilanlara başvurup geri dönüş alamayan ve umutsuzluğa kapılan gençler, zamanla hayallerinden vazgeçip niteliklerinin altındaki ya da normal şartlarda hiç tercih etmeyecekleri işlere başvurabiliyor. Bu da gizli işsizliğe neden olabiliyor. Yani istemediği bir işte çalışan, bir yandan da yeni iş arayan veya yurt dışına gitmek için B planı oluşturmaya çalışan çok sayıda gençle karşı karşıya kalıyoruz.” şeklinde konuştu.

Sönger, “Gerçekte aktif olmayan ilanların fazla olması, dışarıdan bakıldığında ‘iş çok ama çalışan bulunamıyor’ algısı yaratabiliyor. Bu da zaman zaman gençlerin veya iş arayanların iş beğenmediği gibi yanlış bir düşünceye yol açıyor. Öte yandan aynı ilanların aylarca, hatta yıllarca yenilenmesi firmalar açısından da

olumsuz bir imaj yaratabiliyor. Bir ilanın aktif olup olmadığını anlamak için ne kadar süredir yayında olduğuna ve ne sıklıkla yenilendiğine bakılabilir. İlan portallarında ilanlar genellikle 30 gün süreyle yayımlanır. Aynı pozisyonun kısa aralıklarla sürekli yeniden açılması veya aynı referans numarasıyla uzun süre devam etmesi şüphe uyandırabilir. Başvurduğunuz pozisyon niteliklerinize uygunsa ancak özgeçmişiniz uzun süre incelenmiyorsa, firmanın İK birimiyle iletişime geçerek sürecin aktif olup olmadığını sorabilirsiniz. İlan açık görünmesine rağmen görüşme planlanmadığı belirtiliyorsa bu da dikkat edilmesi gereken bir işarettir. Ancak sürekli personel ihtiyacı olan pozisyonlar için açılan genel ilanları bu kapsamda değerlendirmemek gerekir.” şeklinde konuştu.

“ETKİN BİR DENETİM MEKANİZMASI OLUŞTURULMALI”

Şirketlerin veya işe alım platformlarının aktif olmayan ilanları belirli bir süre sonunda kaldırma sorumluluğu olması gerektiğini belirten Sönger, “Şirketlerin yanı sıra iş arama platformlarının da ilanlara ilişkin etik kuralların uygulanmasında sorumluluk üstlenmesi

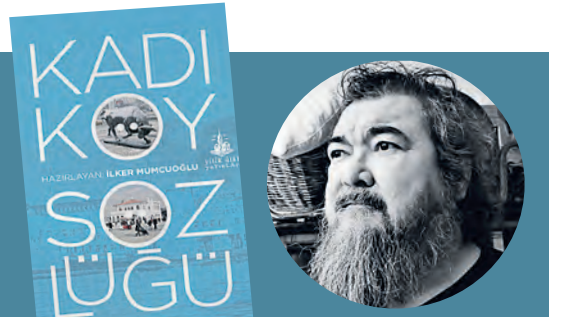
gerekiyor. Yapay zekâ çağında aktif olmayan ilanların ve bu ilanları sürekli yayımlayan firmaların tespit edilmesi oldukça kolay. Ancak bunun için çalışma mevzuatında gerekli yasal yükümlülüklerin tanımlanması ve etkin bir denetim mekanizmasının oluşturulması şart. Çünkü hayalet ilanların sayısı arttıkça iş arayanlar daha fazla başvuru yapıyor, uzun süre yanıt alamıyor ve giderek umutsuzluğa kapılıyor. Son dönemde LinkedIn gibi platformlarda iş arayanların çaresizlik ve tepki içeren paylaşımlarına daha sık rastlıyorum. Bu durum oldukça endişe verici.” dedi.

Sönger, son olarak şunları dile getirdi: “Başvuruda ilk adım, niteliklerinize uygun ve gerçekten çalışmak istediğiniz firmaların ilanlarına başvurmak olmalıdır. İlanın aktif olup olmadığından emin değilseniz İK birimiyle iletişime geçebilir, LinkedIn gibi platformlardan şirketin güncel ilanlarını ve ilgili kişileri takip edebilirsiniz. Özgeçmişiniz incelenmiyor, dönüş alamıyor ve aynı ilanın uzun süre açık kaldığını ya da sık sık yenilendiğini görüyorsanız bunun bir hayalet ilan olabileceğini düşünmek gerekir. Böyle durumlarda sorunun her zaman sizin niteliklerinizden kaynaklanmadığını unutmayın. Özellikle gençler, iş bulma süreci uzadığında umutsuzluğa kapılmak yerine eksik gördükleri becerilerini geliştirmeye odaklanmalı. Çünkü hayalet ilanlar yalnızca adayları değil, uzun vadede şirketlerin itibarını ve nitelikli çalışanlara ulaşma gücünü de olumsuz etkiliyor.”

45

Kadıköy’ü kelime kelime arşınlayacağız. Bu sözcükler yolculuğundaki rehberimiz ise usta bulmacacı, Kadıköylü merhum İlker Mumcuoğlu’nun Yitik Ülke Yayınları’ndan çıkan kitabı “Kadıköy Sözlüğü”. İlçeye dair A’dan Z’ye bir sözlük olan bu eserden ve diğer kaynaklardan az bilinen bilgiler ışığında buyurun sözcüklerdeki Kadıköy seyahatine... Hazırlayan: Gökçe UYGUN

R HARFİ

Raft: Moda Deniz Kulübü’nün önünde bulunan, mühendis Naci Erk’in yaptığı, üyelerinin güneşlenip denize girdiği büyük salın adı.

Ragıp Akyavaş: “Asitane – Evvel Zaman İçinde İstanbul” adlı kitabında: “Şimdi değil ya, eskiden bu mevsimlerde Kuşdili ve Yoğurtçu çayırında otlar adam boyu yükselirdi. Komik Abdi ve Hasan Efendilerin tiyatroları bile buralarda idi. Dereboyu’nda kayak sefası yapar, kürekle rin fişirtisiyle dinlenir, kıyılarından saz dinler, kahkahalar atardık. Kadıköyü Üsküdar gibi değildir. Ahiretten ziyade dünyaya yakındır. Biricik evliyamız Mahmud Baba bile Kuşdili’nin kenarında yatar. Ölülerimiz dahi zekv u safadan nasib alırlar” diye yazan, Türk Ceza Hukuku ve Harb Tarihi Hocası, araştırmacı, yazar.

Ragıp Sarıca Paşa Köşkü ve Korusu: II. Abdülhamid devrinde sarayın mabeyincisi olan Ragıp Sarıca Paşa’nın, 1906 yılında, Caddebostan sahilinde A. Jasmund adlı mimara 40 bin altına yaptırdığı, dört kat-

lı, kagir, deniz tarafında bir kulesi olan, halk arasında Küçük Dolmabahçe, Saray Yavrusu ve Perili Köşk gibi adlarla da anılan, 234 milyon değer

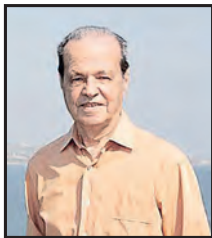
biçilerek satılmaya çalışılan korulu köşk. **Rahmi Aksungur:** 1955’te İzmir’de doğan, 1973-1979 yılları arasında İDGA Heykel Bölümü’nde eğitim gören, Ali Teoman Germaner, Özer Kabaş, Altan Gürman, Şadi Çalık, Hüseyin Gezer ve

Tamer Başoğlu’nun öğrencisi olan, aynı kurumda 1982’de asistan olan, 2000’de profesör unvanı alan, 2006-2010 yıllarında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü olarak görev yapan, birçok sergi düzenleyen, Yoğurtçu Parkı’ndaki Süreyya Paşa heykeli, 19 Mayıs Kuşluk Parkı’ndaki İskence Mağdurlarına Saygı Anıtı, Ziverbey Sanat Parkı’ndaki Oyuncular Anıtı ve Mehmet Ayvalıtış Meydanı’ndaki Balık heykelini yapan heykeltıraş, heykel hocalı. **Ramiz Aydın:** 1937’de doğan, 1982-2004 yılları arasında Atatürk Eğitim Enstitüsü ile Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü’nde sanat eğitimciliği ve Resim Ana Sanat

ressam ve öğretim üyesi.

Refik Erduran: 1928-2017 yılları

arasında yaşayan, ailesiyle Kadıköy’de ikamet eden Nâzım Hikmet’in kız kardeşi Melda ile evlenen, Hikmet’in hasta halde

hapisneden çıkıp askere alınmak istenmesi üzerine, 1951 Haziranı’nın ortasında bir sabah beyaz Chris-Craft motorla Karadeniz’e kaçırıp, Plekhanov adlı Rumen gemisine bindiren gazeteci, oyun yazarı.

Refik Halid Karay: Çocuk yaştan beri Kadıköy vapuruna bindiğini söyleyen, biletin vapur içinde satıldığını, iki memurun dolaştığını, birinin boynunda

bir kutu sallandığını, parayı oradan aldıklarıyla bozup artanı kutuya koyduğunu, öbürünün de bilet kestiğini, bunun da dolaşarak, her bir yolcunun önünde bilet kesilerek yapıldığını hatırlayan, Göztepe’de Taş Mehtep’te öğretim gören, Kadıköylü

Başkanlığı yapan,

1995’te profesör olan, 40’ın üzerinde kişisel sergi açan, 2004’te emekli olan, 2023’te yaşamını yitiren Kadıköylü

arasında yaşayan,

ailesiyle Kadıköy’de ikamet eden Nâzım Hikmet’in kız kardeşi Melda ile evlenen, Hikmet’in hasta halde

hapisneden çıkıp askere alınmak istenmesi üzerine, 1951 Haziranı’nın ortasında bir sabah beyaz Chris-Craft motorla Karadeniz’e kaçırıp, Plekhanov adlı Rumen gemisine bindiren gazeteci, oyun yazarı.

Refik Halid Karay: Çocuk yaştan beri Kadıköy vapuruna bindiğini söyleyen, biletin vapur içinde satıldığını, iki memurun dolaştığını, birinin boynunda

bir kutu sallandığını, parayı oradan aldıklarıyla bozup artanı kutuya koyduğunu, öbürünün de bilet kestiğini, bunun da dolaşarak, her bir yolcunun önünde bilet kesilerek yapıldığını hatırlayan, Göztepe’de Taş Mehtep’te öğretim gören, Kadıköylü

romancı, hikâyecisi, gazeteci.

A. Reşad Paşa Köşkü: Erenköy

Kozyatağı’nda, Ahmed Reşad Paşa tarafından

Mimar Mehmed Efendi’ye yaptırılan, 1886’da başlayıp 1900’de tamamlanan, 1886’da restore edilen tarihi köşk.

Reşad Ekrem Koçu: 1905’te İstanbul’da doğan,

Suadiye’de yaşayan, adı Göztepe’de bir sokağa verilen, 1975’te Göztepe’deki evinde

hayata veda edip Sahrayıcedit Mezarlığı’na defnedilen, Kadıköylü tarihçi, şair, yazar.

Reşit Paşa Köşkü: Bahariye Caddesi Kuzu Kestanesi Sokak’ta, Hariciye Nazırı Reşit Paşa’ya ait olan, Paşa 1924’te ölünce bir süre Bahariye İlkokulu olarak kullanılan, şu anda Kadıköy Kaymakamlık Binası olan tarihi köşk.

Rıdvân Dansuk: “Ciddi Bir Şeyler” adlı şiirinde “Tanrı’nın günü / koşturmaktan yorulduysan eğer / gel biraz de

serserilik edelim / Kadıköy Rıhtımı’nda / memleketi düşünelim” diyen şair.

Rufai Tekkesi (Abdülhalim Cami) :

Kozyatağı Şakacı Sokak’ta 1860’ta Rufai Şeyhi Seyyid Süleyman Abdülhalim Efendi tarafından Rufai Tekkesi olarak yapılmış, 1926’da tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla camiye dönüştürülen, tek minaresi ve tek şerefesi olan bu caminin, avlusundaki hazirede caminin banisi Şeyh Seyyid Süleyman Abdülhalim Efendi, oğlu Şeyh Seyyid Ali Rıza Efendi ve torunu Şeyh Seyyid Mustafa Nuri Efendi’nin mezarı yer alan yapı.

Rıza Paşa Karakolu:19. yüzyılda Os-

manlı İmparatorluğu döneminde, neo-klasik üslupta iki normal kat, zemin kat ve kısmi bir bodrum kat olarak inşa edilen, 2001 yılında kapatılarak Şehit Polis Aileleri Derneği’ne tahsis edilen, Gezi Direnişi’nin birinci yıldönümünde, 1 Haziran 2014’te işgal edilerek Bellek Müzesi’ne dönüştürülme istenen, uzun zamandır boş olan, restore edilmek üzere çevresi kapatılan, 2025 kışında bir kişinin ölümüyle sonuçlanan bir yangın geçiren, Moda’daki tarihi yapı.

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

İ B Ü T İ K A R Y Ü R K
B O I T M R İ Y R E A E
G E Y İ S K İ R A L K L
A R H D E R A D F H İ E
R A A R A D R L İ A K R
R R E K D R E A T R A R
B İ A E A Z N İ H K M R
Ö Z M K U M H S E A İ A
K İ M İ I Z A T İ N T K
R A F Y A M R P İ R İ S

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

RADDE **RAHNE**
RADYO **RAKAM**
RAFİT **RAKET**
RAFYA **RAKIM**
RAGBİ **RAKİK**
RAHAT **RAKİT**
RAHİM **RAKS**
RAHLE

SUDOKU BULMACA

			1		5				
			2				9		5
6	7								3
2		9				5			
			5	9	4				
						6		8	
9	6					1	4		
1				2	6				
				8				3	

	1			2		7		8	
	2			3					
	8			5					1
		7	2			5			
		8	9			1			
5		2				4	6		
					6		7		
4		9							
		3			8			4	

7	3	5							
					9	1	5		
				3	8		7		
						9	2	7	
			1	8					
5	6	3							
3	2	4							
8			9	7					
					3		6		

8					5	3			
	2			6	3	4			
6				5	1				
		3	2						
		7	4					8	
		8	3			6	5	4	
				3	4				
	5				7				
9						8	4	7	

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.

Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

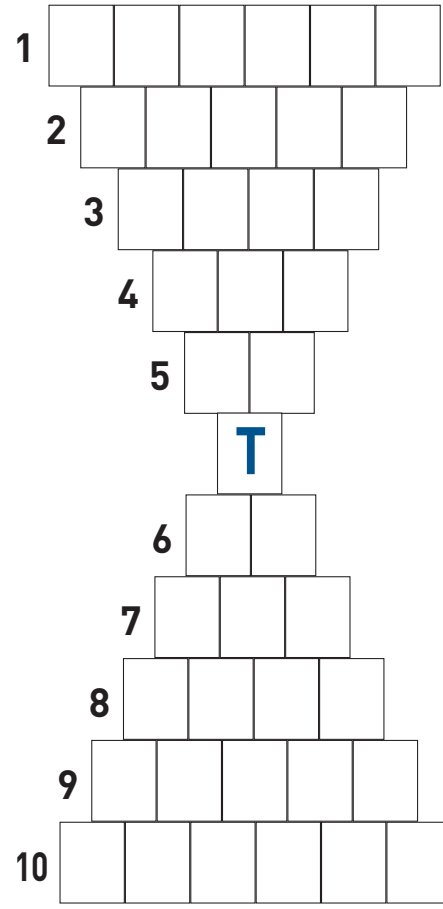
1. Nar, erik, kıvılcık gibi yemişlerden yapılan pekmez - Mecazen bir şeyin bayağı, işe yaramaz duruma gelmiş olanı - Osmanlı İmparatorluğu'nda vergi veren, üretim yapan ve yönetilen halk sınıfı **2.** Yürüyüşün ağırlık veya çabukluk derecesi - Engel - Tremolitin bozulmasından oluşan, lifli, kırılmadan bükülebilin ve ateşte niteliği değişmeyen bir mineral - Baryumun simgesi **3.** Elma, armut gibi meyvelerin kurutulmuşu - Koruma aracı - Romanya'nın plaka işareti - Bayındırlık **4.** Billurdan yapılmış - Tembih sözü - Avcı kulübüsü **5.** Dağcılık - Birinin buyruğu altında olan görevli - Bükülmüş, dürülmüş şey - Su **6.** Eski Mısır'da bir tanrı - Türlü renkte bir süs bitkisi - Anketçi - Tedavi yolu **7.** Amca - İlaç - Uluslararası Güreş Federasyonu **8.** Bir haber ajansı (kısa) - Hane - Mezbahe **9.** Baharda kar kalktıktan sonra ilk yetişen yabancı sebze - Canlı - Satrançta bir taş **10.** Rahat, sakın - Ürenin idrarla çıkmayıp kanda birikmesi sonucu ortaya çıkan hastalık **11.** Taş levreği - Tabaklanmış ceylan derisi - Soğurma, emme **12.** Çare - Saygı durumunda boru sesi - Bilgiçlik taslayan **13.** Bir nota - İlgeç - İspanyolların sevinç nidası - Gümüşün simgesi **14.** Uzaklık anlatan sözcük - İşaret - Kafkasyalı bir halk **15.** Kumaş biçen, prova yapan,

parçaları patrona göre ayarlayan, iş dağıtımını yapan usta - Beyin - Ünvan **16.** Bir uyarıcı, bir tehlikeyi bildirmek için verilen işaret - Kars yöresinde oynanan bir halk oyunu - Güzel koku **17.** Radyumun simgesi - En tiz erkek sesi - Bir uzakdoğu dövüş sanatı - Mayt **18.** Gemilere yol gösteren ışık kulesi - Tahin rengi - Genişlik - Bir nota **19.** Dağ selvisi - Mide, karın - Karaciğer yangısı, hepatit **20.** Üflemlerli bir çalgı - Oğuz Türklerinin yirmi dört boyundan biri - Bir engeli sıçrayarak veya fırlayarak aşmak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Mehterhanede yer alan, birbirine bağlı iki yarım küre benzeri ve iki değnekle vurularak çalınan bir davul türü - Dürüstlük, doğruluk - Fotoğraftaki şarkıcı **2.** Bir aygıtı belli bir iş yapabilecek duruma getirme - Denizde kolayca yüzmeyi sağlayan halka biçiminde alet - Bir nota - Renyumun simgesi **3.** Herhangi bir işte, bir yarışta, birbirini geçmeye çalışan, aynı şeyi elde etmeye uğraşan kimse - İslimle çalışan ağırlık kaldırma makası - Görme engelli - Yer kırığı **4.** Danimarka'nın plakası - Kilim, yünden dokunmuş yaygı - Yönetme, yönetim, çekip çevirme - Trafikçi yoğun olan ana yol **5.** İtalya'da bir yanardağ - Amaç - Koni biçiminde tepe **6.** Çıplak resim - Aileye dayalı - Tedavi etme - Klasik Türk müziğinde bir makam adı ve yegâhtan bir oktav tiz olan `re` perdesi **7.** Çok gerekli, vazgeçilmez - Hamurdan çok ince açılarak sacda pişirilen ekmek - Ağaç veya kumaştan yapılmış bir kanal içinde hareket ederek açılıp kapanan perde **8.** Kayseri Spor (kısa) - Sıcakta deriden sıran tuzlu su - Bir işaret sıfatı **9.** Bir tür karides - Güzel sanat - Doğu Anadolu ile Azerbaycan'da çalınan bir çalgı türü **10.** Sedir biçiminde kanepa - Namazda bir kıyım, bir rükû ve iki secdeden oluşan bölüm **11.** Riziko

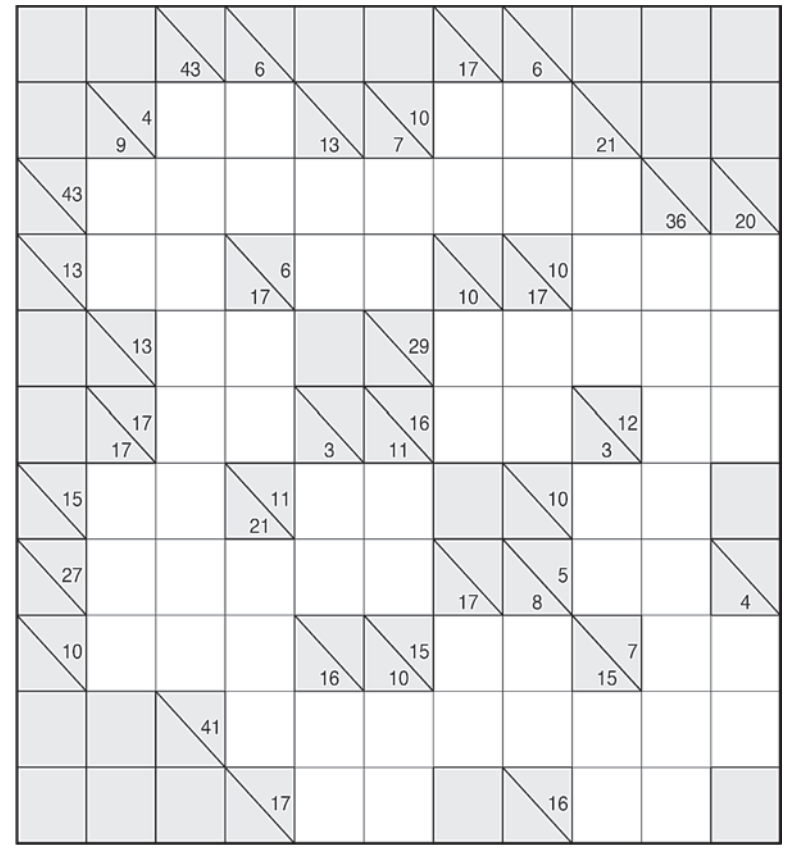
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **T** harfini ipucu olarak veriyoruz. **T**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Kadınların genellikle başlarının arkasına taktıkları ek saç.
- Çocukların oynadığı bir top oyunu.
- Bir tür acı biber.
- Boynuz ya da alınla vuruş.
- Küçük bitkilerin ortak adı.
- Bir besin maddesi.
- Engel.
- Erkek keçi.
- Derece, radde.
- Yapıda kullanılan dört köşe ya da yuvarlak, kalınca sırk

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

1. Postis, 2. İstöp, 3. İstot, 4. Tos, 5. Öt, 6. Et, 7. Ket, 8. Teke, 9. Kerte, 10. Mertek.

KUM SAATİ

Bizim öz musikimizin piri.

Byyük İtiry'e eskikler derler /

KELİME AVI BULMACA

ÇÖZÜMLER

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
K	A	R	A	Ç	A	Y	E	K	R	A	N	K	Ö	R	E	Ş	E		
İ	L	E	T	İ	Ş	İ	M	R	A	M	A	K	R	A	M	A			
N	E	N	P	A	N	O	R	A	M	A	K	I	D	E	F	İ	K		
İ	T	K	M	E	R	E	K	D	A	L	A	K	R	A	K				
N	D	İ	V	A	L	V	E	T	E	R	İ	N	E	R	Y	O			
B	İ	N	A	E	M	A	R	E	A	Z	A	S	I	R					
M	A	K	A	D	A	M						K	A	Z	A	K			
A	T	Y	E	K	E							K	I	Z	A	K	M		
D	U	Ç	E	K								A	R	K	A	Z	A		
I	R	A	Ç	A	F							Y	A	T	I	R	I	M	
M	M	U	L	A	J							A	N	I	İ	T	A		
A	S	L	A	L	A							O	R	A	N	L			
K	E	R	A	T	I	N						A	T	R	N	İ			
M	O	K	A	R								S	U	B	A	T	G		
K	İ	K	V	S	Ç	A	T	A	K	K	O	T	A	M	A				
A	N	A	Ç	E	Y	L	E	M	S	K	O	M	S	A	M	R	A		
T	E	N	E	A	T	A	S	A	M	A	N	I	A	M	A	R	E		
A	R	E	K	A	K	U	M	L	E	N	A	A	K	M	A	N			
N	K	İ	V	İ	K	A	R	A	D	E	N	I	Z	A	B	İ			
A	D	E	M	E	L	M	A	S	İ	İ	N	E	K	A	K	A	K		

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 0107

www.gazetekadikoy.com.tr

Gazetekadıköy

Yıl: 27 / Sayı: 1357

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

4 - 10 EYLÜL 2026

İZEL ROZENTAL

izel1951@gmail.com

Yazlarımızı çaldılar!

Dikkat! Bu yazı buram buram nostalji içerir, baştan uyarıyorum!

Fakat öncesinde sizi bu yazın en sıcak günlerine, ağustos ayının hemen başına götürmek istiyorum. 4 Ağustos günü ajanslar şöyle bir haber paylaştı: "Caddebostan Plajı pazar günü en yoğun günlerinden birini yaşadı. Plaj o kadar kalabalıktı ki, metrekareye neredeyse 2 insan düşüyordu..."

Haberi internetten okuyunca gözlerimin önünde çocukluğumun Caddebostan Plajı belirdi. O yıllarda da yoğunluk yaşanırdı. Plaja girmek için gişede birkaç dakika sıra beklediğimiz bile olurdu. Çoğu kez numaralı kabin kalmaz, duhuliyeye denir giriş ücretini ödedikten sonra anaharsız kabinlerde soyunurduk.

Biz çocukların en büyük eğlencesi, denizin sığ kesiminde bacaklarımızı doksan derecelik açıyla açıp suda oturmaktır ve ellerimizi yardımıyla yavaş yavaş sahile doğru sürünmekti. Kıyıya vardığımızda, bacaklarımızın arasında oluşan su havuzunun içinde küçük balıklar ve hatta bazen minik şeffaf karidesler olurdu. Avuçlarımızla bunları yakalar kavanozlara doldururduk. Tabii bu arada kıyıda

sürünmekten içimiz dışımız kum olurdu!

Böyle düşünürken, o an açık olan Apaçık Radyoda "Ada" adlı program başladı. Salı günleri Deniz Pak ile Levon Bağış'ın gerçekleştirdikleri sohbet programını kaçırmamaya çalışırım. Bu defaki programın konusu, tesadüf bu ya, "yazlıkçılar" idi. İki "ada insanı", geçmişteki yazlıkçıların İstanbul'un Prens Adalarına seyrüseferlerini tatlı tatlı konuşurlarken, ben yine çocukluğuma, 1950'li yılların yazlarına ışınlandım.

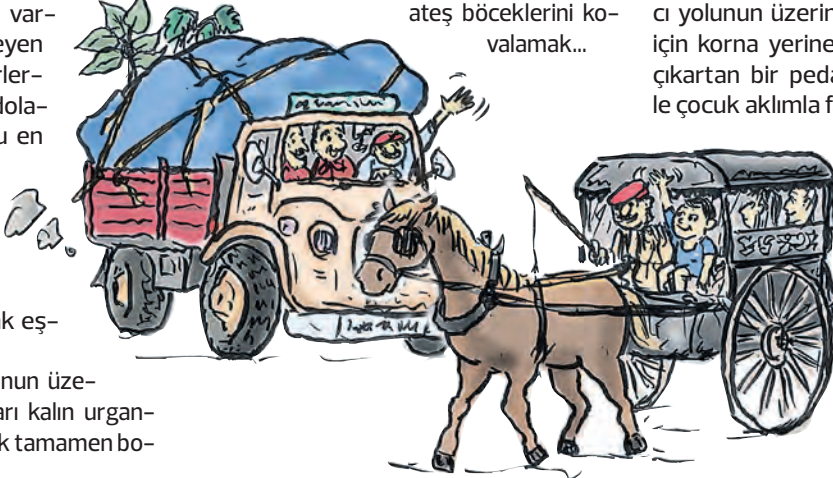
Kışları Nişantaşı'nda, yazları Caddebostan'da geçirirdik. Mayıs ayının sonlarında evde bir hareketlilik başlardı. Mutfak eşyaları gazete kağıdına sarılıp kutulanır, perdeler sökülüp yerlerine eski çarşaf lar gerilir, halılar naftalinlenip kaldırılır, büyük günün gelmesi beklenirdi. Bir sabah erkenden kapı çalar, içeriye güçlü kuvvetli üç adam daldırı. Hiç vakit yitirmeden evde yatak-yorgan, dolap, masa, sandalye ne varsa sırtlayıp aşağıda bekleyen üstü açık kamyonla yüklerlerdi. Nedense işe önce buzdolabından başlardı. Evin bu en kıymetlisini battaniyelerle sarıp sarmalar, alttan geçirdikleri kayışları omuzlayarak koca dolabı bir çırpıda aşağıya indirirlerdi. Kırılacak mutfak eşyaları için küfeleri vardı.

Tepeleme dolan kamyonun üzerini brandayla örter, eşyaları kalın urganlarla sınıksız bağlardı. Artık tamamen bo-

şalmış daireye veda etme zamanı gelmişti. Tüm aile, kıymetli küçük eşyalarımız ellerimizdeki çanta ve torbalarda, kıtalararası yolculuğumuza koyulurduk. Anadolu yakasına vapurla geçtiğimizden, arabalı vapur sırasında saatlerce beklemek zorunda kalan eşya yüklü kamyonlardan çok önce varırdık kiralanan yazlığa. Bizi bekleyen bomboş daire, genellikle rutubet ve taze boya kokardı. Bu, en sevdiğim kokuydu!

Daha içeri girer girmez evin kadınları temizliğe girişirdi. Eşyalar gelmeden her taraf pırıl pırıl olurdu. Sonra hızla çarşıpazar alışverişine çıkırdı. Öğlen sandviçle idare edilse de akşam yemeğinin hazırlanması şarttı.

Yaz benim için sınırsız özgürlük demekti: Gün boyu sokakta, bahçelerde koşturmak, bisiklete binmek, binbir çeşit meyveyi dalından koparıp yemek, çam fıstıklarını kozalaklardan sökmek, balık tutmak, akşamları kukalı saklambaç oynamak, ateş böceklerini ko-

Yazın sona ermekte olduğunu ilk leyleklerden öğrendirdi. Döne döne tepemizden uzak diyarlara doğru uçuşlarını seyrederken içimi kasvet doldururdu. Çok geçmeden mahallede yeniden "göç kamyonları" belirdi. Yazın başındaki coşku yerini hüznü bırakmıştı! Kamyonumuz gelemez diye ne dualar ederdim. Hiç tutmazdı dualarım... Nişantaşı'na döndüğümüzde tuvalete kapanır ağlar, üç aylık özgürlüğün bedelini gözyaşlarıyla öderdim.

İlahi Levon Bağış ve Deniz Pak, beni alıp ta nerelere götürdüler?! Üstelik programın ortasında bir de Ezginin Günlüğü'nden Fayton şarkısını çalmazlar mı?!

Evet, Caddebostan'da faytonlar da vardı. Tek atın çektiği, romanların karavanlarına benzeyen fakat daha küçük ve süslü ahşap arabalardı bunlar. Plaj çıkışında büyüklüğümün faytonun karşılığı iki sırasına yerleşir, beni de genellikle arabacının yanına oturturlardı. Ne keyif! Arabacı yolunun üzerindeki insanları uyarmak için korna yerine "tikon tikon" diye ses çıkartan bir pedala basardı. Bu nedenle çocuk aklımla faytona "tikon" derdim.

Bugüne dönersek, tesadüfler zinciri radyo programıyla bitmedi. Aynı günün akşamı İngiliz The Guardian gazetesinde yazar Rebecca Solnit ile yapılmış bir söyleşi okudum. Yeni kitabı, Sonun Ardından

Başlangıç Gelir: Değişen Bir Dünya Üzerine Notlar için yazar özetle şunları söylüyordu:

"Yaz, şirirlerde ve şarkılarda kutlanan, genellikle nazık bir tanrıça olarak tasvir edilen tatlı bir mevsimdi; şimdi ise bir tehdit kaynağı olarak görülüyor. İklim değişikliğinin somut olarak neleri mahvettiğini sık sık konuşuyoruz; yangın, sel veya deniz seviyesinin yükselmesiyle yok olan yapılar, ölen ağaçlar, tehdit altındaki türler, daha sıcak havalarda eriyen buzullar gibi... Ancak yaz hepimizin manevi neşe kaynağıydı, hazinemizdi.

İklim kaosuna neden olanlara ve yeterli önlem almayı reddeden hükümetlere karşı, gelecekle ilgili çaldıkları gençler davaları açtı. Yaz mevsiminin neşesini hepimizden almak da bu hırsızlığın bir parçası. Kaybettığımız şey sadece hayatta kalma koşulları ve güvenliğimiz değil, özgürlüğümüz ve zevkimiz..."

Sahi;
*Biz faytona ne zaman bindik, en son ne zaman
Şapkası sünnet gözleri cennet hocam, o zaman
Biz ne zaman büyüdük en son ne zaman
Çocuklara yasaklar koyduk ne zaman ne zaman
Biz ne zaman büyüdük işte o zaman
Biz hayatı ne zaman sevdik en son ne zaman...*"

* *Fayton (Ezginin Günlüğü) şarkı sözlerinden alıntı.*

● Gökçe UYGUN

Yeni eğitim öğretim yılının başlıyor olması vesilesiyle, Kadıköy'ün tarihindeki önemli okulların geçmişine bir yolculuğa çıkıyoruz. Cumhuriyet'in ilk yıllarında cehaletle mücadele ve eğitim seferberliği kapsamında ülkenin pek çok yerinde önemli okul binaları inşa edilmiş ve eğitim kurumları hayata geçirilmişti. Özellikle 1920'ler ve 1930'ları kapsayan Erken Cumhuriyet döneminde sayıları hızla artan ilkokullar, hem eğitime verilen önemi kanıtlıyor hem de dönemin mimari özelliklerini yansıtmaları bakımından önem taşıyor. Kadıköy bu konuda öne çıkan ilçelerden biri.

Bartın Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nden Ar. Gör. Dr. Kıvanç Koçak, "İstanbul'un Kadıköy İlçesinde Yer Alan Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi Eğitim Yapıları Üzerine Bir Değerlendirme" başlıklı makalesinde bu konuyu ele alıyor.

Bu çalışmanın esasını Mimar Sinan Güzel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı Türk İslam Sanatları Programı'nda, Doç. Dr. Selçuk Seçkin danışmanlığında hazırlanan ve 24 Mayıs 2019'da tamamlanan "İstanbul'un Anadolu Yakasında Birinci Ulusal Mimarlık Döneminde (1900-1930) Yapılmış Eğitim Yapıları" baş-

Araştırmada yer almasa da Erken Cumhuriyet döneminde Kadıköy'de inşa edilen diğer eğitim binaları şunlar:
Moda İlkokulu (Moda 8. İlk Mektep), Kemal Atatürk Anadolu Lisesi (3. Ortaokul), Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi (eski Kadıköy Halkevi), Kızıltoprak (Zühtüpaşa) İlkokulu, İhsan Sungu İlkokulu, İstanbul Anadolu Lisesi (eski Kadıköy Lisesi / Kadıköy Sultanıyesi), Kadıköy Kız Ortaokulu (günümüzde İstanbul Anadolu Lisesi içinde)

Cumhuriyet maarifinin Kadıköy mirası

Yeni tedrisat yılı vesilesiyle Kadıköy'ün maarif mazisine baktık. Araştırmacı Kıvanç Koçak'ın makalesi, erken Cumhuriyet döneminde inşa edilen Birinci Ulusal Mimarlık üslubundaki tarihi mekteplerin mimari kimliğini ve bugüne ulaşan mirasını gözler önüne seriyor

İlkli yüksek lisans tezi oluşturuyor. Bu tezi geliştirerek makale haline getiren Koçak'ın bu çalışması 2023 yılında The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication'da (TOJDAC-Türkiye Tasarım, Sanat ve İletişim Dergisi) yayımlandı.

20. yüzyılın başlarında yükselen milliyetçilik akımının mimariye yansımalarını, Bostancı Mekteb-i İbtidaisi, Göztepe Mekteb-i İbtidaisi, Kadıköy 35. İlk Mektep ve Acıbadem 10. İlkokulu örnekleri üzerinden analiz eden makalede, bu binaların plan şemaları, cephe tasarımları ve süsleme özellikleri gibi teknik detaylar, dönemin

önde gelen mimarlarının eserleri bağlamında ele alınıyor. Koçak, klasik Osmanlı mimarisinden esinlenen sivri kemerler, geniş saçaklar ve çini süslemeler gibi özgün unsurları vurgulayarak, bu tarihi yapıların Türk mimarlık tarihindeki yerini ve önemini ortaya koyuyor. Koçak bu çalışmayla bölgedeki erken Cumhuriyet dönemi eğitim mirasının korunmasına ve daha iyi tanınmasına katkı sağlanmasını amaçlıyor.

VATANSEVER MİMARİ

Araştırmaya göre; Cumhuriyet'in ilanıyla bir-

likte 3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile tüm okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanarak, laik ve ulusal eğitimin temeli atılmıştı. XIX. yüzyıl sonlarında yükselen Türkçülük düşüncesinin mimariye yansımaları ortaya çıkan Birinci Ulusal Mimarlık Akımı, Avrupa kökenli mimari üsluplara bir tepki olarak gelişmişti. "Milli Mimari Rönesansı", "Vatansever Mimari" olarak da anılan bu akımın öncüleri Mimar Kemalettin ve Mimar Vedat Tek'ti.

ATATÜRK'ÜN EĞİTİM SEVGİSİ

Cumhuriyet öncesi dönemde inşa edilen eğitim yapıları devlet organı olan Evkaf Nezareti tarafından yaptırılırken, Cumhuriyet dönemi yapıları cumhurbaşkanları (Atatürk) ve İl Özel İdaresi (İdare-i Hususiye) tarafından kamu bütçesiyle inşa ettirilmiştir. Zorlu ekonomik koşullarda bu yapıların inşa edilmesi eğitime verilen önemin bir göstergesiydi.

Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi eğitim binalarında genellikle dikkörtgen, U ve L plan tipleri yaygındı. Göztepe dikkörtgen, Bostancı L, Kadıköy 35. İlk Mektep ve Acıbadem 10. İlkokul ise U plan tipindedir. Bu plan şemaları dönemin banka, karakol, postane gibi sivil kamu yapılarında da ortak olarak kullanılmıştı. Dönemin karakteri gereği giriş cepheleri simetrik, çıkıntılarla hareketlendirilmiş ve oldukça gösterişliydi. Cepheelerde sivri / basık kemerler ile geniş saçaklar; süslemelerde kaval veya şerit silmeler, iç mekanlarda karosiman zemin kaplamaları standarttı. Kadıköy 35. İlk Mektep dış cephesinde çini (mavi ve yeşil) süslemeye yer veren tek örnekti. İncelenen 4 yapıdan 2'si (Kadıköy 35. İlk Mektep ve Acıbadem 10. İlkokul) orijinalliğini koruyarak günümüze ulaşmış. Bostancı ve Göztepe Mektepleri ise sonradan yapılan eklemelerle kısmen müdahaleye uğrasa da büyük ölçüde asıllarını muhafaza ediyor. Bu yapılar Kadıköy'de geçmişten geleceğe uzanan kıymetli birer kültür ve mimari mirası olarak varlığını sürdürüyor.

KADIKÖY'ÜN 4 'İLK' OKULU

Kadıköy 35. İlk Mektep: Rasımpaşa Mahallesi'nde (Halitağa semti) 1925-1927 yılları arasında inşa edilen ve banisi (kurucu) Mustafa Kemal Atatürk olan bu yapı, ilk olarak Kadıköy 35. İlk Mektep olarak anılmış. Sonrasında Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulu, Gazi Mustafa Kemal Paşa İlköğretim Okulu adlarını almış. Günümüzde Gazi Mustafa Kemal Paşa Ortaokulu adıyla eğitim veriyor.

Göztepe Mekteb-i İbtidaisi: Evkaf Nezareti tarafından yaptırılan bina, Mimar Kemalettin Bey'in eseri. İnşasına 1915-1924 yılları arasında başlanmış, işgal yıllarında üzeri brandayla örtülerek askeri amaçlarla kullanılmış. Cumhuriyet'in ilk yıllarında 5. Okul adını almış. İlerleyen süreçte sırasıyla Göztepe Pansiyonlu İlkokulu, Göztepe Etüd ve Beslenme İlköğretim Okulu ve Göztepe İlköğretim Okulu isimlerini taşımış olup günümüzde Göztepe İlkokulu olarak adlandırılıyor.

Bostancı Mekteb-i İbtidaisi: Bahçekapı'daki I. Abdülhamit Külliyesi'nin 1912'de yıkılan sıbyan mektebi yerine Mimar Kemalettin Bey tarafından inşa edilmiş ve 1913'te tamamlanmış. 1974'ten beri Bostancı Halk Eğitimi Merkezi olarak hizmet veriyor.

Acıbadem 10. İlkokul: Eskiden yerinde bulunan Acem Mehmet Efendi Konağı'nın (Mahfiruz Sultan Mektebi) yıkılmasının ardından 1930'da inşa edilmiş. İl Özel İdaresi tarafından tip projelere göre yaptırılmış. Cumhuriyet'in 10. yılında Atatürk tarafından İstanbul'a armağan edilen tip projelerden biri olduğu için banisinin Atatürk olması da muhtemel. Zaman içinde Acıbadem 10. İlkokul, Özdemiroğlu İlkokulu, Özdemiroğlu İlköğretim Okulu adlarını almış olup, günümüzde Özdemiroğlu İmam Hatip Ortaokulu olarak kullanılıyor. Yapının ön cephesindeki panodaki "M.Y." yazılı kitabe nedeniyle Mimar Yahya (Mithat Yahya) tarafından inşa edilmiş olabileceği tahmin ediliyor. En özgün plan yeniliği, U planının arka kolları arasında bodrum katıyla birlikte iki katlı olan sekizgen planlı bir teneffüşhane bulunması. İstanbul genelinde bu plan kurgusuna sahip 13 okuldan biri.

Bazı fotoğraflar
www.turkiyenintarihi.eserleri.com
sitesinden alınmıştır